

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Harcolók és pihenők.

Budapest, szeptember 27.

(K.) Most pedig, ha az ember hinni akarna a professzionátus bajcsinálóknak, valami nagyon meglepő látványosságban lesz része a nemzetnek. A nyári szünet után ugyanis föl fognak vonulni az ország törvényhozói s akik eddig pihentek, ezentul is pihenni fognak, akik pedig a szünet alatt szakadatlanul harcoltak, ezentul sem teszik le a fegyvert. Ugy-e, különös ekonómia? És különös látványosság? De nem kell ám hinni a bajcsináló uraknak és az új ülésszak nem akar ilyen érdekes látványosság lenni. Ott van a fallácia, hogy már a kép beállítás is hamis. Mert akikről azt mondják, hogy pihentek, azok nem pihentek s akiket úgy nézett az ember, hogy harcolnak, azok meg nem harcoltak. Korántsem. A dolog úgy áll, hogy az egyik tábor erőt gyűjtött s ezt könnyű pihenésnek nézni, a másik tábor pedig fegyverforgatást mímelt s ezt is könnyű harcnak látni. De aki a história világosságánál figyelni az eseményeket, hamar rájön, hogy az a tábor, mely látszatra pihent, kénytelen volt erőt gyűjteni, mert az első diadal gőzén keresztül is jól látta, hogy az új ülésszakban az alkotások nagy feladata vár rá; az a kis tábor pedig, amely a szünet alatt látszatra a legnagyobb buzgósággal forgatta a fegyvereit, szintén kénytelen volt a harcot mímelni, mert el kellett az országgal feledtetnie, hogy annak idején a harcok elől a kényelmesebb pihenésbe menekült. Az egyiknek életszükség volt az erőgyűjtés, ha ezt mindjárt pihenésnek nézhette is a rosszakarat; a másiknak meg életszükség volt a harc mímélése, mert eljátszott népszerűségét csak így hódíthatta vissza a könnyenhiívőknél. De ez mind csak látszatra ment s az igazság az, hogy az

egyik nem pihent s a másik nem harcolt. Aminthogy az új ülésszakban is hamar ki fog derülni, hogy a maliciózus prognózis ellenére senki sem fog pihenni, hacsak azok nem, akik a szünet alatt szünetlenül fogadkoztak a harcra.

Az ország érdekében jobb is lesz az így. Mert a pihenésre nincs idő s a színleges harcra nincs publikum. Mikor szünete után ujra összeül a parlament, ebből a szempontból kell a maga feladatát vizsgálnia a többségnek is, az ellenzéknek is. A többségnek, akárhogyan megnövekedett, a legaprólékosabb gondal illik megrajzolnia a megoldásra váró feladatokat mappáját s a kisebbségnek, akárhogyan megcsappant, (sőt talán éppen azért) illik a legmagasabb szempontokhoz mérni kötelességét. Hiszen a nagy feladatok itt vannak körülbelül a küszöbön s mikor rövid időn belül meg kell oldani a lejáró kereskedelmi szerződés problémáját, azonfelül pedig az új gazdasági kiegyezés is mihamarabb próbára fogja tenni a magyar törvényhozás éberségét: akkor szükség van rá, hogy a többség és a kisebbség egyaránt ismerje fel kötelességét. Mert ha ilyen feladatok előtt a többséget elvakítaná a számbeli hatalom, már nem volna eléggé minuciózus kötelessége teljesítésében s viszont, ha a kisebbséget megbénítaná a megcsappanás, már nem volna eléggé nagy az ellenőrzésben. Pedig akár a többség nagyzolása, akár a kisebbség kicsinykedése: külön-külön is baj, együtt azonban nemzeti szerencsétlenség volna. Olyan többséget követelnek a megoldásra való feladatok, mely aprólékos gondal készít elő mindent, a legkisebb részletet is, csak hogy az elkövetkező nehéz órák teljesen kidolgozott csataterffel és harcra készen találják; és természetesen olyan kisebbséget, amely ellenőrző szemével mindig azokat a nagy feladatokat figyeli s nem vesztí szem elől a fától

az erdőt. Mentül nagyobb a többség, annál több módja van a legkisebb részletig kidolgozott tervet alkotni; s mentül kisebb a kisebbség, annál több oka van csak a nagy célokat figyelni s kicsinyes részletekben el nem merülni.

Vagy olyan nehéz volna a többségnek és a kisebbségnek így berendezkedni? Óh nem. Végig az országon biztos jelek mutatják, hogy kevés hónap is elég volt a leggyökeresebb rendszerváltozásra. Az emberek hisznek a jog biztosságában, nem félnek a törvénytől és nem féltik az igazságot. A parlament is belészokott a munkába s az ellenzék sem kapható már akármilyen hajszára. Valami egészséges, erős áramlat hőmpölyög végig az országon s a tömeg sem áll kötélnek, ha mondva csinált okokkal akarják szennvedélyeit felkölteni. A nemzet egyaránt megütközik azon, ha a többség keretében emlegetnek bizonyos „elvi ellentéteket“, amelyek esetleg fölmerülhetnek és azon is, ha a kisebbség akar kicsi dolgokat felfujni, csak hogy ellentéteket mesterségesen csináljon. Mert mindenütt gyökeret vert a bizalom és senki sem kételkedik benne, hogy az új korszak emberei legjobb képességük szerint dolgoznak az ország javára. Megvan tehát minden előfeltétel, hogy sem a többség, sem az ellenzék ne legyen kénytelen kis dolgokkal vesződni, hanem mindegyik nyugodtan készülhessen a maga kötelességeinek teljesítésére. Olyan elégtelenség pedig, mely a mesterséges szeccszíót, akár a többség, akár az ellenzék keretében szívesen látná, sehol sem mutatkozik. Ellenkezőleg. Már a szünet alatt világosan volt látható, hogy a nemzet az ilyes szeccszíós terveket nagyon is egyértelemmel tudja elítélni. S nincs rá ok, hogy a nemzet ebben a tekintetben egyhamar megváltozzék. Mi értelme van tehát, ha az egyik oldalon fel akarják költetni a látszatot, mintha a többség egy frakciója

TÁRCA.

Őszi fiirt.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Salamon Ödön.

Ma-holnap talán esik már a hó, de most még forrón tűz a bucsuzó nap a sárga levelű gesztenyefákra.

A sétatutakon mintha csak aranyzsinű szőnyegen járna a lábunk, annyi a lehullott falevél, amelyet meztelű láb, sötétbarna képű kertészleányok, tót népdalt dudolgaiva, kosárba szedegettek.

Valami duhaj jókedv van ebben a forró őszi levegőben. A bogár is vigabban zümmög, a szunyog mérgesebben csip, és ami madár még megmaradt, annak kedvesebb hangban fakad ki a jókedve.

Míg a nyári hőség butit, lankaszt és untat, az őszi napsugár csupa delej, csupa villamosság, csupa pajzán életkedv és tüzes erő, amely minden élő lényt valami szerelmi bolondságra csábít.

Akik eddigelé is szerettek, most, még egyszer, talán utoljára, orgiaszerű szenvedélyvel üzik a csók könnyű mesterességét. És akik elkészték vele, azokat az oly forrón tűző őszi napsugarak megintik, hogy hát mire való így ez az élet, — regény nélkül?

— — — — —
És egyszerre elszállott az unalom a fürdőhelyről...

A kis Ámor őszi felöltövel a kezében, (hogy ha hirtelen szél támadna, nehogy megfázék) partra szállott és nyilait vaktában bele

szórta a nyaralókba, hotelszobákba és a hova csak lehetett!

Ime, minden szép asszonynak, minden fiatal embernek históriája akad, amelyről sutognak, de amelyet nem adnak tovább, nehogy viszont továbbítsák azt, amit rólok lehetne sutogni.

Fiirt, a méznél edesebb őszi fiirt teszi rövidde, majdnem semmivé a napsugaras idő aranyos végét.

A cigányzene is, amely néhány nap mulva, akárcsak a gólyamadár, messze földre vándorol, csupa olyan szerelmes ízű keringőre gyujt rá, amely ifjuságunk legbohóbb napjait varázsolja újra képzeletünkbe.

A zeneházzal szemben néhány ábrándos szemű rövid ruhájú leány ül, akikre svájci francia leány ügyel.

A svájci kisasszony nagy, érzékes szemével szinte falja a még bajszatlan tizennyolc éves másodhegedűst, aki buta és szép tekintetét viszont rászegzi a veres bluzos, borzas haju nevelőnőre.

Beszélni nem tudnak egymással, de megértik egymást, mert különben nem találkozhattak volna, csillagos őszi estén, sárgalevelű gesztenyefák közt, aranyzsinű falevelek szőnyegén...

Fenn a terrazon vidám mosolylyal ebédnek a fürdővendégek, idegenek és turisták.

Egy mesés természetű, aranyhajú angol nő szép gömbölyű, puha őszi barackba harap, mialatt szeméves férje még egyszer átnézi a pincér számláját.

Olyan ez a szép angol asszony, mint maga az a barack. Nagyon érett, de még mindig friss. Vele szemben ül egy kipödrött bajszu, nagyon egészséges képű ember, aki éhesen, falánkan néz erre az angol Vénuszra és mélyen sóhajt magában:

— Angol nővel még soha nem volt regényem!

A szép őszi barackra emlékeztető aranyhajú asszony merészen visszanez a kipödrött bajszu áttelensre, ráveti szemét a szeméves, száraz képu férjre, összehasonlítja a kettőt és cseppet sem ellenkezők azzal a törvénnyel, amely megengedné, hogy ilyen forró őszi napon kicsérélhesse férjét egy mássikkal!

A sarokban ül három férfi. Mind a három tul a harmincasokon. Még fekete, még szőke a szakálluk, de az egyik már kopaszodott, a másiknak fojén már egy egész csomó őszi hajsza látható, a harmadik fiatalos viselkedésével tüntet az ellen, hogy öregnek nézzék.

Mind a három férfi abban a korban van, amelyben nemesak az asszonyok rettegnek attól, hogy az ifjuság kijárójához érkeztek.

Valami közös bánattal eszik meg ebédjüket. A forró őszi napsugár delejessége mintha ezekre nem hatna.

Levélhordó érkezik. A terrazon alul egy vereshajú dada ringatja a hat hónapos cseppséget.

A levélhordó megáll a bölcös előtt, incselkedik a dadával, aki pirulva kacagja el magát, aztán lustán felmegy a terraszra, és a három férfi asztalára képes levelezőlapokat tesz le...

A három férfi közül mindegyik mohón kapja el a magát...

Olvadás közben szinte gyerekesé válik a lényük, széles mosolyra nyílik az ajkuk, még egy üveg bort hozatnak, egymásra néznek boldogságosan, aztán elmondják egymásnak ifjuságuk történetét.

Történetük semmi. Elfirtették. A gimnáziumban sopánkodtak, az egyetemen duhajkod-

örökösen lesné az időpontot, amikor talán jelentkezik a szemhatáron valami elválasztó elvi ellentét, a másik oldalon pedig a legtermészetesebb s a legképtelenebb ok egyaránt kedves, ha a készülődés nagy munkáját vele megakaszthatni vélük?

Nincs annak értelme. A többség a megoldásra váró feladatokat nézze és nem az esetleg fölmerülő elvi ellentéteket. A kisebbség pedig tudja kívánni az igazi munkát és ne ingassa meg a benne való hitet nagyon is kicsinyes manőverekkel. Mert amit például izelítőnek ígér, aligha fog nagyobb dicsőségre szolgálni. Azt az áldatlan Hentzi-ügyet hiába préseli tovább: az már megszűnt anyag lenni. Akik oktatlanul megbolygatták, megbűnhődtek miatta s azzal punktum. A szakácsot már nem lehet azért sujtani, hogy nem tudta nyulnak megsütni a macskát, melyet a vadász lött. Ő már macskát kapott a konyhára. Kelletlen pecsenye, de föl kellett találni. Ami pedig azt a második témát illeti, melyet a professzionátus bajcsinálók az utolsó percben eszeltek ki: az aradi vértanuk szobránál való tisztelgést is csak ilyen kicsinyes szándék hozhatja a törvényhozás elé.

Szent a vértanuk napja s nincs ennek a nemzetnek olyan fia, aki október hatodikán lelkének mélyesége kegyeletével ne fordulna Arad felé. Az egész nemzet érzése van a szobornál s aki ilyenkor még a kegyeletből is kérdést csinál, a nemzet együttérzését akarja megbontani. Ok nincsen rá, hanemha olyan titkos ok, mely legkevésbé illő a vértanuk emlékéhez. S mikor most a parlament összeül, mégis csak ezt a két témát kapja fegyverül kezébe az a tábor, mely állítólag harcolni akar a pihenők ellen. Hát nem jogosult a hit, hogy csak a munkát akarják megzavarni egy kis lármával? És hogy csak a maguk öregbedő népszerűtlensége ellen vivják a harcot, holott a többség a szünet alatt gyűjtött erővel nagy feladatok megoldását akarja előkészíteni? Pedig nem jól van az, ha a harcolók így akarnak harcolni s a pihenők csak így tudnak pihenni. Másfajta harcra és másfajta pihenésre van ennek a nemzetnek szüksége. Olyan harcra, amelyben többség és ellenzék, mindegyik a maga helyén, az ország legnagyobb érdekeiért tud sikra szállani, és olyan pihenésre, amely csupa erőt gyűjtés, menten az erőpazarló csetepatéktól. Hogy a kedvezőtlen jelek dacára helyén találják majd a

tak, aztán, amikor oklevelet kaptak, munka után klubba és kávéháza jártak; aztán jött az első ősz hajszál, utána még néhány, és egyszerre rémülettel néztek előre, a magános jövő felé, és hátra az örömtelenül eltöltött multtra, amelyről egy-egy letépett varrónó vagy pénztáros kisasszony szive fenyegetőzik szemrehányó intő jel gyanánt. Mind a három kedélyben, lélekben szinte megmaradt gyermeknek, hisz éppen ez okozta boldogtalan nötlenségüket.

Soha komoly fáradságot nem vettek maguknak, hogy egy szép leányt a maguk számára örökre meghódítsanak.

Csak akiehez könnyen hozzáférhettek, üzték a jóformán akadály nélküli flirtet, holnap már elfelejtve azt a nőt, akivel még tegnap szerelmes pillantásokat váltottak.

És most a forró őszi napsugarak szerelmes ifjává varázsolták át mind a hármat és most lehajolnak az asztalra, komoly képpel kérnek képes levelezőlapot és tizennyolc éves ifjuhoz méltó naivsággal válaszolnak az aniz-kártyákra, körülbelül ilyenforma válaszsál:

— Olyan közel vagyok, és mégis távol!
Igen, a távolság alatt korukat értik. És elmondják bizalmasan egymásnak a forró őszi napsugarak hozta szívbéli történetet.

Kiderül, hogy a három harminc, harminchárom és harmincöt éves férfi, egy-egy tizennyolc, tizenkilenc, húszéves leánykába szerelmes, a boldogulásig. És forró az ő szívük, mint ezek az őszi napsugarak, amelyek rézbarnára piritják képüket.

Nincs semmi, semmi akadály, csak az a tizenkét évi, tizenöt évi korkülönbség!

De ezek a fiatal leányok, ezek a tavaszi rügyek bátran ígert mondanak és küldik, küldik a sok képest a három aglegényjelöltnek.

Csak tüzzetek, tüzzetek, ti öreg asszony nyarának csufolt őszi napsugarak, még néhány

feladatok a többséget és az ellenzékét egyaránt: az, tessék elhinni, nem a kormány érdeke, hanem a nemzeté . . .

BELFÖLD.

Minisztertanács. Ma délután minisztertanács volt, melyben a kormány valamennyi tagja résztvett.

A kereskedelmi miniszter beszéde. A *Politische Correspondenz*nek írják Budapestről:

Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter a kassai kereskedelmi és iparkamara lakomáján mondott beszédével olyan elégtételt adott a kereskedelmi és iparosköröknek, amely őket teljes joggal megilleti s amelyhez az elfogulatlan mezőgazdasági körök is bizonyára szívből hozzá fognak járulni. Hegedűs ugyanis hangsúlyozta, hogy nem szabad mindig csak a barázda patriotizmusáról beszélni; a műhelyben, a gyárban, sőt a kereskedők irodájában is van igaz hazaszeretet. Amely természetesen különben ezek a szavak, mégis rendkívüli jelentőségük van az al-ágrárius agitációval szemben. Al-ágráriusnak mondjuk ezt az agitációt, mert nálunk hiányzik az agrarizmus igazi föltétele, a nagyipar és a nagytöke tulsulya, amelynek megtörését az agrarizmus Németországban feladatának tekintti. Már ez a körülmény is, t. i. teljes hiánya valamely tárgynak, amely ellen mint jelentős politikai és társadalmi hatalmi tényező ellen küzdeni kellene, lényegében külföldi jelszavak importjának minősíti a mi agrarizmusunkat, amely jelszavak még a fejlődés korai stádiumában lévő állapotainkra éppenséggel nem illenek. Mindazonáltal ez az agitáció annyira tért hódított, hogy ma már bizonyos erkölcsi bátorság kell ahhoz, hogy az iparos- és kereskedő-osztály gazdasági funkciójának, amelyet élőlényeknek szeretnek nevezni, megadjuk az illő tiszteletet s azért csak azt kívánhatjuk, hogy a kereskedelmi miniszter szavai, amelyek a közgazdasági felvilágosodottság és a társadalmi béke szempontjából annyira megszívlelésre méltók, mindenütt visszhangra találjanak.

Széll Kálmán üdvözlése. A lublói kerület szabadlú polgársága a következő táviratot intézte Széll Kálmán miniszterelnöknek:

A lublói kerület szabadlú polgársága a képviselője, dr. Arányi Miksa tiszteletére rendezett banketten elhatározta, hogy Excellenciához táviratot küld, amelyben Excellenciád személye iránt való tántoríthatatlan bizalmának és a szabadlú törvénykezése való törhetetlen ragaszkodásának ad kifejezést.

A magyar-horvát pénzügyi egyezmény. A horvát-szlavon regnikoláris küldöttség október 6-án folytatja félbenmaradt tanácskozásait. Mint Zágrábból jelentik, a küldöttség mindenképp a kiegyezés elvi alapját és mérvadó szempontjait vitatja meg, aztán Egersdorfer előadó megszövegét a magyar küldöttséghez intézendő nuncium szövegét. Ezt még októ-

napig, mert ha hirtelen eső, vagy szél támadna. ez a három férfi talán újra visszalégháskodnék kávéházi élete „alsós” örömeibe.

A terraszra most újra szép asszony vonul, két leányával a karján. (Mintha csak ilyen napsugaras időben összebeszélnének azok az asszonyok, akik szépek.)

Az egyiknek az arca olyan üde, olyan rózsás, olyan friss, mint a szilva, amelyen még rajt van a hamvas viaszpor, a gesztenyeszínű hajában kis kék szalag kacérkodik, a másik még rövid ruhás, de lényegileg már fejlett, karsú leány, „Faust” Margitjára emlékeztető hosszú, világos szőke hajfonattal.

A mama okos szemű, világlátott külsejű, kívánatos természetű uriaszony.

Valami villamos áram ragadja meg egyszerre a szomszéd asztalokat, minden szem ehhez a három szépséghez fordul és a sok szuró férfitekintet vagy a két leányszemek, vagy a mama pillantásai fogják le a villámhárító gyanánt.

Nincs az az öreg kecske, aki legalább a szemével szívesen oda nem nértelne.

Az asztalon porcellánszínű remontante rózsák. Küldi egy ismeretlen. A két leány mellé fiatal emberek telepsznek le és ezek a forró őszi napsugarak annyi boldogságot esznek ki belőlük.

A cigány vidám polkára gyujt és a mama szemében könny csillog. Valami eszébe jutott, talán éppen ez az ária befolyásolta életét . . .

A terrasz végén toló-kocsiban ül egy kopaszfejű, ősz szakállú ur. Mindkét kezében virágcsokrot szorongat és néma boldogsággal mereg a kék, derült levegőbe.

Ez a hetvenéves férfi ezt a virágcsokrot ma kapta egy hatvanéves asszonytól — nevenapjára.

A hatvanéves asszony szintén ide került erre a fürdőhelyre, üdvözölte az öreg urat nevenapjára és bocsánatot kért tőle, hogy ezelőtt

berben átküldik a magyar deputációnak. Zágrában azt hiszik, hogy a horvát küldöttség ellenzéki tagja, dr. Frank József, különvéleményt fog előterjeszteni, amely Horvátország pénzügyi függetlenségét célozza. Azt is jelentik Zágrábból, hogy az idén aligha üthetik már nyélbe a kiegyezést és ezért a törvényhozásnak a provizórium meghosszabbításáról kell gondoskodnia.

Coroianu leleplezése. Coroianu ur leleplezéseire megjött az illetékes nyilatkozat és mint vártuk és óhajtottuk, Coroianu urat a magyar kormány egy tagja sem tekintette soha a románok megbízottjának és egyáltalán nem alkudozott vele. A félhivatalos cáfolat így hangzik:

A napilapok közlése szerint dr. Coroianu ama beszélgetésre, melyet Heronymi Károly akkori belügyminiszterrel, 1894. tavaszán folytatott, mint a román nemzeti comité küldöttje és a kormány kiküldöttje között folytatott tárgyalásokra hivatkozik. Illetékes oldalról fel vagyunk hatalmazva annak a kijelentésére, hogy az akkori belügyminiszter soha sem ismerte el, hogy Magyarország román ajku lakosainak külön képviselőtűk van; nem tekintette ilyennek az ugynevezett nagy-szebeni nemzeti comitét, sőt azt feloszlatta és soha sem volt abban a helyzetben, hogy dr. Coroianuval, mint megbízottal tárgyalásokat folytathatott volna.

Katolikus egyetem. A kilencszázéves magyar kereszténység ünnepét rendező bizottság fölvetta az ünnepségek programjába a katolikus egyetem tervét is. Az utolsó püspöki konferencia nem hozott ugyan erre névze határozatot, de általános helyeslére talált ott a katolikus egyetem eszméje. A megvalósulás komoly irányába indítja az ügyet Hettyey Sámuel pécsi püspök, aki pásztorlevélben elsőnek hívja föl papságát, hogy adományokkal és gyűjtéssel járuljon hozzá a katolikus egyetem alapjához. A hazafias és tudós főpap emlékeztet arra, hogy hazánkban az első egyetem Pécsen volt, melyre másfél századon át seregltek a tudománysozomja ifjak. Ez az egyetem 300 hallgatójával együtt Mohács terein sirba dőlt — de nem a föltámadás reménye nélkül! Szepey Ignác volt pécsi püspök éppen az okból alapította a pécsi jogakadémiát, hogy a hajdan híres pécsi egyetemnek legalább romjait adja vissza a hazának. A magyar katolikus nép a tizedik század küszöbét nem léphetné át kedvezőbb jelek mellett, mint ha visszaállítja a tudományok szent oszarnokát.

A pénzpiac. Lukács László pénzügyminiszter — mint félhivatalosan jelentik — újabb tőkét fog az állam pénzkészletekből budapesti pénzintézeteknél elhelyezni. Ez egészséges és jó dolog.

negyven évvel kikoszarozta őt egy barátja kedvéért és hogy meg is lakolt érte, mert egész életén át boldogtalan volt.

Az öreg ur szívében mindig megmaradt valami a régi romantikából, első hadnagyis szereleméből és ime virágcsokrot kapott ő tőle, a szép, barnafürtű Juliskától, aki most mankóval vánszorog a fürdőbe.

Friss csárdásra gyujtanak a cigányok, valami olyasfélére, amelyet régen, tíz, tizenöt esztendővel ezelőtt játszottak a vígadóban.

És ime egyszerre, egy magas, sugár termetű, előkelő megjelenésű uri asszony, akinek lénye csupa kellem, csupa összhang, elveszti ridegségét, a vállalat követi a zene ütemét, körülötte két kis harmatos képű fia, football-t játsza, vigan belekacag az őszi napsugarakba.

Igen, ez az a csárdás, amelyet leánykorában eltáncolt a férjével, akinek lovagias ügye támadt miatta. Akkor kérte a kezét a férje, aki most egyszerre előre rohan:

— Emlékszel, Gizus?

— Emlékszem, Misi, feleli boldogan az asszony, és szerelmesen, boldogságosan néznek egymásra éppen úgy, mint tizenegy esztendővel ezelőtt.

Oh, ezek a forró őszi napsugarak be sok násznapot ismételték meg.

De aztán jön egy kis csunya őszi szél, amely csontig hatol; a kis Amor föltölti őszi föltöltjét és megy délvidékre, ahol még mindig vannak napsugarak, amelyek annyi szerelmi boldogságnak, annyi megismételt násznapnak voltak az okozói!

Vége az őszi flirtnek.

Újra a városban vagyunk, a szürke munka és a még szürkébb kötelesség falai közt.

Az országgyűlés megnyitása.

Budapest, szeptember 27.

Az országgyűlés és a kormány holnap újra egyesülnek komoly, nagyfontosságú törvényhozási feladatokra. Minden jel arra vall, hogy eredményes munkájuk lesz, hisz Olayék se bíznak abban, hogy a nyáron át annyi vétségrel megindított akciójuk nehézségeket támaszthat a kormány és az országgyűlés többségének munkássága elé. A képviselőház holnapi, első ülésének napirendjére csak az országgyűlést egybehívó királyi kézirat felolvasása van kitűzve, de ha az elnök bejelentésekor bemutatná az elnök a lipótmezei harcos-émlék felavatása ellen tiltakozó kéréseket is, meglehet, hogy a függetlenségi párt legszélsőbb elemei ezt az egy napot se hagyják kárba veszni s már holnap megtudhatjuk, mennyit írjunk a nemzeti sérelemmé felfújt agitációból az őszinteség, mennyit a kormány ellen táplált gyűlölet és mennyit a hazabeszélés számlájára.

A szabadelvű párt mai értekezletén sokan nagyfontosságú nyilatkozatokat vártak az országgyűlés jövő munkaprogramjáról, de azoknak kíváncsiságát a miniszterelnök nem elégítette ki, hivatkozva a Ház holnapi napirendjére. A Ház munkarendjének megállapítása csak a Ház második ülésének lehet feladata s ott fogja a miniszterelnök arra vonatkozó nyilatkozatait megtenni.

A függetlenségi Kossuth-párt első konferenciája már előrevetette a párt harci kedvének árnyékát. Kezdődik talán már holnap a Hentzi-ügygel és folytatódik a pénteki ülésen október 6-ikával. Hát szenvedélyes vitákra, pártoskodásra egyik sem alkalmas, mert a Hentzi-kérdést ma már Magyarországon fel-támasztani nem lehet és másrészt a képviselőház nem fogja megengedni, hogy a nemzet vértanúinak ünnepét pártpolitikai célokra kizsákmányolják. Ha a függetlenségi párt minden elemének csak az a célja, hogy a vértanúk emlékének minél nagyobb tisztelet adassék, ezt a célját el fogja érni.

A pártok konferenciájáról a következő felhivatalos tudósítás számol be:

(A szabadelvű pártban.)

Az országgyűlési szabadelvű párt báró Podmaniczky Frigyes elnökle alatt ma értekezletet tartott. Az elnök megnyitván az értekezletet, melegen üdvözölte a párt tagjait. Széll miniszterelnök csatlakozott a kormány nevében az elnök üdvözlő szavaival s a párt támogatását kérte a megoldásra váró feladatokhoz. Minthogy a képviselőház holnapi ülésének napirendjére csak a királyi kézirat újból való felolvasása van kitűzve, a miniszterelnök a házszabályoknak megfelelően azt javasolja, hogy a további napirend megállapítása a Ház pénteki ülésében történjék, amidőn nyilatkozni fog a legközelebbi teendőkről. Ha szükségesnek tartják, e tárgyat holnap értekezlet lenne tartható. Az értekezlet helyesleg tudomásul vette a miniszterelnök előterjesztését s hozzájárult a pártelnöknek ahhoz a javaslatához, hogy a legközelebbi értekezlet szombaton tartassék.

(A függetlenségi pártban.)

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt ma este értekezletet tartott, melyen jelen voltak: Kossuth Ferenc, Olay Lajos, Boda Vilmos, Györy Elek, Leszka Gyula, Beniczky Árpád, Jeszenszky Ferenc, Rátkay László, Barabás Béla, Polczner Jenő, Sturmman György, Kubik Béla, Balogh László, Papp Elek, gróf Benyovszky Sándor, Meskó László, Lakatos Miklós, Illés Bálint, Múlek Lajos, Pichler Győző, Graefl Andor, Tóth János. Elnök bejelentette, hogy a Hentzi-szobor újból történt felállításának hazafiatlan tényével szemben az ország több helyen tiltakozó és megbotránkozó népgyűlések tartottak, amelyeknek határozatait azzal a kéréssel küldték meg, hogy a képviselőházban erős támaszad intézessék a kormány ellen.

Az elnök előterjesztésére a Hentzi szobor ügyét tárgyalták, miután az elnök megjegyezte, hogy a pártnak kötelessége a legerélyesebb módon elégtételt szerezni a nemzetet ejtett sérelemért. A pártban osztatlan volt a vélemény, s hosszú vita indult meg a teendők, s azok formája iránt. — Beszéltek: Lakatos Miklós, Kubik Béla, Múlek Lajos, Olay Lajos, Györy Elek, Pichler Győző, Papp Elek, Rátkay László, Boda Vilmos, Polczner Jenő.

Az értekezlet egyhangulag kimondta, hogy ezen nemzetellenes eljárás szemben a képviselő-

házban erélyes támadást intéz a kormány ellen, minőjárt az első alkalommal, mielőtt az e tárgyra vonatkozó kérések a képviselőházban bemutatnának.

Kossuth Ferenc a párt nevében indítványozni fogja, hogy a kérvényezési bizottság utasítsa a kérvényeknek mielőbbi lefolyására, hogy azok mielőbb a képviselőház elé kerüljenek. A meginduló vitában a pártnak minden tagja részt vesz.

Kossuth Ferenc elnök tanácskozás alá terjeszti, hogy október 6-ika, — az aradi vértanúk és Batthyány Lajos kivégeztetésének felszázados évfordulójával szemben intézkedjék a párt. Indítványozta, hogy a párt a nemzethez szótartozat intezzen, melyben a nemzet felhívassék ez ünnep megülésére s arra, hogy minden város és község templomában gyászszenitizszi-tisztelt tartassék.

Barabás Béla mindjárt fel is olvasta a Szótartozat, amely egész terjedelmében így hangzik:

Szózat a nemzethez!

Hazánk történetében van egy örök emlékü nap, melyet a honfui kegyelet a vértanúk emlékének szentelt. E nap október 6-ika. A szabadságharcnak nagyon sok volt a vértanúja s bár ezek nem mindegyike október 6-ikán szenvedte ezt a mártír-halált, de a nemzeti fájdalomnak mégis ez a „Mindenszentek” napja, mert ez a nap a legszörubb, a leggyászosabb. Ekkor lettek kivégezve Aradon a 13 hős tábornok és Budapesten Batthyány Lajos gróf, Magyarország felelős miniszterelnöke. 50 év előtt a temetőnek siri csendje nehezedett hazánkra. A kétségbeesés némasága fedte be a sziveket; vissza lett fojtva akkor még a fájdalom sóhaja és a hősi csaták zaja csak tiltott emlék volt; oltáraink lerombolva, hőseink kivégezve, mindenütt rom, vér, halál s nyomában a vigasztalan gyász, reménytelen szenvedés, győzeve a tulnyomó erő; győzelmét sietette az árny. El voltak tiporva jogaink s az erőszak uralma lett mindenhatóvá. Örjögve csapkodott szét a zsarnokság s ahová nem ért el a hóhér gyilkoló keze, ott a penészes börtön négy fala között rabláncát csörgette a honfui hűség.

Helál, börtön, vagy hontalanság. Ez volt osztrályszele jobbainknak, akik hazánk alkotmányát, törvényét, szabadságát, függetlenségét, jelenét, jövőjét, egész életét védelmezték. Azóta egy fél évszázad került a hátunk mögé. Időközben a letiport nemzet feléledt. A bosszu szomjától mámoros zsarnokságot elsöpörte az örök bíró és a gondviselés áldott keze enyhítette fájdalmunkat, sorsunkat.

Igaz, a magyar haza még nem független, de ami majdan azzá teszi, a gondolat, a száj, a sajtó már szabad. És szabad a honfui érzelmek megnyilatkozása, szabad a visszaemlékezés.

Emlékezzünk tehát vissza ezen „Mindenszentek” napján a magyar szabadság kiszzenvedett vértanúira.

És imádkozzunk mindannyian a mi halottjainkért, imádkozzunk a vértanúkért országszerte.

Az emlékezés fájdalomtól s a halának szent érzetétől dobbanjon meg szíve minden magyar embernek, dobbanjon meg szíve az egész nemzetnek. Mutassuk meg, hogy idő múltával és a viszonyok változával is, az önzés és haszonlesésnek e rideg korszakában mi még tudunk emlékezni, tudunk hálaság lenni. Mert a kiszzenvedett vértanúk mindannyian és az a sok névtelen hős a magyar szabadságért, édes hazánkért, a nemzet jövőjéért mi éretünk haltak meg.

Ne legyen oly város, vagy község széles e hazában, melynek összes templomaiban ima ne hangozzék el október 6-ikán.

A kegyelet szent érzetének szavai szálljanak fel az ezek urához, — papjukkal együtt imádkozzunk a hívők ezrei a haza mártírjairt.

Minden vallásfelekezet adott hősöket, vértanúkat a nemzetnek. A csatatéren ott volt mindegyik, életét áldozva a hazáért.

Imádkozhat tehát és imádkozzék is minden vallásfelekezet saját elvesztett hűveit, de az egész nemzet osztatlan kegyeletűl környezett vértanúirt. Lépien elő vértanúinak szent emléke a mult idők szenvedéseinek homályából, hadd ragyogja körül neveiket, tetteiket és halálukat a dicsőségnek fénye s mint a hitnek, a bizalomnak szövőneke hadd világítsa be a honfui kötelességnek s egy szebb jövőnek útját.

Vértanúink szent emléke tanítson bennünket a mindent feláldozni kész hazafiságra s emlékeztessen bennünket szüntelen arra, hogy imádot hazánk mindenünkkel, még életünkkel is tartozunk.

Imádkozzék október 6-ikán az egész nemzet s az imának lélekemelő szava a lelkesedés érzetét támaszsa fel szívünkben élni s a szabadságért küzdeni nemzetünk függetlenségéért!

Áldott legyen vértanúink emléke!
Az országgyűlési függetlenségi és 48-as Kossuth-párt nevében

Kossuth Ferenc,
elnök.

Barabás Béla,
jegyző.

Azután az elnök indítványára egyhangulag elhatározták, hogy a párt nevében a Ház pénteki ülésén a következő javaslatot terjeszti elő:

Határozza el a t. képviselőház, hogy az aradi ünnepen elnökének vezetése alatt küldöttséggel jelenik meg, az aradi vértanúk szobrára koszorút helyez és utasítja a kormányt, hogy magát az aradi ünnepen egy tagjával képviseltesse.

Az indítvány előterjesztésére Kossuth Ferencet kéri föl. Maga a párt testüleg vesz részt úgy az aradi, mint a budapesti ünnepségeken. Aradra a párt tagjait Kossuth Ferenc vezeti, s beszéd kíséretében úgy az emlékszoborra, mint a vesztőhelyre a párt nevében koszorút helyez.

KÜLFÖLD.

Az osztrák válság.

Budapest, szeptember 27.

Az osztrák kormányválság kérdésében ma semmi újabb mozzanatot nem jeleznek. Nem is történhetett illetékes részről semmi, amennyiben az uralkodó a mai napot Berndorfbán töltötte, hogy jelen legyen annak a munkás-színháznak a felavatásán, amelyet Krupp gyártulajdonos az 50 éves uralkodói jubileum alkalmából építtetett. Ő felsége tehát ma senkit sem fogadott s minden személyi és politikai kérdés úgy maradt, amint tegnap volt.

Bécs, szeptember 27.

A kormányválság megoldása csak néhány nap múlva várható s valószínű, hogy hivatalnok-minisztérium veszi át a Thun-kabinet örökét.

Bécs, szeptember 27.

Mindenfelől hangoztatják, hogy hivatalnok-minisztérium kerül kormányra. Egyre valószínűbbnek mondják, hogy e kormánynak Gautsch lesz az elnöke.

Prága, szeptember 27.

A Narodni Listy írja: A jobboldal nem adott nekünk nyelvrendeleteket. Így hát nem is veheti el tőlünk s azt sem tanácsolhatja nekünk, hogy beleegyezzünk az elvételükbe. Aki a jobboldal ebbe a kérdésbe belevonja, aláassa a jobboldal alapjait.

London, szeptember 27.

A Times mai száma a következőket írja: Ha lehetséges volna valamennyi tábor mérsékelt elemeit egyesíteni, akkor kilátás volna arra, hogy az összes nemzetiségek tulnyomó többségének hozzájárulásával az engesztelés és megegyezés politikáját inaugurálják, de nem hiszszük, hogy ez az óhajtásunk egyhamar teljesül. Ausztriában a fajgyűlölet és a pártviszálykodás azt fogja eredményezni, hogy a monarchia súlypontja végképpen át fog helyeződni Budapestre.

A rennesi ítélet titka.

Budapest, szeptember 27.

A francia lapok ma olyan közleményekkel lepik meg a világot, amelyek az eddigieknél még teljesebb teszik Dreyfus rehabilitálását. Nem csekélyebb személyiség, mint a rennesi katonai törvényszék elnöke, a szigorú Jouaust ezredes, ki a tárgyalás folyamán a legkritikusabb pillanatokban némitotta el a védelmet s fődözte a tábornokokat, — jelenti ki ma, hogy ő volt a nemmel szavazó két bíró közül az egyik, még pedig azért, mert hosszas és megfontolt vizsgálódás után meggyőződött Dreyfus ártatlanságáról. Azok a bírák, akik Dreyfust elítélték, nem voltak és nem lehetek abban a helyzetben, amelyben Jouaust elnök volt; nem ismerték, nem ismerhették olyan alaposan az aktákat, mint ő, s így meggyőződésük nem nyughatott olyan biztos alapon, mint az övé. Jouaust ezredes nyilatkozata után senki sem állíthatja többé jóhiszeműen Franciaországban, hogy bűnösnek hiszi Dreyfust még most is. És ebben van a hadbíróági elnök nyilatkozatának fontossága és jelentősége.

Dreyfus minden főlebbezés nélkül is elérte azt, amit családja, gyermekei nevében elérni óhajtott. Becsülete épp oly tisztán áll mindenek előtt, mintha megsemmisítették volna a rennesi ítéletet. Ez a megsemmisítés most már fölösleges. Az az ítélet magától megdőlt.

Ime párisi távirataink:

Páris, szeptember 27.

A Petit Bleu egy rennesi magas hivatalnokkal való interviút közöl, amelynek ez a tartalma:

A hadbírák a tanácskozást befejezván, megkezdődött a szavazás. Fauvais kapitány szavazott elsőnek. A feltett kérdésre igennel felelt. „Igen, bűnös.” Ugyanez volt Parfait, Proflet, Merle és Brogniard válasza. A sor most Bréon alezredesre került, aki így szól: „Nem, ártatlan.” Jouaust ezredes szavazott ezután utolsónak, még pedig ugyancsak nem-mel.

— Jouaust ezredes tehát ártatlannak tartja Dreyfust? — kérdezte csodálkozva a Petit Bleu munkatársa.

— Igen, — volt a válasz és ez magyarázza meg felindulását az ítélet felolvasásánál. A szavazás után, melynek eredménye volt, hogy öt szavazattal kettő ellen bűnösnek mondták *Dreyfus*, *Jouaust* ezredes nagy erővel követelte legalább az enyhítő körülmények megemlítését és a büntetés enyhítését. A bírák nagy nehezen teljesítették az elnöklő ezredes kívánságát.

A *Petit Bleu* nem nevezi meg a magas hivatalnokot, de a leghatározottabban elvállalja az ítélethozatal fent említett körülményeinek valódiságáért a felelősséget.

Páris, szeptember 27.

Jouaust ezredes hosszabb levelet intézett a *Figaró*hoz, melyben bevallja, hogy ő volt az egyik nemmel szavazó. Azt mondja, hogy eleinte meg volt győződve *Dreyfus* bűnösségéről, de hosszas és megfontolt vizsgálódás után meggyőződött róla, hogy *Dreyfus* ártatlan. Végül sajnálkozását fejezi ki a felől, hogy a mérsékelt republikánusok *Dreyfus* elítélése mellett agitáltak, mert ez által a reakcionáriusok kezére játszottak, valamint szemükre veti a mérsékelt köztársaságiaknak, hogy dominálni engedik a szocialistákat, akik, sajnos, már a kormányba is bejutottak.

Páris, szeptember 27.

A *Matin* jelenti, hogy *Galliffet* hadügyminiszter éppenséggel nem szándékozik *Boisdeffret* és *Negriert* korábbi állásukba visszahelyezni.

A belgrádi ítélet.

Budapest, szeptember 27.

Szerbiában iskolát nyithatnak a jogtiprás eltanulására. Az igazságtalan és abszurd ítélet, amely egy sor politikailag szereplő embert egy gyilkos cinkosává tett s tíz-husz évi raboskodásra ítélte, az egész világ jogos főlháborodását keltette fel. A középkori játéknak ezzel még nincs vége. Akit csak lehetett, becsuktak: most egyéb elfogható emberek hijján a védőügyvédekre kerül a sor. Tehát olyan emberekre, akiket a törvény arra kötelez, hogy legjobb tudásuk szerint és minden erejükkel megvédelmezzék a rájuk bízott vádlottakat. Nos, mivel megtették kötelességüket, most zsandárokkal üldözik őket!

Belgrád, szeptember 27.

Kinos meglepetést okozott ma a szerb fővárosban elterjedt hír, hogy a bosszúállást és megtorlást még a perben szereplő védőügyvédek némelyikére is kezdi kiterjeszteni. A merénylő *Knezetic*nek Belgrád közelében a *Karaburma* nevezetű dombokkal övezett térségben történt agyonlövetele után a rendőrség ugyszólván betört az egyik energikus védőügyvéd, *Mosztics lakásába* és ott házmórást tartott. Azóta a nevezett ügyvéd lakása előtt egy csendőr lézeng és oda senkit sem ereszt be és nem bocsát ki, s így nevezett ügyvéd szobafogságra van kényszerítve.

Hasonló elbánásban részesült ma reggel még két másik védő is: *Uzun-Mirkovic* és *Karajovanovic*. Városszerte kinos érdeklődést idézett elő *Knezetic*nek a vesztőhelyen agyonlövetele előtt számos körülállók előtt is tett töredelmes, bűnbánó nyilatkozata és vallomása, hogy senkisének bűnös, egyedül ő, a szavakat rebegeven:

— Látom már, hogy meghalok, nem kaptam kegyelmet, a kegyelem csak az istennél van, akinek kegyelmébe lelkemet ajánlom. *Gyorgyevics kapitány* ártatlan, ő nem beszélt rá engem, hogy végvállomásomat megtegyem.

Erre az ott álló rendőrtisztviselő azt kérdezi: — Hát miért mondtad azt *Gyorgyevic*re?

Mire a merénylő folytatta:

— Mert kinezott és ezért bosszút akartam rajta állani. Most már látom, hogy golyó vár rám, nincs már mit vesztenem, ezért az igazat akarom megmondani. *Vlajko*, *Pera* és *Dimics* és a többiek ártatlanok; senki nem beszélt rá engem, hogy agyonlőjsem *Milán királyt*.

Mikor a fegyverek eldőrdültek, az ott álló *Szimics* Vászka államügyész egyeseknek keserű hangon a következő szavakat mondta:

— Ez az állat most beszél, még az előbb, a vesztőhelyre való elindulás előtt egészen másképpen beszélt nekem, azt mondta, hogy csak azt sajnálja, hogy egyedül és nem társaságban hal meg. Igen jellemző, hogy a tudvalegőleg rendőri felügyelet alatt szerkesztett és itt megjelenő összes hírlapok e fontos momentumról egyetlen szóval sem emlékeztek meg.

Belgrád, szeptember 27.

Egy budapesti lapnak a *Zasztava* nyomán közölt jelentését, hogy itt mozgalom indult meg a végre, hogy az elítéltek számára tömeges petíció után kérének kegyelmet, szám részről egész helytelennek nyilvánítják. Ilyen mozgalmat senki sem kezdeményezett.

(A menekültek.)

Amióta a radikálisok nagystílű üldözése megkezdődött, tömegesen menekültek *Milán* politikai ellenfelei a külföldre. A számottevő politikai emigránsok sorában van *Gruics* Száva tábornok, dr. *Milovanovic* Milován, dr. *Vucics* Mihály és *Nikolics* András volt miniszterek, *Nendovic* Száva tanár, *Nendovic* György ügyvéd, *Boludics* Zsvinov hírlapíró, számos kereskedő, iparos és földmivelő, köztük a halálra ítélt *Tajszics* Rankó néptribun, aki már három év óta Cetinijében bodegát nyitott, amely a szerbiai menekültek rendes találkozási helye, sőt *Masin* cetinjei szerb követ is gyakran állatogatótt *Tajszics* Rankóhoz.

A külföldön tartózkodó szerb emigránsok most *La Serbie* címen franciayelvű lapot adnak ki, mely szerbini eseményekről ad állandóan hírt. A lap Genfben, *Karagyorgyevics* Péter állandó lakhelyén jelenik meg.

HIREK.

Budapest, szeptember 27.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Szeptember 30-án új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatásuk a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— A király Zerdorfban. Ő felsége ma délután 1/2 óra körül udvari különvonattal Berndorfba érkezett, hogy jelen legyen annak a munkás színháznak a fölvatásán, amelyet *Krupp* Artur gyáros, az urakháza tagja, az uralkodó 50 éves jubileuma alkalmából építtetett. A pályaudvaron *Rainer* főherceg, a helytartó és *Krupp* gyártulajdonos várta az uralkodót. Ő felsége kíséretében volt báró *Krieghammer* közös hadügyminiszter, *Thun*, *Witte*, *Bylandt*, *Dipauli* és *Katiz* miniszterek, *Windischgrätz* herceg, az urakházának elnöke, *Chlumecy*, *Beck* vezérkari főnök és *Gudenus* tartományi marsall. A király a pályaudvarról egyenesen a gyártelepre hajtatott, megnézte a gyárat, a munkástelepeket és közzintézeteket. Mikor a király a gyár felé tartva, a piacon felállított tribünökhöz ért, megállította kocsiját az iskolásgyermekek sorfala előtt és hódolatulakat fogadta. Négy óra körül az új *Ferenc József*-színházba ment, ahol *Karlweiss*nak a népszínmű feladatiról szóló prologusát és „Der kleine Mann” című népszínművét adták elő. A prologust *Girardi*, a színüvet a bécsi *Deutsches Volkstheater* tagjai játszották. Az előadás végeztével a gyár összes munkásai, körülbelül háromezren a gyári zenekarral felvonultak a színpadra, hogy ő felségének hódolatulakat bemutassák. Felvonulás közben fekete-sárga szalagokkal díszített babérszörnyeket tettek le a színpadnak ő felsége páholya felé osz szélére. Az egész közönség viharos hoch-kiáltásban tört ki, amit ő felsége ismételt meghajlással köszönt meg. Az előadás után az uralkodó a fényesen kivilágított városban át, mozsárdurrogás közben *Krupp* házába hajtatott. A színházból kijövet az ott összegyűlt nagy néptömeg lelkes hoch-kiáltásban tört ki. Lelkes ovációkban részesült az uralkodó az egész uton is, amelyen lampionvivő emberek álltak sorfalat. A király körülbelül félóraig időzött *Krupp* házában, azután a sorfalat álló munkások és munkásnők lelkes tüntetése mellett a pályaudvarra hajtatott. Ott az uralkodó kezét nyújtotta *Krupp*nak és így szólt hozzá:

— Köszönöm önnek a mai ünnep rendezését, amelyvel nagy örömet szereztek nekem. Ezt a napot mindig meg fogom tartani emlékezetemben.

Ő felsége azután kezét fogott gróf *Kielmannsegg* helytartóval, majd elbucszott *Rainer* főhercegtől és este hét óra körül a közönség lelkes ováció mellett az udvari különvonattal visszautazott Bécsbe.

— Állami tisztviselők a miniszterelnöknél. A Magyar Állami Tisztviselők Országos Szövetsége e hónap 23-ikán *Bedő* Albert nyugalmazott államtitkár országos képviselő elnöklete alatt tartott választmányi ülést elhatározta, hogy a legközelebbi napokban az állami tisztviselők helyzetének javítása tárgyában a miniszterelnökhez küldött kérvénnyel járul, amelyet *Bedő* Albert fog vezetni.

— Udvari vadászatok. A király *Lipót* bajor herceggel és *Ferenc Szalvátort* főherceggel vasárnap, október elsején *Mürzsteube* utazik szarvasvadászatra.

Ő felsége novenapját október 4-én előreláthatólag Bécsben fogja tölteni, míg a többi vendégek október 7-éig maradnak Stájerországban.

— A király a bolgár fejedelemnek. Bécsből jelentik, hogy a király *Ferdinánd* bolgár fejedelemnek a Szent István-rend nagykeresztjét adományozta. A bolgár fejedelem ma a Burgban külön kihallgatáson fogadta gróf *Goluchowski* külügyminisztert. *Klementina* szász-köburgi hercegnő tegnap este *Ferdinánd* fejedelem gyermekeivel Bécsbe érkezett. A fejedelem a pályaudvaron várta anyját. *Klementina* hercegnő *Boris* herceggel a Köburg-palotába ment. *Ferdinánd* fejedelem *Cirill* herceget és *Eudoxia* hercegnőt a déli vasut pályaudvarára kísérte, ahonnan a gyermekek elutaztak. *Ferdinánd* fejedelem tegnap, amikor a királlyal kihallgatáson volt, átnyújtotta ő felségének a Sándor-rendnek briliánsokkal ékesített nagykeresztjét. A fejedelem a legnagyobb meglepéssel és örömmel nyilatkozik a fogadtatásról, a melyben része volt. *Sernagiev*, a bécsi bolgár diplomáciai ügyvivő a *Ferenc József*-rend nagykeresztjét, *Nykojorov* titkár pedig a *vaskorona*-rend III. osztályát kapta. A fejedelem kíséretéből is több kaptak kitüntetést, míg *Liechtenstein* főudvarmester a *Sándor*-rend nagykeresztjét kapta. A fejedelem ma este Várnába utazott.

— Az új svájci francia követ. Bernből táviratozzák, hogy svájci francia követé *Freycinet*-t nevezik ki. *Freycinet*, aki már többször volt miniszter és miniszterelnök is, ezzel végleg búcsút mond a politikának.

— A miniszter és a karácsonyfa. Beleszólt a földmivelésügyi miniszter a karácsonyfák poézisébe. Ezentul minden karácsonyfának passzusa lesz, utlevele. Csak ezzel juthat a jó gyerekekhez karácsony estéjére. Megtörtént ugyanis, hogy karácsony táján a dologtalan emberek valóságos sportot űztek a törpe fenőfák lopásából — s a zsákmányt vitték eladni karácsonyfának. A miniszteri rendelet szerint ezentul csak az árusíthat karácsonyfát, aki bizonyítani tudja, hogy nem lopta.

— Október hatodika. Barabás Béla országgyűlési képviselő, mint jelentik, a képviselőház holnapi ülésében indítványt fog előterjeszteni, hogy a Ház október hatodikának felszázados évfordulója alkalmából küldöttségét indíton Aradra és ott koszorut tegyen a vértanuk szobrára. Barabás Béla hivatkozni fog egy precedensre, amely szerint *Helffy Ignác* az 1892-iki országgyűlésben hasonló indítványt tett s ezt akkor a Ház elfogadta. — Aradon a bizottság megállapította az ünnep hivatalos programját, amely így szól:

Arad szabad királyi város közönsége által az aradi tizenhárom vértanu emlékezetére tartandó gyászünnep sorrendje:

1. Gyülekezés a városháza előtt reggel 8 és fél óra körül.
2. A városházától nyolc és háromnegyed óra körül együttes felvonulás a római katolikus templomba.
3. Reggel kilenc óra körül gyászistentisztelet.
4. Istenistentisztelet után együttes felvonulás a vértanuk szobra elé.
 - a) A Himnusz elénekélése.
 - b) A hősök emlékszóbranál. Óda, *Jókai Mór*tól.
 - c) Emlékböszö. Tartja: *Csécsei Imre*.
 - d) A Szózat elénekélése.
 - e) A koszorúknak az emlékszóbor talapatához való letévese.

Debrecen város tanácsa *Vecsey Imre* tanácsos indítványára tegnapi ülésében elhatározta, hogy Aradon az október 6-iki gyászünnepet képviselheti magát s koszorút tesz a tizenhárom vértanu emlékszóbrára *Vecsey* tanácsos és *Komlóssy Arthur* főjegyző képviselő-kiküldöttjei által.

Az egyetemi ifjuság — mint már említettük — október 6-ikán tartandó gyászünnepének egy részét beleolvasztja a polgárság ünnepébe, azonban október hatodikán kivonul a temetőbe is, ahol *Mekosozurza* Bitthyány mauzoleumát és *Forinyák* Béla sírját.

A fővárosi polgárságnak október 6-án a Vigadóban tartandó gyászünnepén *Illyés* Bálint országgyűlési képviselő remek alkalmi költeményét *Gál Gyula*, a Vigaszínház művésze fogja elszavalni.

Jókai Mór, aki most Rómában tartózkodik fiatal feleségével, tegnap levelet írt egy budapesti barátjának, amelyben kéri, hogy az ő nevében rendeljen koszorút az aradi vértanuk emlékére s hogy a koszoru szalagjára ezt írassa: *Jókai Mór* az aradi hősöknek. *Jókaiék* még nyolc napig maradnak Rómában, aztán Sziciliába mennek.

— Külföldi katonák a királlyal. A király külföldi ezredesek parancsnokait holnap audiencián fogadja. A kihallgatásra Bécsbe érkeznek: *Kretschmer* porosz ezredes, a 122. württembergi gyalogezred parancsnoka; *Mechow* porosz alezredes, a 16. Schleswig-holsteini huszárezred parancsnoka és báró *Stein* szász alezredes, a 17. szász ulánus-ezred parancsnoka. A király *Kretschmer* aradás mállé gróf *Wallis*

Olívér kapitányt, *Mechow* alezredes mellé *Dessereff* László századost és báró *Stein* alezredes mellé báró *Herbert* századost osztotta be.

— **A gyermekek érdekében.** A gyermekvédelmi kongresszus is csak egyik megjelenési formája volt annak a nagy érdeklődésnek, amely nálunk most a gyerekek érdekében nyilvánul. Igaz, hogy kissé hamarabb is hozzáfoghattunk volna, de hát az ilyesmivel sohasem késő foglalkozni. A főváros tisztái főorvosa, dr. *Schermann* Adolf erősen támogatja ezt a mozgalmat. Most is szép és hasznos dolgok cselekedtek. Már ez év elején indítványozta, hogy az anyákat és a dajkákat ki kell oktatni a gyerekek helyes gondozására, valami népszerű könyvecskével. Az indítványt most valóságossá tette — maga a főorvos. Népszerű füzetkét írt, amely hét fejezetben oktatja az anyát a lakás, ruházat, táplálás, fürdés, mosdás körül szükséges tudnivalókra. Utasításokat ad a himlőoltás ügyében is és ellátja az anyát tanácsal arra az esetre is, ha a kicsikéje megbetegszik. — És ez nálunk, ahol a gyerekehalandóság ijesztő, nem is nagy eset. Az újságok napirendre térnek majd fölötté, a közönség se törődik sokat az ilyesmivel. Mi még mindig sokkal többet törődünk jubileumokkal és pikáns pletykákkal, mint fontos nemzeti ügyeinkkel. Isten ugye nagyobb és hazafiasabb magyar ügy a jövőendő magyarjainak életét biztosítani, mint energiánkat tüntető diákok iránt való érdeklődésben szétforgásolni.

— **Palásthy püspök hagyatéka.** Esztergom városa óriás részvéte mellett temették el tegnap Palásthy Pál püspököt. Holttestét a bazilika kriptájában helyezték örök nyugalomra. Ugyancsak tegnap bontották föl Esztergomban a püspök végrendelését. A boldogultnak hagyatéka egy millió korona, amelynek javarészt az esztergomi egyházmegyének hagyta olyan kikötéssel, hogy annak kamataiból a főegyházmegye szegényebb javadalmazásu papjait segélyezze. Az elhunyt, aki 1825-ben a zempléni megyei Izsépen született, a legrégebb magyar nemesi családok egyikének a sarja. Az 1886-ban megjelent *A Palásthyak* című két kötetes művében ő maga adatokkal bizonyítja, hogy a Palásthyak a hontmegyei Palásthon már a Szent István király koronázása idejében birtokosok voltak.

— **Roget tábornok vőlegény.** A *Petite République* írja, hogy a Dreyfus-ügyben sokat szerepelt Roget tábornok eljegyezte *Mercier* tábornok leányát. Az eljegyzés szűk családi körben volt meg.

— **A provokált Esterházy.** Az Egyesült-Államok hadseregének egyik jámbor katonája, *Tomas Ghelan* nyugalmazott kapitány levelet írt a Londonban lakó Walsin-Esterháznak, amelyben szemérettel gazságait és egyszerűségeit felszólítja, hogy verekedjen meg vele, ő kész kiállni bármikor, bármilyen fegyverrel és bármilyen feltételek mellett. Walsin feleletét még nem tudják.

— **Nemzetközi diákkongresszus.** A jövő évben Párisban tartandó világhírlapítás alatt nemzetközi diákkongresszus lesz Párisban. A kongresszusban, amelyre már most nagyban készülnek a párisi diákok, a magyar diákság is részt vesz.

— **A Duna vizállása.** A földművelésügyi minisztériumhoz érkezett jelentések szerint a Duna most már nem fenyeget sehol veszedelemmel. A folyam felső szakaszán s le egész Gombosig apad a víz, s pár nap múlva már innen is apadást jelezhetünk. A minisztériumban a vízrajzi osztály hivatalnokai is beszűntetik az állandó felügyeletet, s ezzel az ideiglenesen berendezett távirtdai szolgálat is megszűnik. A fővárosnál a Duna már medrébe húzódott, s mindenfelé az előtve volt raktárak tisztogatásán dolgoznak, holnap pedig folytatni fogják a budai alsó rakodópart abbanhagyott kövezési munkálatait is. A fővárosnál a víz tegnap óta 28 centiméternyit esett, s mai magassága 552 centiméter. Az apadás következtében ma délután a helyi hajók ismét megkezdték a beszűntetett járatokat.

— **Egy négyemeletes ház pusztulása.** A Rajna mellett fekvő Kőmből táviratozza tudósítónk, hogy ott ma délután a Wolfstrassen éppen felépített négyemeletes ház bedől s a munkásokat a romokba temette. A beszakadt házhoz már csak a bádógosok dolgoztak. Egyetlenegy fal sem maradt meg. Tizenhat munkás közül délután ötig csak kettőnek a holttestét sikerült kiásni. A mentés nagyon nehezen megy. A tűzoltóság egész éjszaka fog dolgozni a romok eltávolításán. A bedőlő ház omladékaik közül még este is kihaltazott a szerencsétlen munkások hűrgése. Az építés vezetője megállapította, hogy még tizenhárom férfi és egy gyermek van a romok alatt. Aligha menekül meg közülük egy is.

— **A nagyváradi börtönörnmester.** Nagyváradról táviratozzák: A nagyváradi fogházban a tavasszal meghalt egy *Papp* Tótyer nevű rab. Papp cellatársai azt vallották, hogy *Pető* Károly börtönörnmester agyonrúgta a boldogtalant, akinek a testén a boncolásnál nem találtak meg a külérőszak nyomait. Ma azután az történt, hogy egy *Takács* Sándor nevű rab a cellájába belépő őrmestert a vaságyról letépett s titokban kiélesített vasdarábba hasba döfte, de a derékszij megmentette a haláltól. A második döfés csak a kezét sebesítette meg. A merénylő rab a kínhalgatáskor azt vallotta, hogy nem nézhette az őrmester kegyetlenkedéseit s ezért akarta elpusztítani. *Perjessy* ügyész a vizsgálatot megindította.

— **Furcsa kérdőív.** Hogy még vannak, akik nem akarnak tudomást venni Budapest városáról, bizonyítja a következő eset: Egy szláv nyelvű, Bécsben megjelenő újság orosz nyelvű utmutatót akar kiadni *Bécsről és Ausztria-Magyarországról*. A szerkesztőség e végből egy kérdőívet küldött Budapest székes-főváros tanácsához. Az iven a következő kérdések voltak:

1. Van-e valami nevezetessége Budapestnek?
2. Van-e kocsiközlekedés a vasúthoz és milyen?
3. Mennyi a kocsiút?
4. Van-e elfogadható szálló, vendéglő, kávéház?

És végül:
5. Ha van Budapestnek valami fürdője, tizenöt forintért szívesen közöl róla reklámjait az utmutató.

Az ember, ha ilyesmit olvas, mindig azokra a felkérőkre gondol, amelyek így kezdődnek: — Budapest, ez a rohamosan fejlődő világ-

— **A csongrádi csendélet.** Sokan azt hitték, hogy ama lojalis válasz után, amelyet *Szell* Ignác belügyminiszteri államtitkár a csongrádi küldöttségnek adott, a forrongó alföldi városban végre lecsillapulnak a kedélyek. Nem úgy történt s a csongrádi városházán ma újra csendőrök asszisztenciája mellett gyűléseztek. Az volt a gyűlés feladata, hogy az alispán által felfüggesztett *Tóth* István helyettesítéséről gondoskodják. Az elnöklő főszolgabíró a képviselőtestület igazgatója valójában tekintettel, csendőröket rendelt a tanácskozás folyosójára. A képviselőtestület csakugyan hallani sem akart más bíróról s folytonosan élette *Tóth* Istvánt. A főszolgabíró a zajongó sokaságot nem tudta lecsillapítani s mint egy esti lap írja, a csendőrök bementek a tanácssterembe s ott *Hegyi* Antalt, a Tóth-párt vezérét *inulták*. Erre még nagyobb lett a láma, úgy hogy a főszolgabíró kénytelen volt a gyűlést határozathozatal nélkül feloszlítani.

— **Gyémántlakodalom.** *Hlavács* János magánzó és neje született *Virády* Karolina e hó 25-én ünnepezték házasságuk 60 éves jubileumát Jolsván, Gömörmegyében, nagyszámú gyermekeik, unokák és dédunokák körében. A tisztes agy házaspár ünnepében résztvevő tisztelők és barátai nagy serege is.

— **Következetesség.** A mai postával kaptunk egy szaklapot, amelynek ilyen a homloka:

NEMZETKÖZI FÜRDŐ-LAPOK

Szerkesztőség:
V., Fűrdő-utca 4.

Ez aztán következetesség. Csak az hiányzik, hogy a kiadóhivatal a — Vizivárosban legyen . . .

— **Tűzvizsgálat.** A Todorcsu-féle kőbányai daráló malomban a tegnapi délutáni tűz alkalmából tegnap délután tartották meg a tűzvizsgálatot a hatósági közegek. A tűzvizsgálat nem tudta megállapítani a tűz keletkezésének okát; valószínű azonban, hogy együtthatás esete forog fenn. A kárt a bizottság 70.000 forintban állapította meg, ami azonban megtérül, mert a malom biztosítva volt.

— **Aki a mentőkocsiban született.** Egy szegény napszámosnő vittek tegnapi *Szabadkán* a mentők a kórházba. *Szabó* Mari a neve. A mentőkocsiban egészséges gyerekek adott életet. — Regényíró se találhat ki a nyomor jellemzésére erősebb dolgot, mint amikor valaki a mentőkocsiban, a nyomorosság e bérkájában születik . . .

— **Egy orvos öngyilkossági kísérlete.** Dr. *Berényi* Vilmos fővárosi orvos ma délután a II-ik kerület Hám-utca 8-ik szám alatt lévő lakásán öngyilkossági szándékból mérget ivott. Az öngyilkossági kísérlet hamarosan észrevették, ellenszereket adtak neki s az orvos már túl van a veszélyen. Szomorú elhatározásának okát nem tudják.

— **A fűrer ur két forintja.** A maga nemében megható, egyszerű történet irnak lapunknak *Nagyváradról*. *Bessenyei* Gyula 37. ezredbeli szakaszvezetőt a minap elűtötte egy parasztszeker az utcán. Első fölindulásában a szakaszvezető, akinek súlyosabb baja nem esett, följelentette a rendőrségnél a parasztszekerét. El is ítélték két forint pénzbüntetésre, amely szerény összeg törvény szerint az elűtött szakaszvezetőnek járt — fajdalomdíj. A fűrer ur el is ment érte a rendőrséghez. Fölvette, nyugtát adott róla, aztán vitte egyenesen a városházára.

— Hol lehet a királyné ő felsége szobrára adakozni? — kérdezte.

Megmutatták neki.
— Két forint — diktálta be. — A nevem *Bessenyei* Gyula. Szakaszvezető.

— **Robbantások a Gellérthegyen.** Az eskü-téri hid budai feljárójának rendezése céljából a főkapitány a városi tanács által kiadott helyhatósági engedély alapján az építési vállalkozónak megengedte, hogy a Gellérthegy alján szeptember 30-ig reggel fél öttől fél hatig, október elsejétől pedig esetről-esetre meghatározandó és kihirdetendő időben sziklákat robbantasson. A főkapitány erre az időre a közönség testi épségének megóvására a következőket rendelte el:

1. A robbantások tartama alatt a Gellért-rakparton a *Ferenc-József*-hidtól a *Döbrentey-tér*ig a gyalog- és kocsiközlekedést valamint a villamos vasutak közlekedését beszüntetik és az elzárt területen senki sem időzhet, sem jármű nem állhat;
2. Robbantás előtt a felrobbantandó sziklatömeg legmagasabb csúcsára, a *Döbrentey-utca*nak a robbantási terület előtt elvonuló két végére és a *Szerpentin-ut* és *Bagoly-utca* sarkára egy-egy vörös zászló, a robbantás után pedig egy-egy fehér zászló tűzendő ki. Az utcai közlekedést csak a fehér zászlók kitűzése után fogják megvívni.
3. Az épülő hidtól a *Döbrentey-tér*ig terjedő utvonalon a házak kapui bezárva tartandók.
4. A *Rudas-fürdő*höz a robbantás alatt a csavargózsók nem közeledhetnek.
5. A *kőény-utca* sarkától a *Döbrentey-tér*en át merőlegesen a *Dunáig* vezető utvonalon mindennemű közlekedés elől el lesz zárva.
6. Robbantás alatt a *Rudas-fürdő*ben senki sem fürdőzhet és az épületen kívül tartózkodás a fürdőszemélyzetnek sincs megengedve.

— **A vértanu.** Aradon a múlt napokban megrendítő esemény történt, amely élénken illusztrálja, hogy a gyermeki lélek milyen fogékony a történelmi események iránt. *L. Kálmán* polgári iskolai tanuló ugyanis egyik negyedik gimnázista barátjával vértanusdit játszott. A kis polgári iskolai tanuló letérdelt a fal mellé, kezét imára kulcsolta, míg barátja flobert puskájával célzott. A lövés eldördült és a kis *Kálmán* vérezve rogyott össze. A puskában éles töltés volt. A gyors orvosi segély megmentette a kis vértanút a haláltól és a szülői felhozták a fővárosba, ahol dr. *Kiss* Károly az üvegtechnikai intézet és az állami Röntgen-laboratórium igazgatója ma Röntgen-sugarakkal megvizsgálta. A golyó a jobb tüdejét járta át.

— **Egy mérnök balesete.** *Trautmann* Józsefet, a közmunkatanács egyik mérnökét ma délelőtt kilenc órákor súlyos baleset érte. *Klotild* főhercegnőnek az új *Kossuth* Lajos-utcaiban épülő palotája előtt most építik a csatornát, amelynek munkálatait ő vezette. Ma reggel kilenc órákor éppen a csatorna szélén állott, amikor a laza föld megcsuszott alatta. *Trautmann* elesett és jobb lábát bokában kifecakította. A munkások bevitték a közelben levő pallérházba, ahova csakhamar megérkeztek a mentők is, akik a mérnököt a *Retek-utca* 8. szám alatt lévő lakására szállították.

— **Elfogott utalványhamisító.** *Lóv* Lajos volt posta- és távirtdagyakornokot, aki négyháztalvan forintos pénzesutalványt hamisított s azután megszökött, — mint egy távirat jelenti — tegnap *Selmecbányán* letartóztatták. Amikor a rendőrök elfogták, *Lóv* revolvert rántott elő s főbe akarta magát lövni. Kicsavarták kezéből a fegyvert, amely e közben elsült. A golyó jelentéktelen sebet ütött a hamisító homlokán.

— **Frivol akta.** A *Szegedi Híradó* írja a következőket: Egy nagyon frivol akta került felszínre *Szabadkán*, a *Memuszits* László polgármester ellen vezetett fegyelmi vizsgálat alkalmából. Az aktát *Molczar* Károly vállalkozó állította ki s az van benne elmondva, hogy *Maczkovics* Titusz városi mérnököt 600 forinttal s *Szigethy* József városi tanácsost 800 forinttal kellett megvesztegetnie, hogy városi építkezési ügyeit lebonyolíthassa. A frivol akta alapján *Maczkovics* Titusz beporította *Molczar* Károly vállalkozót. Az alperes erre azt a meglepő nyilatkozatot tett, hogy ezt a frivol aktát, mint nyilatkozatot *Vincze* György városi tanácsos iratta vele alá, részeg állapotában. *Maczkovics* és *Molczar* kibékültek a bíró-

A Budapestben behozott kerékpáradó miatt a gyárral kötött szerződésünk betartására kevés kiállításunk vannak, miért is elhatároztuk, hogy tulszafolt raktárainkban levő összes ered. rendkívül leszállított árban szállítjuk. **LÁNG JAKAB** és **FIA** kerékpárnagyraktár Budapest, VIII., József-körút 41. szám. Képviselet: **Kőbánya, Liget-tér 4. sz.** Igen előnyös fizetési feltételek! Sajtó nagy javítóműhely és iskola.

CHAMPION és **„THE ROYAL PROGRESS”** kerékpárjainkat

Árjegyzék ingyen.

ságnál, de a városi mérnök most Vincze György ellen indít becsületsértési pört.

— **Házasság.** Kardos (Kirschner) Béla m. á. v. hivatalnok Kolozsvárról, eljegyezte Farkasházi Fischer Erika kisasszonyt Nagybecskerekéről.

— **Méregpohár a kávéházban.** A budai Filadelfia-kávéházban tegnap este tíz óra tájban nagy ribillió támadt. Az egyik esztalnál egy fiatal ember ült, aki egyszerre csak egy kis üveget vett elő a zsebéből s a tartalmát kiitta. Néhány pillanat múlva eszméletlenül rogyott a földre és kínosan vergődött a földön. Gyorsan a mentőkért telefonáltak, akik megállapították, hogy az életunt fiatal ember sósavval mérgezte meg magát. A nála talált iratokból megállapították, hogy Weiss Manóknak hívják és 19 éves fogtechnikus. A mentők az Irgalmasok kórházába vitték. Tettéknek okát nem tudják.

— **Halálozás.** Danzer Alfonz os. és kir. közös hadseregbeli százados 57 éves korában Bécsben meghalt. A boldogult, mint katonai író tette ismertté nevét és számos szakmunkája feltűnést keltett. Éveken át munkatársa volt a Pester Lloydnak, amelynek szerkesztőségében általában tisztelget környezte.

— **Megosipott hazárdjátékosok.** A rendőrség a napokban névtelen levelet kapott, amelyben egy vidéki úri ember jelentést tett, hogy a Metropolszállodában — részint lent a kávéházban, s részint pedig az emeleten levő vendégszobákban — éjjelenként nagyban folyik a hazárdjáték. A feljelentő — aki mint elpanaszolja — maga is egyik áldozat, arról is tesz említést, hogy egy szobáért tíz forintot, egy csomag kártyáért pedig, amelyet mindent játszma után kicserélnék, husz forintot kell fizetni. A rendőrség a feljelentésre megindította a nyomozást s kiderítette, hogy a névtelen levél adatai teljesen megfelelnek a valóságnak. A figyelő detektívek az éjjel egy nagyobb társaságot rajta értek, hogy nagy összegekben makkot játszottak. A bankot, amelyben 117 forint volt, lefogalták és a játékosok neveit feljegyezték. Ezek: F. D. magánhivatalnok, K. F. magánzó, H. Zs. kereskedő, N. S. és W. P. joghallgatók, K. F. kereskedő, B. R. tőzsedügnök, H. Zs. ékszerész és E. F. kereskedő.

Válság a Kisfaludy-Társaságban.

— Viharos zártilás. —

Budapest, szeptember 27.

A Kisfaludy-Társaság mai zárt ülésén vártalanul komoly válság ütött ki.

A társaságnak tizenhat tagja ült a képes terem hosszú asztala körül, amikor Gyulai Pál, mint elnök a zárt tanácskozást megnyitotta. Békés, barátságos, sőt lanyha volt a hangulat és a főtítkár, Beöthy Zoltán közönséges dolgokat terjesztett elő.

A letárgyalt jelentések után Bartók Lajos fölvetette az eszmét: vajjon nem volna-e helyes és időszerű, ha a Kisfaludy-Társaság október 6-án, a félszázados évfordulón, koszorút küldene az aradi vértanúk szobrára?

Gyulai Pál erre a Kisfaludy-Társaság hagyományaira hivatkozott és fejtegette, hogy a társaság sohasem vett részt politikai természetű ünnepeken és a társaságnak más hivatása nincs, mint a szépirodalom ápolása.

Bartók Lajos, majd utána Bársony István és Dalmady Győző ezzel szemben arra hivatkoztak, hogy a félszázados évforduló nem pártpolitikai ünnep, hanem az egész nemzet kegyeletének megnyilatkozása. A Kisfaludy-Társaság koszorúját nem lehetne félremagyarázni. Ez a koszorú egyenesen bizonyosságot tenne a mellett, hogy az aradi gyásznapi politikai momentum nem forog fönn. Ábrányi Emil a felszólalásokat azzal egészítette ki, hogy precedens-esetre hivatkozott. Emlékeztette a Kisfaludy-Társaságot arra, hogy 1894-ben küldöttséggel és koszorúval jelent meg Kossuth Lajos temetésén. A társaság nem foglalkozik politikával, de az ilyen nagy momentumok kiemelkednek a közönséges politika köréből és a szépirodalmi társaságokat is arra bírják, hogy részt vegyenek az általános nemzeti érzések manifestációjában. Jakab Ödön és Vértessy Arnold szintén a nemzeti kegyelet álláspontjáról szóltak hozzá a kérdéshez.

A diskusszió mindig hevesebbé vált. Gyulai

Pál izgatottan jelentette ki, hogy a sebek föltépését kárhózasnak tartja, akár Ausztria, akár Magyarország részéről történik az. Ő éppen ugy szereti a hazát, mint azok, akik mindenáron tüntetni akarnak. Ő akkor irt verset az aradi gyásznapról, amikor a magyar költőket börtönbe csukták, de most azon a nézeten van, hogy a Kisfaludy-Társaság tartsa magát távol az aradi ünneptől.

Szász Károly a Kisfaludy-Társaság feladataira való tekintettel ellenezte a koszorú-küldést. Az öreg püspök sokkal csöndesebben beszélt és csak a szépirodalommal argumentált azok ellen, akiket Gyulai Pál élesen támadott és azzal vádolt, hogy új szellemet akarnak behozni a Kisfaludy-Társaságba.

Hegedüs István kimélni akarta Gyulai érzékenységét és Bartók indítványát úgy formulázta, hogy a koszorút a „Kisfaludy-Társaság tagjai” küldjék a saját elhatározásukból és a saját költségükön.

Ebben a formában tették föl az indítványt és így fogadták el azt nagy majoritással. (Még olyanok is, akik különben mindig az elnökséggel tartanak s akiknek a lojalitása kétségen fölül áll, mint például Beöthy Zoltán és Kozma Andor.)

Azt hitték, hogy ez a közvetítő indítvány meg fogja nyugtatni Gyulait, de Gyulai Pál a szavazás után ingerülten jelentette ki, hogy többé nem akar megmaradni a társaság élén.

Nem lehetetlen, hogy Gyulai Pál a jövő ülésig beadja lemondását, noha még remélhető, hogy Gyulai Pált egyfelől meggyőzi a saját jobb belátása, másfelől az a szeretet és nagyrabecsülés, amivel a társaság tagjai — még a rebellesek is — ragaszkodnak hozzá, minden zsörtölődés, gáncs és örökös aggatkozás ellenére.

*

A nyilvános ülésről szóló tudósításunk a következők:

Gyulai Pál elnökölt és ő nyitotta meg az ülést délután öt órakor. A nyári szünet után friss érdeklődéssel sietett a közönség az Akadémia kis termébe. Kolozsvárról is jött két vendég, hogy meghallgassák a Szász Béláról mondott emlékbeszédet: Haraszthy Gyula, a kolozsvári egyetem és Ferenczy Zoltán, az Erdélyi Múzeum-Egylet képviselőjében.

Dalmady Győző volt az első felolvasó. Négy költeményt olvasott fel: *Zoborhegyen*, *Kapi vár*, *A kert háza* és *Régi barátémhoz*. A két előbbi erős magyar érzés diktálta, a két utóbbiban a jeles lírikus nemes szép lelke szól a közönség szívéhez.

Ezután Hegedüs István remek emlékbeszéde következett Szász Béláról, akinek a költői egyéniségét majd poétai szinompával, majd mély és magvas filozófiai elmélkedések közt állította elének. Másfél óráig tartott a felolvasás, de a közönség érdeklődése nem lankadt. Hegedüs István talán sohasem beszélt ennyi hévvel, sohasem ragyogtatta jobban idealizmusát és magas műveltségét. Jellemzései közben kitért aktuális irodalmi viszonyainkra és egy pár kemény vádat dobott a mai nemzedék szemébe, ámbár meg kell jegyeznünk, hogy a fiatalabb költők közt vannak, akik a világnézet egyéni, akik verseikben sok erővel tükrözik a korszellemet s akik nem banális témákat dolgoznak föl, hanem mélyebb filozófiai eszmékkel állanak elő. A mult dicsőítője a jelen rovására sohasem igazságos. — Gyönyörűen rajzolta Hegedüs Szász Béla intim életét, az anyjához és családjához való ragaszkodást. Ezek a részletek mélyen meghatották a mai nagy és diszes hallgatóságot.

Kozma Andor balladája szintén nagy hatást tett. A *kovácsról* szól ez a vers, aki egy nyalka huszártól — a ló patkolása közben — megtudja kedvesének a csaláságát. A kovács kardot kovácsol magának, lesbe áll és megül mind a kettőt: a hűtelen kedvest és a nyalka huszárt. Azután a huszár paripáján maga is bevágat az örvénylő folyamba. Igazi ballada ez, megkapó lüktetéssel, tele drámaisággal. Verselése kitűnő, refrainje briliáns.

Az üldözött igazság.

— Antonio Tosi esete. —

Budapest, szeptember 27.

Apró, töpörödött emberke állított be a szerkesztőségünkbe. Sok a mondanivalója — így kezdte nagy szerénen — hallgassuk meg jó szívvel. Meghallgatták őt már nagy urak is; a legnagyobb is, akiért életét áldozza minden hü alattvaló. S most mégis nyomorban fetreg, éhez. Elvesztette szép állását, földúlták családi boldogságát, tönkretették, hibáján kívül, ártatlanul. S ő most keresi az igazságát. Keresi sok esztendő óta hasztalanul. Lót-fut, kérvényez, könyörög; utolsó fillért is ráköltötte a tengersok bélyegre, amiket ráragasztott aláztatos petíciókra, amikben elmondta igazát, hangoztatta ártatlanságát — mindhiába; egy láthatlan kéz mindannyiszor lerontotta kártyavár módjára azokat a szép reményeket, amelyeket ártatlansága teljes tudatában magas állású urak ígéretére épített. S most itt tengődik a fővárosban Tosi Antonio, az egykor híres hajógépész állás, foglalkozás nélkül. Nem juthat be sehová, mert mihamar kiteszik a szürét. Pedig kitűnő munkás és nem ad okot a panaszra. De a láthatlan kéz érezteti a hatalmát és Antonio Tosi ujra kegyelemkenyeren kénytelen élni annál a szegény mosónénál, akinél mindent dolgozik, csak hogy éhen ne veszzen. De azért bízik. Bizalmát erősíti a főváros egyik előkelő kriminalistája, akinek elmondta az esetét s aki most önzetlenül fáradozik, hogy az ártatlanul üldözött fiúmei hajógépész igazsága napfényre kerüljön. Néha-néha nemcsak szóval biztatja, hanem pénzzel is megsegíti a szerencsétlen embert, aki küzd, reménykedik, hogy valaha még elfoglalhatja szép állását, amelyből ártatlanul kiüldöztek.

Régi keletű Tosi Antonionak a baja. A nyolcvanas években került Fiuméba és kitűnő bizonyítványai alapján a magyar királyi tengerészeti hatóságnál alkalmazták hajógépésznek. Használható, ügyes ember volt és csakhamar megnyerte fölébbvalói kegyét. Történt egy napon, hogy Tosit egyik főnöke hívatta és megkérdezte, vajjon nem tudná-e elkészíteni azokat a hajómodelleket, amelyeket a kiállításra szántak. Ezeken ugyanis két gépész már vagy két év óta dolgozott, de semmire sem mentek. Tosi örömmel és készséggel vállalkozott a feladatra és nagy buzgalommal fogott a hajóminták készítéséhez. El is készítette valamennyit a kitűzött időre pontosan, a legapróbb részletekig kidolgozva. S a kiállítás zsürije díszoklevéllel és éremmel jutalmazta Tosi munkáját, amelyről elismerte, hogy minden apró része hü mása az eredetinek és kitűnő kidolgozása. Elő is léptették ekkortájtban Tosit s ő boldogan élt tovább kis családjának és a szorgalmas munkának.

De előmenetelével rohamosan szaporodtak ellenségei is. Különösen az a két gépész neheztelt reá, akitől elvettek a hajómodellek készítését. Ezek bosszút esküdtek ellene és csak alkalmas időre vártak, hogy gyűlöletüket Tosival éreztethessék.

Nemsokára megjött az alkalom. A horvát bán látogatába jött Fiuméba s erre az alkalomra a révkapitányt a Bátor nevű hajóra rendelték, hogy a bánat kalauzolja. Ez idő alatt az alkaptány helyettesítette mindenben a révkapitányt. Ez az alkaptány iszákos ember volt s a mellett jó barátja a Tosi két ellenséges gépészének. Alig érezte magánál a hatalmat, többek hallatára mondta a két gépésznek:

— Elérkezett az ideje, hogy Tosival leszámoljunk.

A szót követte a tett. Az alkaptány délután két órára maga elé idézte Tosit, aki gyanútlanul ment főnökéhez. Ez mindjárt ok nélkül durván rátámadt, majd pofozni, rugni kezdte, úgy, hogy a gépész futva menekült ki az utcára. Panaszt tett persze s az alkaptányt büntetésből áthelyezték Buccariba. De Tosi ellenségei nem hagyták abba a dolgot. Mert három hónap múlva megtörtént az a csodálatos eset, hogy az alkaptányt visszahelyezték a hivatalába, Tosit pedig szó nélkül eleszták állásától.

Fiumében híre járt az esetnek és belátták, hogy igazságtalanság esett meg Tosival. Érdekében több előkelő polgár járt is a kormányzónál, aki azt üzenté Tosinak, hogy csak ne csináljon skandalumot, vonja vissza az alkaptány ellen sulyos testi sértés-

LODEN	Iskola-öltöny	3.50	Sacco vattával bélelve	6.—
LODEN	Fiu-mencsikoff	7.—	Szörme-sacco	10.—
LODEN	Férfi-köpeny	12.—	Vadász-sacco	9.—
LODEN	Kocsis-köpeny	10.—	Vadász-bunda	18.—
LODEN	Havelok	8.—	Kocsis-bunda	20.—
LODEN	Rövid kabát	8.—	Utazó-bunda	35.—
LODEN	Vadász-öltöny	16.—	Szörme-mencsikoff	40.—
LODEN	Turista-öltöny	14.—	Gazdászati bunda	16.—

RENDELJENEK CK

a „TIROLI“-nál

JUSTITZ LEOPOLD

speciálista loden-öltönyekben

Bécs, IX., Währingerstrasse 48.

Mintákat és képes árjegyzéket ingyen és bérmentve.

LODEN
LODEN
LODEN
LODEN
LODEN
LODEN
LODEN
LODEN

ert beadott panaszát s majd igazságot szolgáltatnak neki. De azért csak elcsapták a szolgálatból, minden megokolás nélkül s egy szóval sem adták tudtára elbocsátásának okát.

A flumei polgárság kérvényt adott be érdekében, hogy helyezték vissza állásába. Ő maga is folyamodott a tengerészeti hatósághoz, előadta panaszát a kereskedelmi miniszternek, magának *Bánffy* miniszterelnöknek is megírta esdő kérvény alakjában. A tartalomsorsát és ártatlanságát hangoztatva kért orvoslást. Mindez azonban nem használt s végre is a felségéhez ment kiballgatásra. A király kegyesen meghallgatta az ártatlanul üldözött ember kérését. Nemsokára értesítették hivatalosan Tosit, hogy ő felsége legkegyesebben elrendelte, hogy régi állásába visszahelyezték.

De a régi állását már mással töltötték be s azért ideiglenesen máshová helyezték; onnan azonban nemsokára elbocsátották minden ok nélkül. Egyelőre sem véve a király elhatározását, amely a kereskedelmi miniszter ajánlatára visszahelyezte állásába az ártatlanul kiüldözött gépész.

Tosi ezalatt testben, lélekben megtört. A sok bánjárás, küzködés nemcsak anyagilag juttatta tönkre, de egészségét is aláasta. S ehhez még más baj is járult. Családi szentélyét is beszennyezték. A feleségét, akiről mindaddig azt hitte, hogy megosztja szenvedéseit és hűségesen várja a rehabilitációját, elcsábította a tengerészeti hatóság egyik tisztviselője; egyike azoknak, akiknek része volt az ő tönkretételében.

És ekkor Tosi kezébe vette a vándorbotot és ott hagyta a helyet, ahol annyi gyalázat érte. Feljött Budapestre és itt tovább küzdött, hogy ártatlansága kiderüljön...

... Könnyes szemekkel csomagolta be újra a töpörödött emberke a sok okmányt, amikkel előadását igazolta. Sok írás van, egész garma-dára való. És mindegyik jól mond róla. De mindegyik mitsem használt a sok írás. — Kirugdostak, meggyaláztak, elvették a kenyeremet, fejezte be elbeszélését Tosi Antonio.

— És ez még mind nem elég, — mondta még az ajtóban visszafordulva — az a bukkott asszony most itt éli a világát a fővárosban és kacsaga az én nyomoromat. És nekem ma is törvényes hitvesem. Segítsenek rajtam, hogy legálább elválhassak ettől a nyomorult asszonytól...

... Elmondott az apró emberke panaszát. Megdöbbentő regény az életnek. Talán sikerül egy lépéssel közelebb juttatunk Antonio Tosit a régen keresett igazságához.

Sűritett gazság.

Ha Párisban is ez volna a divat, ami Budapestben, akkor a vezérkar lapjának az *Éclairnek* Nyilnterében ma a következő hirdetés volna olvasható:

ROGET tábornok
és
MERCIER kisasszony
jegyesek.

Mert jegyesek, amint azt egy mai táviratból tudjuk.

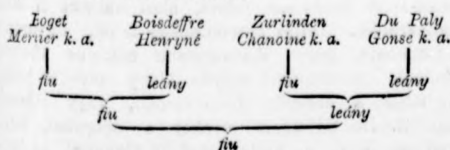
Engedjék meg, hogy ebben a látszólag szerelmi ügyben egy kis panamát fedezzek föl. Szerény nótzetem szerint itt arról van szó, hogy sűritik a gazságot.

Nem értik?

Megmagyarázom. *Roget* tábornok és *Mercier* kisasszony születendő fiában az átöröklés törvényei szerint benne lesznek nagyapja és apja tulajdonságai. Tenát jó fiu nem lesz, erre mérget vehetünk. Ez valóság.

Most képzelejk hozzá a többi. *Boisdeffre* tábornok eljegyz *Henry* özvegyét, s ebből a házasságból származik egy leány. *Zurlinden* fia eljegyz *Chanoine* leányát, ezeknek fiuk születik. Tegyük föl, hogy *Du Paly* fia elveszi *Gonse* leányát, s ez a pár leánnyal örvendeztet meg szüleit.

No most itt a családja:

Ezekből a kapcsolójelekből láthatják, hogy a *Roget* fiu elveszi a *Boisdeffre* lányt, a *Zurlinden* fiu pedig *Du Paly* kisasszonyt. Az első párnak fia születik, a másodiknak leánya. Természetes, hogy ezekből egy pár lesz, amelynek fia a *Roget* nevet fogja viselni.

És ebben a fiuban — ha igaz az átöröklés törvénye — benne lesz a *Dreyfus-ügy* egész gazsága. Vagyis, ha ez utódoz nélkül hal meg, vége minden rosszának, amit a *Dreyfus-ügy* körül fejtek ki.

És most bocsánatot kérek ennyi fantáziáért.

—o.—

FŐVÁROS.

(*) **A főváros közgyűlése.** Olyan kevesen jöttek össze a mai közgyűlésen, hogy a főpolgármester bizonyosan úgy gondolkodott, hogy most már okosabb lesz, ha megint minden második héten farszítja el a városatyákat a városüzára. Csupa apró, jelentéktelen ügyek, s ha fontosnak tartjuk a vasuti konfliktus ügyét, azt is levették a napirendről. Maradt tehát a polgármester válasza *Eötvös Károly* interpellációjára a párisi kiállítás dolgában. A polgármester hangsúlyozta, hogy a kiállítási bizottság már meg is rendelte a tárgyakat és ezért, de még azért is, mert minden állam érdeke, hogy más államokkal is közzgazdaságilag érintkezésben legyen, — a tanács nincs abban a helyzetben, hogy olyan irányu javaslatot tegyen, hogy a főváros a párisi kiállításról elmaradjon. *Eötvös Károly* megnyugodott e válaszból, mert mint mondta, időközben megszűntek azok az okok, amelyek az ő aggodalmait sugallták. Sokat vitakoztak azután azon a kérdésen, hogy a *Váci-utca* mennyire hosszabbítsák meg a *Lipót-utca* rovására. E tekintetben tudvalevőleg konfliktus volt a közmunkatanács és a főváros közt. Az előbbi azt akarja, hogy a *Váci-utca* elnevezés a *Lipót-utca* egészén az *Irányi-utca*ig terjedő részében használtassék, míg a főváros tanácsa azt szeretné, ha a *Váci-utca* csak az *Eskü-tig* terjedne. A közmunkatanács álláspontja mellett szóltál föl *Helldai Jenő* s mikor *Némái Antal* és *Török György* a közgyűlés hangulatából megsejtették a fővárosi tanács javaslatának bukását, a belvárosi kereskedők érdekében azt indítványozták, hogy az egész *Lipót-utca* legyen a múlté és az is *Váci-utca* legyen. A közgyűlés ezt az elhamarkodott indítványt elfogadta és ezzel, ha határozatát óváhagyják, alaposan tönkresilányította a *Váci-utca* régi előkelő jellegét. Különb is nagyon kétséges, hogy ez a névváltozás használni fog-e a lipót-utcai kereskedőknek, de a bizonyos, hogy nagyon megárt majd azoknak, akik a mai *Váci-utca*ban drága ház-bér mellett pazar berendezésre fordították talán egész vagyonukat.

(*) **Vásárosarnokok Budán.** A budapesti (budai) kereskedelmi társulat nevében *Freyberger Pál* elnök és *Kollár Lajos* titkár emlékiratot adtak át *Halmos János* polgármesternek, amelyben a budai vásárosarnokok építését sürgetik. Elmondja az emlékirat, hogy a közgyűlés határozata szerint a kerületi vásárosarnokokat a központi csarnokkal egyszerre, egy időben kellett volna a használatnak átadni. A határozatot azonban nem hajtották végre s Budán, noha a szükséges telkeket már évek előtt megszerzezték, még egyetlen egy vásárosarnok sincs.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Nemzeti Színház.** A *Váljunk el* okos, furfangos *De Prunelle*jében ma *Nádayt* láttuk, aki sok esztendeig *Adhemart* játszotta *Sardou* és társa vig-játékában. *Náday* nem tette fiatall *De Prunelle*t, de több vidámságot, több eleveenséget vitt belé és ezzel a szerep hatását fokozta. Megvolt benne az érett ember, aki sokat tapasztalt és ért az asszonyok lélektanához, de megvolt benne egyuttal a gavallér, aki még mindig esinos külsejű, akinek a ruházata elegáns s akinek a modora kellemes, behizelgő. Erről a *De Prunelle*ről szívesen elhiszük, hogy vissza tudja hódítani a szeszélyes kis feleséget. *Csillag* Teréz *Cyprienne*ja elragadóan kedves volt, kivált a második felvonásban. (d. e.)

** **A megíjodott Várszínház.** A *Várszínház*, amely tudvalevőleg már a halálának volt szánya, nemsokára feltámadt halottaiból, hanem meg is ifjodott. Gróf *Keglevich* István intendáns tataroztatta ki a várbeli kis színházat abból a tizezer forint költségből, amelyet a főváros erre a célra adott. A megíjodott *Várszínházat* gróf *Keglevich* István maga mutatta be ma a saját képviselőinek, *Köhler Ottó* műszaki felügyelő segítségével.

A színház külső homlokzatát teljesen átfestették. Az előcsarnokban hét villamos lámpa ég, amely teljesen megszünteti a páholyfolyosók egykor meghitt sötéttségét. Belül szintén csupa fényesség minden. A piros draperiás aranyos nőtörér csillogó villamos körteivel határozottan impozáns. A menyezeten két csillár huszonöt-huszonöt villamos lánggal világít. Mindegyik harminckét normálgvertva fényét

árasztja. Fölvonások alatt a csillárban csak tizenkét láng ég tizenhat normálgvertya fényével. Ezenkívül az alsó erkély alatt három, a karzatnál hét villamos lámpa világít. A földszint székei új kárpított kaptak, épp úgy a páholyok és erkélyszékek is. Még a karzat porlepte ócska deszkapadjaikat is eltüntették s új számozott ülések várják ezental a kakasülő közönséget. A megíjodásból a színpadnak jutott a legkevesebb. A költség keretében ide már nem jutott a villamos világításból. A színpad eleje új padlót kapott, s a süllesztők számát is megszorították egygyel. A zsinórpádlás alatt a diszlethuzó köteleket is ujakkal cserélték ki, s a szellőző készüléket úgy rendezték be, hogy a színpadról kezelhető legyen. Leghűmánsabb az, amit az öltözőkkel cselekedtek. A színészek nagyon sokat panaszkodtak a szennyes öltözők fulladt levegője miatt. A gázlángok miatt télen-nyáron pokoli hőség volt s szellőző készülék nélkül szinte elviselhetetlen volt a klíma. Most mindent új szellőző készülék, tiszta, új butor, szőnyeg, tükör és ami a fő: tisztaság. A nézőtér füst-osztoránája, a zenekar székei szintén újak még a ház belsejében.

** **Fáy Szeréna nem megy férjhez.** Egy lap-társunk révén az a hír járta be az újságokat, hogy *Fáy Szeréna* visszavonul a színpadtól és legközelebb férjhez megy. Ezt a hírt most a művészno maga megcáfolja azzal a kategorikus kijelentéssel, hogy esze ágában sincs férjhez menni s még kevésbé megválni a színpadtól. *Fáy Szeréna* továbbra is tagja marad a kolozsvári *Nemzeti Színháznak*.

** **Az Arany Kakas ötvenédeszer.** Az *Arany Kakas*, a *Vigszínház* nagyszerű bohózata holnap, csütörtökön, éri meg ötvenedik előadását. A fogadóns szerepét *Haraszthy Hermin* fogja játszani, aki a szerepet kreálta és eddig negyvenegyszer játszotta.

** **Hétköznap délután a Népszínházban.** A *Népszínház* igazgatója, *Porzolt Kálmán*, terjedelmes kérvényt nyújtott be ma a fővárosi tanácshoz. A folyamodásban elpanaszolja, hogy a múlt évben a *Népszínház* volt az első, mely a hétköznap délutáni előadások eszméjét megpendítette és ilyenek tartására a tanácstól engedélyt kért, aminek fejében arra kötelezte magát, hogy minden év október 4-ikén, a király nevenapján teljesen ingyen-előadást rendez a budapesti szegénysorsu közönség számára. Tavaly az igazgatóság nem várta be a tanács határozatát, hanem megtartotta az ingyenes előadást, mely köz-tudomás szerint rendkívül sikerrel járt. Ő felsége miniszteri leirat utján fejezte ki elismerését *Porzolt* igazgatónak, sőt maga elé rendelte kihallgatásra, a mikor az elismerést szóval is megismételte. A tanács mindezek után sem engedte meg a délutáni előadások tartását, mert — nincs elég tüzölt. Nem sokkal ezután azonban a *Nemzeti Színház* engedelmet kapott az ifjusági előadások tartására s ezekkel sikert aratott. Mostanában más magánszínházak fordultak hasonló kérelemmel a tanácshoz, s kérvényeik most meg tárgyalás alatt állanak. *Porzolt* igazgató ezuttal megújítja kérelmét s utal a tanács méltatlan eljárására. A legkényesebbé teszi az igazgató helyzetét az, hogy közel van október 4-ike s nem tudja mivelől legyen? Ha a tanács kérelmét ezuttal is elutasítaná, kénytelen lenne legfelsőbb helyen — saját maga fedezésére — bejelenteni a dolgot s ezzel igazolni az idei ingyenes előadás elmaradását. De egyébként is méltatlanság, hogy a főváros a saját színházában nem engedi meg azt, amihez másutt hozzájárul. Alkalmosok lennének a népszínházi ifjusági előadások első sorban a fővárosi iskolák tanuló részére, kik az állami intézetek növendékei számára biztosított elsőbbség miatt a *Nemzeti Színház* rendszerint kiszorulnak. Végre kiemeli az igazgató, hogy terve szerint a népszínházi ifjusági előadások repertoírját nem a rendes műsorból merítene, hanem külön iratna az ifjuság számára színdarabokat s hétköznap délután ezeket hozná színpadra. Hogy pedig a főváros a tüzöltök tekintetében is nyugodt legyen, igéri, hogy megszünteti a nyilvános főpróbákat s a tüzöltöket ezzel kárpótolná a hetenként egy napi külön elfoglaltságukért.

** **A Vigszínház újdonsága.** A *Vigszínház* legközelebbi újdonsága *Ibsennek Kis Elyof* című drámája lesz, amelyre a legnagyobb gondnal készülnek a *Lipót-körúti színházban*. Az irodalmi körökben is érdeklődéssel várt híres darab jövő héten kerül bemutatásra.

** **Városligeti Színkör.** A *Városligeti Színkör*ben holnap, csütörtökön, megismétlik az *Ezeregy éj* című varázsergét. Az előadás mélyen leszállított helyárak mellett hatodfél órakor kezdődik.

** **Vlád Gizella bucsuja.** *Vlád Gizella*, aki három évig volt a *Magyar Színház* primadonnája, ma lépett fel utoljára a *B. A. L. E. K.*-ben. A művészno bucsuestéje melege volt s tisztelői virágról is gondoskodtak, hogy a bucsuzkodás fájdalomt megennyhítsék. *Vlád Gizella* asszonyban a *Magyar Színház* jeles erő veszt. Pályatáras is szíves bucsut vettek tőle ma este. A művészno, mint már említettük, egyelőre nem szerződik sehová.

** **Gyermekhangverseny.** A *Telefon Hírmondó* előfizetőinek gyermekei számára holnap (csütörtökön) pompás kis koncertet rendez *Busa bácsi* (Balassa Jenő), a *Vigszínház* művésze). Kiváló művészno és művészek fognak ebből az alkalomból meséket mondani, szavalni, énekelni és muzsikálni a kisköveknek, akiknek így mindenestere élvezetes szórakozásban lesz részük. Közreműködnek: *König René*, *Némethi Giza*, *Kazalicsku Antal*, *Odrú Zsuzsán*, *Takács KAL-*

mán, no meg a rendező *Basa* bácsi. Kezde délután 5 órákor lesz. — Este az Operaházból a *Bolygó hollandi* előadását, utána pedig a rendes katonazenét és cigányzenét közvetíti a *Hirmondó*.

A pörös Szulamit.

Budapest, szeptember 27.

A pörös Szulamit ügyében, amelyről mai színházi rovatunkban bővebben írtunk, ma a következő nyilatkozatot kaptuk:

Egy estlap révén a mai lapokban az a hír terjedt el, hogy Donáth Ede, az óbudai színház karmestere pörrel fenyegeti a Magyar Színházat s be akarja tiltani a Szulamit előadását, mert a daljáték zenéjét nem *Davidsohn*, hanem ő szerelte. Nem is szólva arról, hogy a daljáték egy eredeti zsidó hangjegyet, amelyhez Donáth urnak semmi köze nem volt, alkalmam volt a Bárd Ferenc és testvére zeneműkereskedő cégnél látni s hogy magával ezzel a dokumentummal be lehet bizonyítani, hogy Donáth urnak a Szulamit zenéjéhez csak anynyi köze van, mint bármely színházi karmesternek az általa dirigált zenéhez, a dolognak a Magyar Színházat illető része csak ennyi: Donáth ur a daljáték óbudai sikere után, Kövessy igazgató megbízásából és honorálására nagy zenekarra is hangszerelte a Szulamitot, ezt a partitúrát én Kövessy urtól, mint az ő kizárólagos tulajdonát vettem meg s velem együtt több vidéki színházgazdó. Használni azonban a partitúrát fájdalom nem használhattam, mert az nem volt fővárosi értelemben színházképes, hanem igenis kénytelen voltam Fekete József és Kőnig Péter urakkal áthangszereltetni. Így fog a daljáték holnap a Magyar Színházban színekertülni. Világos ebből, hogy Donáth urnak a Magyar Színházban semmi keresni valója nincsen, legföllebb Kövessy igazgató uron, ha ez nem fizette volna ki neki a karmesteri munkájáért járó összeget, ami azonban az én tudomásom szerint szintén megtörtént. Szerkesztő urnak alázatos szolgálja

Beöthy László,

a Magyar Színház igazgatója.

A Magyar Színház igazgatójának ezeket a sorait hatásosan egészíti ki az a nyilatkozat, amelyet Donáth Ede karmester a Kisfaludy-Színház igazgatójának még június havában kiállított. A nyilatkozat így szól:

Alulírott elismerem és nyilatkozatom, hogy a Szulamit hangszereléséért közös megegyezés szerint harminc forintot Kővessy Albert urtól fölvettem. Melyek szerint a partitúra Kővessy Albert tulajdonát képezi s vele föltétlenül rendelkezik.

Budapest, 1899. június 10.

Donáth Ede.

Ezzel a Szulamit-ügy, azt hiszszük, teljesen be is van fejezve.

Már most Donáth Ede karmester a Szulamit opera szerzői minőségét bírói uton akarja a maga részére megállapíttatni s e végből már be is nyújtotta dr. Gleichmann Lajos fővárosi ügyvéd útján keresetét a Magyar Színház ellen. Ebben a keresetben Donáth karmester azt vitatja, hogy az opera zenei részét ő dolgozta ki és pedig *Ábrahámovics* Dávid lengyel énekes előnéklése alapján. Az így kottára vetett s magában véve nyers anyagból saját alkotás szerzeményéi beillesztésével egységes operát alkotott s így ennek szerzői minősége az 1894. XVI. törvénycikk 1. és 49. §§-ai alapján részére bíróság megállapítandó volna.

Ezzel kapcsolatban Donáth Ede a következő nyilatkozatot teszi közzé:

Beöthy László ur nyilatkozata egészben véve téves értesítésen alapszik. Mert a Bárd Ferenc és testvére, vagy akár a Zipsér és Kőnig zeneműkereskedésben található „Szulamit” hangjegyek, melyek Lembergől származnak, csak azon melódiai lektórázásai, melyek Donáthnak is alapul szolgáltak. De hogy ezen melódiai sem nem azonosak, sem nem merítik ki a Kisfaludy színház Szulamitját, legjobban dokumentálja, hogy Bárd Ferenc és társa és Zipsér és Kőnig szükségesnek tartották Szulamitot Donáth feldolgozásában külön kiadni.

Abban tehát különösen nagyon téved Beöthy ur, hogy Donáth csupán, mint karmester hangszerelte, vagy csak „dirigálta” a darabot, mert hisz Szulamitról az első színházi partitúra nagy és kis zenekar részére éppen Donáth Ede kidolgozásában látott először napvilágot.

Donáth Ede.

MŰVÉSZET.

□ **Kameramayer Károly arcképe.** A képzőművészeti bizottság több tagja kiment tegnap *Stettka* Gyula festőművész műtermébe, hogy megtekintse *Kameramayer Károly* volt polgármesternek most készülő arcképét. A bizottság tagjai nagyon meg voltak elégedve a most már csaknem teljesen kész arcképpel.

□ **Segantini nagybeteg.** Az olasz festőművészek egyik legkitünőbbike, a nálunk is jól ismert *Giovanni Segantini* súlyosan megbetegedett. A művész nemrég költözött a graubündeni kanton egyik magas hegyére, ahol 2700 méter magasságban egy óriás kép megfestésébe fogott. Néhány nap előtt

súlyos bélbajba esett, orvosi kezelése nehéz, mert a beteget nem lehet a völgybe levinni. Kezelőorvosa, dr. *Bernhard* még nem adta föl a reményt, hogy a nagy művész felépül.

□ **Még két festőiskola hölgyek számára.** Multkor megírtuk, hogy *Karlovsky Bertalan* és *Polnai Ákos* festőiskolát nyitnak hölgyek számára. Most két újabb hasonló iskola megnyitására adhatunk hírt. Az egyiket *Bihari Sándor*, *Glatter Ármin* és *Knopp Imre* rendezte be az Andrássy-uton, a másikat *Kacziány Ödön*. Az utóbbi iskolába jelentkezni lehet a művésznél, *József-körút 28.*

VIDÉK.

— (Nagybánya új polgármestere.) A *Politikai Értesítőnek* táviratozzák Nagybányáról: Nagybánya szab. kir. bányaváros mai rendkívüli közgyűlésén töltötte be polgármesteri székét, mely e hó elején *Thurman Lajos* polgármester, kir. tanácsos halálával üresedett meg. A közgyűlésen *Nagy László*, Szatmármegye alispánja elnökölt, kit a közgyűlés zajos ovációval fogadott. A választáson két jelölt állott szemben egymással: *Gellért Endre*, Nagybánya város főjegyzője és *Bay Lajos* földbírtokos. A képviselőtestület bizalma impozáns módon nyilvánult meg *Gellért* mellett, kit 70 szavazattal választották meg polgármesterré Bay 21 szavazata ellenében. Az új polgármesternek, akit kiváló érdemeiért s remek tolláért Szatmármegye főjegyzői címével már korábban kitüntettek, eddigi tisztviselői működése, erősen bafiasis érzelme és előzékeny, mindenkit megnyerő modora teljes garanciát nyújt arra, hogy Nagybányának nemzetiségileg exponált vidékén a magyar nemzeti eszmének nemcsak lelkes harcosa lesz, hanem egyuttal apóloja is a harmonikus egyetértés fejlesztésének.

SPORT.

*. **Pótverseny-napok.** Október 12. és 15-ikén pótversenyeket rendez a Magyar Lovaregylet kedves bucsuképpen a trüfól nehezen való sportsmaneknek. Hogy a bucsu annál érzékenyebb és nehezebb legyen a turfól, lesz a két pótverseny két szenzációja is: az őszi-díj 9500 koronája, mely 12-én, és a dunakeszi-díj 13.500 koronája, mely 15-én dől el. Különösen ez utóbbi megy szenzáció számba, mert kétévostól kezdve minden koru ló mérkőzhetik 1100 méteres distanciáján.

*. **Októberi handicap.** Pendantja lenne a Prince of Walesnek a holnap előülő októberi handicap, csak éppen a távolsága szól 1400 méter helyett a mérföldre, és mégis ég és föld különbség van a tegnapi és a holnapi program között. Az októberi handicapból törölték a Prince of Wales csaknem valamennyi résztvevőjét s még egy csapat reménytelen cracket, úgy hogy nem maradt több ló állva a szépen dotált 11.500 koronás versenyben, mint 12 s e közül is a fele csapnivalóan silány handicap-gebe. A starterlista előreláthatólag így fog alakulni.

Kisasszony 60	lov.	Barke
Gagerl 58	"	Smith
Gonosz 56	"	Sharpe
Moring 54½	"	Clemison
Jablancica 54	"	Wilton
Remete 54	"	Rumbold
Pimasz 47½	"	Poole
Honour Bright 43½	"	?
Ladro 39	"	Slack

Gonosz és *Gagerl* klasszikus révén konkurrálnak sikerrel a díjért, *Remete* és *Honour Bright* pedig, hála a handikaper enyhe súlyozásának, lesznek alkalmasint elől a finishben. Az azonban korántsem valószínű, hogy holnap megint holtverseny legyen, akár csak két ló között is, sőt az a meggyőződésünk, hogy a nyerő még csak nem is küzdelem után, hanem elég könnyen fog a célnál elvágtatni. Ez pedig alkalmasint *Gonosz* lesz, amelynek az 1600 méter is, a terhe is nagyon megfelel s mely a szerencsés Milne-istállóban van. *Gonosz* mellett *Gagerl* fog jól futni, a meglepetés lóva pedig *Honour Bright*, mely tegnap megmutatta, hogy nem való már többé a handicapok legaljára. Szép verseny lesz még holnap a kétévostek államdíja, itt ló legyen az, amelyik *Capo Galloval* el akar banni, holott a jeles *Galaor* ivadék 2½ kilóval többet visz akár melyik társánál. A holnapi típek különben a következők:

- I. *Alfréd*—*Gagarin*
- II. *Casque*—*Inländer*
- III. *Gonosz*—*Gagerl*—*Honour Bright*
- IV. *Capo Gallo*—*Patrizierin*
- V. *Atagrecque*—*Györgyike*
- VI. *Sabri*—*Héviz*

*. **A beszélő újság a lóversenyekről.** A holnapi (csütörtöki) lóversenyek eredményéről a *Telefon Hirmondó* már a délutáni órákban részletes referációt olvastat

fel. Azok tehát, akiket egyéb elfoglaltságuk visszatartottól, hogy a versenyterre kimenjenek, a *Hirmondó* révén értesülhetnek legyorsabban az odakünn történetekről.

EGYESÜLETEK.

(A Magyarországi Hirlaplók Nyugdíj-Intézete) újabban a következő adományokat kapta: A Standard életbiztosító-társaságtól (a Dréber-féle palotának megvételre alkalmából áldomás fejében) 200 frt, Weisz Berthold országgyűlési képviselő 80 frt, dr. Nyíri István ügyvéd 10 frt, dr. Fekete Ignác, a nyugdíj-intézet jogtanácsosa 15 frt, a budapesti közúti vasút részvénytársaság 100 frt, *Kramer Jakab* és neje 50 frt, *Kramer József* és neje 25 frt, *Kohn Imre* 20 frt, *Hertzka Johanna* és fiai 10 frt, *Haraszti-Jellinek Henrik* 25 frt, *Huszka Gyula* (Cinkota) 5 frt, *Dömötörffy 95 kr.* Mindezekért az adományokért hálás köszönetet mond a nyugdíj-intézet igazgatósága.

(Az Orvos-Egyesület) e hónap 30-ikán délután öt órákor a Szentkirályi-utca 21. szám alatt lévő helyiségében betegbemutattással összekötött felolvasó-ülést tart.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Bort a pohárba.** *Sebestyén Mihály*nak jó barátja volt *Liebold József*. *Liebold*nak sok pénze volt, amiből *Sebestyén*nek nem igen jutott, ellenben *Sebestyén*nek szép volt a felesége, ami meg *Liebold*ról nem mondható el. A szép asszony csodálatos szívóssággal töltögette a bort *Liebold* poharába, valahányszor a gazdag pajtás meglátogatta a kocsmáros családot. Egy napon *Liebold* arról panaszkodott, hogy hitelezői nagyon szorongatják s ha nem fizet, becsuktatják a kocsmáját. *Liebold* készséggel ajánlotta fel segítségét s egy 6000 forintos kötelezvényt s 2000 forintos váltót írt alá a kocsmárosnak. *Liebold*on kívül még *Faindl János* is segített a kocsmároson s ez is aláírt neki egy háromezer forintos váltót. Később *Liebold* családja unszolására fenytő feljelentést tett *Sebestyén* ellen, hogy ez lerészegítette s ő részeg állapotban írta alá a kötelezvényt. A feljelentés folytán *Sebestyén*et letartóztatták. A börtönben megismerkedett *Sztojalovszky páterrel*, az ismert lengyel képviselővel, akit ez időben Budapesten letartóztattak. *Sebestyén* rávette *Sztojalovszkyt*, hogy írjon alá egy 300 forintos váltót, mert ezen a pénzen megvásárolhatja szabadságát. A törvényszék tudniillik óvadék ellenében hajlandó volt szabadon bocsátani — *Sebestyén* *Sztojalovszky* engedett a rábeszélésnek és aláírta a váltót, pénzt is adott *Sebestyén*nek, aki aztán ki is szabadult. Időközben több feljelentés történt *Sebestyén* ellen. Óvadék vesztett el a kezén, a kocsmát többeknek eladta, pedig akkor már nem is volt az övé. Csalás és sikkasztás miatt helyezte vád alá a törvényszék s *Eördögh* törvényszéki bíró elnöklete alatt ma ültek törvényt fölőtte. A vádhatóságot dr. *Pataki Gyula* kir. alügyész képviselte, a vádlottat dr. *Vaisz Sándor* védte. A tárgyalást a védő kérelmére elnapolták, aki néhány tanúnak beidéztetését tartotta szükségesnek.

§§ **Goldstein Számi.** *Halmi Imre*hez, a Kisfaludy-Színház volt igazgatójához egy napon azzal állít be *Valentin Lajos* színházi ügynök, hogy adassa elő a *Goldstein* Számit.

— Hiszen ha lehetne! De nem váltottam reá jogot a főváros területére — mondta *Halmi* szomorúan.

— Jogot? Kell is oda jog. *Kövessy* az egyetelen, aki beleakadhat a dologba, ez pedig jó fiu, ki lehet vele egyezkedni. *Halmi* elfogadta ezt az érvelést s hat estén keresztül játszott a *Goldstein* Számit, amiből 204 forint 93 krajcár jövedelme volt neki.

Kövessy azonban bepörölte *Halmi*at s százhusz forint kárterítést követelt rajta. A törvényszék ezt meg is ítélte s ma a királyi tábla is helyt adott *Kövessy* kérelmének.

§§ **A polnai gyilkosság.** A prágai *Narodni Listy* szerkesztőségéhez levelet írt a deutsch-brod-i kórház orvosa dr. *Schubert*. Elmondja abban, hogy a *Hilsner* vallomása alapján körözött *Wassermann Salomon*nak nem lehetett része a polnai gyilkosságban, mert *Wassermann március 13-ikától április 17-ig* a deutsch-brod-i kórházban feküdt, ahol március 17-ikén megoperálták. Teljes lehetetlenség tehát, ugymond dr. *Schubert*, hogy *Wassermann március 19-ikén* *Polnában* tartózkodott legyen. Nagy tévedés forog fenn tehát a személy tekintetében, vagy *Hilsner* hazudott. Dr. *Schubert* ezeket a dolgokat, mint levelében írja, a kuttenbergi bírósággal is közölte. *Wassermann* egyébként önként jelentkezett a leitmeritzi bíróságnál, ahol még most is börtönben ül. Előadta, hogy ő csakugyan volt már *Polnában* háztüznézőben, de eskszik, hogy a gyilkossággal semmiféle összeköttetésben nincsen. *Erbmann József* is a schlani börtönben van még. Mikor tegnap a vád

utról bevették a fogházba, az összegyűlt csöcselék közt valaki egy primitív akasztófát hurolt, amelyről egy dögölt kutya lógott alá. A durva tréfa persze nagyon tetszett a csöcseléknek.

§§ **Ügyvéd és báróné.** Két év óta foglalkoztatja báró Nugent Walterné, született Triebler Emma válogatópüre a bíróságot. A válóperben dr. Bálint Vilmos képviselte a férjét s egy tárgyaláson erős kifejezésekkel kritizálta a báróné személyét. A báróné most rágalmozás és becsületértérsért panaszt tett az ügyvéd ellen. A tárgyalást ma kellett volna megtartani ebben az ügyben, de mivel a panaszosnő Angliában van, elhalasztották a tárgyalást.

Nyiltér.

A veszedelmes kor.

A nő életében két időszak van, a melyben különösen nagy gondot kell fordítani az egészségre. Az első időszak, a mikor a fiatal leányból asszony lesz. A második, az igazi veszedelmes kor, a mikor öregedni kezd és gyöngékedési betegsége gyakran vért és ideget gyöngíti. Józan dolog tehát, hogy minden veszedelmek elejét vegye. Erre a legjobb eszköz oly szernek alkalmazása, mely az idegeknek és a vérenek új jó erőt ad. A Pink-pilula ilyenkor csudálatos eredményt mutat. Alkalmazni kell tehát a legesekélyebb rendelkezéssel a legesekélyebb rendelkezéssel is. Belot Simon nr cruso-i (de Brejoux, Deux-Sèvres) földbirtokekövetkező levele jóhatásukat bizonyítja nekünk:

— Harmincegy éves koráig nőm egészsége, jóléte egy kissé érzékeny, mégis kielégítő volt. Ma negyvenhárom éves és néhány év óta egészsége komolyan meg van támadva. Szédülés, gyakori fejfájdalom, hiszterikus esetek csipőfájdalommal kísérve, heves oldalszúrás és folytonos főfájás teljesen kimerítette erejét. Mindöz — gondolom — korának következménye. Aggodalommal voltam eltelve, féltem egy még nagyobb bajtól, a midőn jó csillagunk a Pink-pilulákkal ismertett meg. Alkalmaztuk és oly eredményt, hogy az utasítást pontosan követve, rövid idő múlva nőm teljesen helyreállt és pompás egészségét visszanyerte.

Ezért nem kell halogatni a gyógyítást és megismerve a Pink-pilulákat, mint a vér helyreállításának valódi értékét, hasonló esetekben és minden oly betegségnél, mely a vér elgyengüléséből ered, rögtön alkalmazni kell a Pink-pilulát, mely használ minden gyöngékedés; visszaadja a nő szép arcszínét, gyógyítja a vérszegénységet, sárgaságot, nevrálgát és jó hatással van egy a túlságos szellemi, mint testi megerőltetés ellen. A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerüzletben. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Központi forráskár: Gablin & Cie, 3 cite Trévisé, Páris.

Egyéves önkéntesek
elegánsan, izléssel és olcsón felszereltek.
Árjegyzék bérmentve küldetik.

Sorozókötések
díjmentesen kapnak oly könyvecskét, mely az év véges önkéntesi év elnyerésére vonatkozó magyar-német szövegű védőirányítvány-cikkeket, utasításokat és folyamodvány-mintákat tartalmazza.

WEINER és GRÜNBAUM
cs. és kir. udvari szabók.

II. Vilmos német császár udvari szállítói, portug. kir. udvari szabók. József főherceg udv. szállítói. József Agost főh. kamarai szállítói
BUDAPEST, IV., Váci-utca 27. sz.

A „FEHÉRVÁR“ kávéház

az I. ker. Fehérvári-ut 32. sz. a.
(a Hadik-kasszárnya közelében.)

szombaton délben nyílik meg.

(Az e rovat alatt közlöttnek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK.

Páris, szeptember 27. Lanessan haditengerészeti miniszter elrendelte, hogy Rochefortban négy új tenger alatt járó naszádot építsenek.

Montbelliard, szeptember 27. A Peugeot-féle kerékpárgyárban egy munkás elbocsátása miatt 400 munkás sztrájkol. Csendőrség ideérkezését várják.

Algir, szeptember 27. A főkommandó táviratot kapott, amely szerint a Foureau-Lamy-féle expedíció hat héttel ezelőtt két ütközetet vívott a tukrégokkal, akik közül huszan elesetek. A misszió azután folytatta útját Tadi felé.

Barcelona, szeptember 27. Max Rogis idevaló barátaihoz menekült.

Róma, szeptember 27. Az olasz kormány kívánsára következtében legközelebb be fogják tölteni

a Panizzardi távozása óta megüresedett párisi katonai attasé-állást.

London, szeptember 27. A Reuter-ügynökség jelenté Apiából Ancklandon keresztül: Itt teljes nyugalom van; a fehérek azonban attól félnek, hogy új zavargások vannak küszöbön.

Moszkva, szeptember 27. Mamontov Száva moszkvai kereskedőért, akit 750.000 rubel sikkasztása miatt letartóztattak, több tőkepénzes 760.000 rubelt deponált, amennyit Mamontovnak a vizsgálati fogságból való szabadonbocsátásáért kértek.

Hatvanéves szolgálati jubileum.

Bécs, szeptember 27. A hadserog rendeleti közlönyének mai száma a következő királyi kéziratot közli:

Kedves báró Piret lovassági tábornok! A nekem tett kitűnő szolgálatakról mindig szívesen megemlékezvén, hatvanadik tényleges szolgálati évének betöltését, amely ritka ünnepet Önnek szerencséje lesz a legközelebbi napokban megülni, örömmel használom fel alkalmul arra, hogy újra köszönetet mondjak Önnek hűség és tevékenységéért azzal a benső kívánsággal, hogy a katonai életére való visszapillantás még sok éven át meglegedést nyújtson Önnek.

Bécs, 1899. szeptember 23.

Ferenc József, s. k.

Az osztrák szociálisták a nyelvkérdésről.

Brünn, szeptember 27. A szociáldemokrata pártgyűlés mai negyedik napján a nemzetközi szociáldemokráciának az ausztriai nemzetiségi surlódásokhoz való viszonyával foglalkozott. Két részletes indítvány volt napirenden, az egyiket az egész párt végrehajtó bizottsága, a másikat a délszláv szociáldemokrata párt terjesztette elő. A nyelvkérdésről a párt végrehajtó bizottsága ezt mondja indítványában:

„Nemzeti előjogokat el nem ismerünk, tehát elvetjük az államnyelv követelését és azt a ténny, hogy most az érintkezési nyelv a német, csak gyakorlati szükségességgnek tekintjük, annélkül, hogy ebből a többi nyelvet kizáró privilegium fejlődhetne.”

A délszláv szociáldemokrata párt indítványában az erre vonatkozó pont így szól:

„Az államban az összes nyelvek teljesen egyenlőek, tehát minden nemzeti előjog s így minden államnyelv is kizárandó.”

E körül a kérdés körül hosszabb vita volt. Végül bizottságot választottak, amelyben valamennyi nemzetiség képviselve van. Ennek a bizottságnak közös határozati javaslatot kell a kongresszus elé terjesztenie.

Miniszterválság Németországban.

Berlin, szeptember 27. A porosz államminisztériumról újabb válsághírek keringenek. Ezúttal a Krzty értesülése szerint arról van szó, hogy Hohenlohe herceg kancellár és Miquel pénzügyminiszter közt oly élessé fejlődött az ellentét, hogy a dolognak okvetlenül az egyik államférfi lemondásával kell végződnie. Az ellentét oka a csatornájavaslat elvetése következményeinek megítélésében koresendő, a mi a kormányának a konzervatív párthoz való viszonyát is megváltoztatta. Hohenlohe hercegnek kényes nemesi büszkeségét sértette a porosz nemesség.

Megbízható helyről megerősítik, hogy Hohenlohe és Miquel közt tényleg van nézeteltérés, ámde nem Miquel, hanem Hohenlohe az, aki a konfliktust felidézte, mert ő a hivatalnokok megrendszabályozásában kiválóan érdekelt és azért a főfelelősséget is viseli. A belpolitika terén a meglepetések nincsenek kizárva, mert a konzervatívok alighanem épp úgy elejtik Miquelt, mint a többi pártok. Az összes lapok tárgyalják ezt a hírt. Miquelt az összes pártok már elejtették. A liberális lapok kijelentették, hogy pártjuk a volt társakkal többé nem maradhat együtt. A konzervatívok, antisemiták, agráriusok és junkerek felelőssé teszik Miquelt a hivatalnokok megrendszabályozása miatt és Hohenlohe herceg mellett foglalnak állást.

Miquel felelőssé teszik Zedlitz tevékenységéért, akinek a sajtótól kapott honoráriumát a Vorwärts aktákkal bebizonyította. Stumm, Miquel barátja, állítólag fölvette e honoráriumot és Miquel volt különben is az, aki Zedlitzet kinevezte a tengerész-kereskedelmi társaság elnökévé.

A centrum Liber utolsó szónoklatával teljesen elejtette Miquelt. Báró Zedlitz megmaradt mellette, amennyiben Zedlitz az ő bizalmasa és a sajtóban inspirálja a csatorna elleni állásfoglalást, ezáltal pedig a császár politikájának azt a balsikerét idézte elő, amelyből a mostani válság kiindul.

Stumm tegnap a saarbrückeni tanács tisztelőre adott banketten felköszöntőt mondott a császárra, amely felköszöntőben a következő figyelmet érdemlő mondat foglalitatik:

A császár jóakarátát el kell ismerni, ha nem értünk is mindig egyet ténykedésével. Az utolsó napok minden tüneteiből kitűnik, hogy az utolsó minisztertanács a függő kérés

dések megoldását elodázta. és hogy a válság két miniszter demissziójával nem fog véget érhetni.

Berlin, szeptember 27. Valamennyi lap azt írja, hogy Miquel állása megrendült. Egyetlen lap sem kél védelmére; valamennyi párt elejtette.

Transvaal háboru előtt.

Milano, szeptember 27. Azok az angol tisztek, akik Nápolyba utaztak, hogy a dél-afrikai háboruhoz szükséges tizezer öszvért megvásárolják, ide érkeztek. A tisztek az angol kormánytól táviratot kaptak, hogy siessenek a vásárlással, mert október elején föltétlenül szükség lesz az öszvérekre.

Amsterdam, szeptember 27. Hága, Berlin és Páris között élénk táviratváltás folyik a transvaali kérdésben.

Blackpool, szeptember 27. Ridley belügyminiszter itt tegnap este beszédet mondott, amelyben úgy nyilatkozott, hogy ha Anglia kénytelen lenne háborut indítani Transvaal ellen, ezt nem szuverenitás vagy a választójog miatt tenné, hanem azért, hogy az utlanderek panaszait orvosolja. A brit kormány a tárgyalások folyamán nagyon békés magatartást követett. A kormány rátette kezét az ekére és nem szándékozik visszavonulni.

London, szeptember 27. A Braemar Castle nevű gőzhajó a jövő héten 1200 közkatonával és 200 tiszttel Dél-Afrikába indul.

Bécs, szeptember 27. Itteni politikai körökben azt tartják, hogy a dél-afrikai háboru elkerülhetetlen. Holnapután lesz a döntő minisztertanács Londonban s a jelekből következtetve, nyilván még aznap megüzenik a háborut. Londonból érkező táviratok jelentik, hogy Angolország erősen készülődik.

A francia összeesküvők pöre.

Páris, szeptember 27. Berenger szenátor még egyre tanulmányozza az állami törvényszék iratait. Megerősítik azt a hírt, hogy szombaton megkezdik a vádlottak kihallgatását.

Földrajzi kongresszus.

Berlin, szeptember 17. A nemzetközi földrajzi kongresszus tagjai, akik szeptember 28-tól október 4-ig fognak ülésezni a képviselőházban, ma este ott bizalmas értekezletre gyűltek össze. A kongresszuson minden nemzet földrajzi társaságai képviselve vannak. A résztvevők száma meghaladja az ezerköttszázat. Holnap megérkezik Nansen is.

Az angol parlament egybehívása.

London, szeptember 27. (Reuter.) Az a ma itt elterjedt hír, hogy a parlament október elején egybe fogják hívni, teljesen alaptalan. Valószínűtlen, hogy erre néve határozatot hozzanak, a legközelebbi minisztertanács előtt, amely hihetőleg pénteken lesz.

Uj-török kongresszus.

Filippopolis, szeptember 27. Konstantinápolyi jelentések szerint ott némi nyugtalanságot kelt, hogy Funali Hilmi ismert ifju-török pártvezér október 20-ára Brindisise uj-török kongresszust hívott össze. A meghívó azt mondja, hogy a kongresszus összehívását Mehemed Ali egyiptomi herceg rendelte el.

Közgazdasági táviratok.

London, szeptember 27. (Gabonapiac.) A rozs iránt mutakozó nagy vételkedv következtében az árak emelkedtek és az eleinte valamivel alacsonyabb buzaárak is javultak. Zab meglehetősen szilárd. Az idő szép.

London, szeptember 27. (Gabonapiac.) Az irányzat általában nyugodt. Zab lanya. Vidéki piacok általában 6 p-vel magasabbak. Városi liszt 23—28 sh., repceolaj 23 sh. 6 p., tengeri 18 sh. 6 p. Eladók. Behozatal: buza 20.000 qu. árpa 3000 qu., zab 30.000 quarter. Az idő esős.

Frankfurt, szeptember 27. Árfolyamok szeptemberre. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 281.70. Osztrák-magyar államvasut 146.—. Déli vasut 32.30. Osztrák aranyjárdék —.—. Olasz járdák 92.80. Laura-kohó 257.50. Harpeni 199.40. Discont 192.40. Alpési —.—. Bécsi bankgyesület —.—. Szilárd.

Berlin, szept. 27. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Négysszázalékos magyar aranyjárdék —.—. Magyar koronajárdék —.—. Osztrák hitelrészvény 280.90. Osztrák-magyar államvasut 144.90. Déli vasut 32.40. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz 216.30. Buschtiehradi —.—. Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

New York, szeptember 27. Liszt helyben 2.70. Buza szeptemberre —.—, októberre 75¹/₂, májusra 77³/₈, Tengeri szeptemberre 39³/₈.

Chicago, szeptember 27. Buza szeptemberre 74³/₈, Tengeri szeptemberre 33.—.

KÜLÖNFÉLEK.

Csak szállinkózzatok . . .

Csak szállinkózzatok le egyre
Sárgult, aszott falevelek,
Porítottok mezőre, hegyre
Feletti hár szemfödelt.

Csak hulljatok le csendbe, lágyan,
Égő szemem ne lássa meg,
Mint halokol kínos kórügyon
A föld, a súlyos, nagy beteg.

Mint fonnyad, sápad dísz, éke,
Tán jobb ha nem is sejtjem én,
Hogy fű- s virágnak vége, vége,
Hogy foszlik illat, pompa, fény.

Hiszen halottunk hogyha drága,
Ha véle lelkünk összenőtt,
Enyhén, esendben borítunk rája
Sűrű halotti szemfedőt.

Hogy a kínos, gyötrelmes harcot,
Mely tépve, rongva szüntelen,
Testén és lelkén átviharzott,
Ne sejtse, tudja senkikem.

Igy lelkünk kétkedése, bűja
Nem győz egy szebb remény felett,
És bizunk, hogy feltámad újra,
Kit szívünk forrón szeretett.

Feleki Sándor.

Ártatlan elítéltek.

Budapest, szeptember 27.

II.

Tragikus áldozata lett az igazságszolgáltatás tévedésének a vitéz gróf Laky ezredes is.

A hétéves háború kitérősekor Franciaország veszélyeztetve látta kelet-indiai gyarmatait, s a szomszédos angolok ellen az ir családból való gróf Laky Tamás Arthurt küldte, aki angol-gyűlöletéről volt ismeretes s politikája e pár szóból állt: „Ki az angolokkal Indiából! 1757. május elején hajózott el a gróf hadával s körülbelül egy év múlva Pondichery-nél kötött ki. Keserves küzködések után hevesen támadta meg az ellenséget s mind hátrább szorította. A fegyveres ellenség mellett azonban volt még egy másik ellensége is. Erőszakos, zsarnoki természetével alárendeltjeit rövid idő alatt maga ellen lázította, s azok a seregben állandóan szították ellene a gyűlölséget. A hajóhad vezére teljesen elpártolt tőle és cserben hagyta. Az éhínség s a káros éghajlat csak növelte az elkeseredettséget. Ilyen körülmények ellenére is Madrasnál fényes győzelmet aratott, s elfoglalta e fekete várost. De ez volt utolsó hőstette. Seregével nem birt, magánvagyonát teljesen feláldozta, úgy hogy vissza

kellett vonulnia Pondicherybe. A kocka fordult: az angolok lettek a támadó fél. Az éhség pusztított a városban, s Laky élete a felbőszített lakosság körében állandó veszélyben volt. Meg kellett magát adnia kegyelemre. De az akkor már betegségtől is roskadozó ezredeséhez oly óriási volt a gyűlölség, hogy az angoloknak kellett honfitársai ellen megvédeni őt addig is, amíg mint hadifoglyot Angliába viszik.

Angliában megtudta, hogy hazájában árulónak rágalmazzák. Becsületszóra haza bocsátották, de ott ekkor már mindenki ellensége volt. A Bastilleba szállították, mint foglyot. Valóságos szervezett testülettel állt szemben, amelynek élén Lavour jezsuita-anya állott. Hazaárulás, sikkasztás és hivatalos hatalommal való visszaélés miatt fogták perbe. Tanu akadt racionálisan seregeből elég. Ezek szerint rakétákat eregetett volna fel, melyek jeiadásul szolgáltak az angolok számára. Konyhája soha sem szűkölködött, s ezt csak az angol ezredes barátságának köszönhette. Állítólag titkos iratokat adott át az ellenfélnek.

Laky időt kért, hogy a tömeges vadakra, amelyeket 160 pontba foglaltak össze, felelhessen. Nem adták meg neki. Hivatkozott tenukra. Nem hallgatták ki őket, mert azok alárendeltjeik voltak. Védőt kért: ez ellenkezett a törvényekkel. Illetőségi kifogást emelt: ez sértés volt a király bírái ellen. Iratokba betekintenie nem volt szabad. Ily módon folyt a per. Érdekes, hogy ezenközben Lavour atya meghalt, és hagyatékában két fogalmazványt találtak; az egyik Laky ellen, a másik Laky mellett szólt.

Lakyt halálra ítélték. Mikor az ítéletet felolvasták neki, az árulás szóra így kiáltott fel:

— Nem igaz, nem igaz!

Mikor pedig megtudta, hogy halálra ítélték, a nála lévő delejtjét mellé dőfte. Nem halt meg. A bitóra vitték, de utolsó percéig egyre bangoztatta ártatlanságát. Hívei remélték a királyi kegyelmet, de reményük nem valósult meg.

Ezeknek a szerencsétlen áldozatoknak az ártatlansága csak haláluk után derült ki s mártíriumukban csak az a vigasztaló, hogy vérük hullása serkentette harera a mult század egyik legnagyobb és legfelvilágosodottabb elméjét: Voltairet, az igazságszolgáltatás középkori hibái ellen.

Dr. K. E.

— Crispi fia. A római államügyész körözvényt bocsátott ki Crispi Luigi, a volt olasz miniszterelnök legidősebb fia ellen. A fiu már jóformán egészen elzüllött és atya kivánságára már 1892-ben több hónapra el is csukták a fogházba. Alig szabadult azonban ki, viszonyt kezdett egy római grófnővel, akinek gyémántjai regényes körülmények között 1896-ban ellopták. A tettesek megkerültek s a pör során olyan gyanúok merültek fel Crispi Luigi ellen, hogy a

közvélemény a gyémántablás értelmi szerzőjének bélyegezte meg. Akkoriban Argentínába vándorolt ki s ott egy olasz banknál kapott alkalmazást. Rövidesen megszöktette a főnöke feleségét, de miköz kifogyott a pénzük, elhagyta Uruguayban. Időközben annyira haladt a gyémántlopás ügyében a rendőri nyomozás, hogy bebizonyult a fiatal Crispi bűnrészesége s ezért bocsátották ki most ellene körözvényt.

— Magyarok Amerikában. Azt ugyan nem igen merte volna senki sem remélni, hogy Amerikában elhatalmasodjék a magyar. Pedig a Clevelandban megjelenő Szabadság egy közleménye azt állítja, hogy Amerika magyarosodik. Ebben a lapban a következők olvashatók: Kissé merész dolognak látszik Amerika magyarosodásáról beszélni, amikor minduntalan azon panaszokdná: hogy ideszakadt honfitársaink már a második nemzedékben sem állhatnak ellent a teljes elamerikaisodásnak. De bebizonyítom állításomat . . . Forgatom az érkezett leveleket. Érdekes studium a borítékban látható sokféle irás, azokból lehet következtetni arra, mi lehet a levélben. Egyszer csak megakad a szemem az egyik postabélyegen: Budapest, olvasom. De a levélbélyeg, az amerikai. Közlebből vizsgálva, a Budapest mellett ott látom a Ga.-t, ami azt jelenti, hogy a Georgia államban lévő Budapestről küldték a levelet. Csakhamar meg is van fejtve a rejtély, hogyan került Budapest Amerikába. Georgiában már évek óta áll egy Buda, amely magyar szállótelepek alapítása. A telep annyira haladt, hogy önálló postahivatallra tett szert s a Budapest nevet kapta . . . Egy másik levél Toledo Ohio városból érkezett. Az ottani postamester tudatja, hogy megnyitott a Magyar Street. Ennek a története igen egyszerű. Az új római katolikus magyar templom környékén a magyar plebián buzgóságából új utca épült s a város azzal fejezte ki magyar lakossága iránt való tiszteletét, hogy az utcát elnevezték Magyar-utcnak. De még ezzel nem érték véget a magyarság haladására valló tapaszaltataim. Most jelent meg Cleveland város „directory”-ja vagyis lakóinak címjegyzéke. Amint forgatom, rövidesen a következő adatokat jegyzem ki. A jegyzékben szerepel huszonegy Kis, tizenhat Nagy, tizenhat Németh, három Magyar, huszonhárom Horváth, harminchérom Tóth, négy Kovács, tizenkét Kocsis, huszonkét Varga, tizenhét Szabó, kilenc Farkas, kilenc Veres, négy Fehér és úgy tovább.

— Kávékiállítás. A jövő hónapban Párisban kávékiállítást nyitnak meg, melyet a francia gyarmatügyi ügynökség rendez. A kiállításon, amely a Palais Royalban lesz, bemutatásra kerülnek a francie gyarmatokon termelt összes kávéfajták és a kávébetegségeknek fényképfelvételei.

REGÉNY.

A verebek.

(4) — REGÉNY. —

Hirta: KABOS EDE.

Az udvarról megint világosan hallzott a nyomdagépek zakatolása, az utcáról léptek kopogása, az emeletről ajtók csapkodása: — Korniss hirtelen maga fölé nézett. Az igazgatóhoz akart menni. De már nem megy. Mintha kilenc pajkos ördög színes pántlikákat vetett volna a nyakába és most hurrázva, sivitva vonszolná előre, ki a kapun. Gyí te, hopp lá! Hazafelé!

A szemé káprázott. Már csakugyan látta az ördögök pántlikáit a nyakában.

— Hopp la!

Futva került ki az utcára. Egy konflis botorkált előtte. No, ezt ott hagyom a faképnél, ujjongott magában Korniss és futva elébe került. Száz lépésnyi távolságban egy világos tavaszi ruha ingerelte. Tízöt olvasok és előtte járok — adta fel magának a leckét Korniss és csakhamar elhagyta a világos ruhát is. És egyre-kettőre meghaladt hosszú palotákat, háromra-négyre keresztülvágott egész sétatereket, már ott futott valahol a külvárosban. És úgy érezte, mintha a tavaszi zsendülés kikezdte volna a szívét, melyből csodálatos hevességgel nőttek ki a virágok. Egész kert reménységgel megrakodva érkezett a kapu alá.

Bekopogott a házmesterék ablakán:

— Angéla! Angéla kisasszony!

A házmesterné kiszólt az ajtón:

— Mit dörömböl? Angéla az akadémián van.

— Nem bai. lihegett Korniss, azért mégis vívált!

A házmesterné utána nézett, hogy mitől bolondult meg az az éhenkórász, de Korniss már eltűnt a kávéház udvari bejárója mögött. Az ajtót majdnem betörte, úgy esett a Szaploneczay Adám nyakába. És sirt és nyűszörgött, mint a bolond.

— Adám!

Majdnem sikoltott.

— Adám, te nagy férfiu vagy!

Szaploneczay megkapta a törekeny embert és a két kezét belevájta a keskeny vállába.

— Mi lelt téged, Korniss?

A kis szerkesztő most érezte csak a futás fáradtságát. Verejték szakadt a halovány homlokáról és a szepől most sokkal erősebbeknek látszottak. Belekapaszkodott a Szaploneczay karjaiba, melyek leszorították. Nagyon szeretett volna már beszélni és egy értelmes szót nem tudott kinyögni. Csak hebegett és fuldokolt a belső ujjongástól.

Megismételte:

— Adám, te nagy férfiu vagy!

S kisvártatva kitört belőle a szerkesztő, az irodalomtörténész. Fáraadtan lihegte:

— Az életrajzodat . . . és areképet . . .

Szaploneczay maga is remegni kezdett. Valami homályos érzése támadt, hogy öröm érte. És már nem is ösztökélte olyan hevesen Korniss, hogy beszéljen. Hátra az első lerontaná azt a gyönyörteljes érzést, mely most még megremegette. Ugy maradtak összefonódva, mintha birkóznának, pedig már akkor ölelkeztek.

Korniss egy kicsit magához tért.

— Most találkoztam Hargitayval . . . Azt mondta, hogy a Huszár-pályázatnak kedvező az eredménye . . .

Szaploneczaynak előllt a lélegzete.

— Kedvező . . . És a díjat kiadják a „Heszperidák kertjé”-nek . . .

Abban a pillanatban kiszakította magát a Szaploneczay karjából. Soha nem érzett könnyelműség kaptá el. Az *Equytemes Aesthetikát* a kilenc-

száz oldalával s a kemény bőrkötésével együtt feldobta a levegőbe. Egy kötet lexikont utána. Három kötet vers is a plafond felé röpült. A Szaploneczay halomra rakott kéziratát csak az isten mentette meg, mert a Korniss szentségtelen kezei már azok után is nyultak. De hirtelen érte kapott és lehajolt a szép, tiszta kéziratokra.

— Szükséges versek . . . Az Adám szü-löttei . . .

A másik pillanatban szinte borzalommal suttgota:

— Ezer forint a jutalom! Ezer forint!

Most nézett csak Szaploneczayra. Az talán nem is volt más ezen a világon. A cigányos feje majdnem sürkének tetszett és rá volt hajolva arra a vastag kék könyvre, amelyikben a *Heszperidák kertjé*-nek strófáit először vetette ceruzával papírra. A mámor első pillanatában valami ösztön kezébe adta a művét és minden kérdéshez reményével és kétségével magához az alkotáshoz fordult. Ami szépet írás közben érzett, ami reménysége a gyöngyöző verssorokkal megjött s ami édesége az alkotás részleteinek sikerében volt, most mind összehajszolta lázasan s úgy lapozott most a kötetben, mintha minden strófától külön akarná megkérdezni, hogy melyik is hozta neki a diadalt. Ez volt, de talán ez is, meg ez és ez. Innen is köszöntötte egy gondolat, amelybe írás közben szerelmes volt és onnan is egy pajzán ötlet, mely még az impurum kusza sorai közül is diadalmasan kacagott feléje. A lilaszínű kerek betűk meglevenedtek, picinyke angolok testébe bujtak, egymás háttára léptek, hancurozva bukdácsoltak előtte és mind kacagott, ujjongott, harsonázott a mámoros poéta fülébe. Csak az a fájdalommentes szent asszony érezheti még ennek a kínos gyönyörűségnek mását, aki a most született apróság remegő kékes testeckéjében is a szépségnek, a jószágoknak és a lélekeknek tökéletességét látja.

(Folytatása következik.)

+ Amerika női klubjai. Amerikában bizonyára legelőbbre van a nők egyenjogúsításának a mozgalma. Ott már a leányok nem siótnak annyira a férjhez menéssel. Van Amerikában sok olyan leány, akinek vagyon van, de aki az abszolút függetlenséget többre becsüli a házasság életénél. De férjhez aszonyok is, ha csak lehet a klubban töltik szabad idejüket. A chicagói női klubok legnagyobbika a Womans-klub, tagjainak száma ötszáz. Az előadások és fölvallások sorrendjét szakosztályokra osztották. Az első szakosztályban a nagy városok szükségleteiről értekeznek; a második osztály a művészetet és a szépirodalmat istápolja; a társadalmi reformok, az amerikai művészet, az akarat pszichológiája és így tovább, mind külön szakosztályhoz tartozik. Van a klubnak külön nyilvános könyvtára, amelybe mindenkinek szabad a bemenet. A munkások ennek a könyvtárnak világos és jól fűtött helyiségeiben szórakozhatnak és haza is vihetnek könyvet. A Fort-nighthy klub a legelőkelőbbek egyike. Ebben a körben a legutóbb fölvallásokat tartottak Kipling Rudyard amerikai íróé. A fölvallásán, akinek gratuláltak, hogy egy esztendőben életet adott egy gyermeknek és egy költeményes kötetnek, szabadkozott és ezt mondotta:

— Nem érdemes beszélni erről, mind a kettő nagyon picike.

+ A pestis gyógyítása. A párisi Pasteur-intézet dr. Calmette vezetése alatt orvosi bizottságot küldött Oportóba a pestis tanulmányozására. A bizottság tanulmányozása során nagy fontosságú felfedezést tett. *Metchnikoff* Eliehez, a párisi Pasteur-intézet egyik igazgatójához ma érkezett jelentésében ugyanis dr. Calmett konstatálja, hogy a pestis-ellenes szérumnak, amelyet eddig csak mint óvószert ismertek, illetőleg csakis oltásra alkalmaztak, éppen olyan gyógyító hatása van, mint a difteritisz-ellenes szérumnak.

Napirend.

Napló. Csütörtök, szeptember 28. — Római katolikus: Vencel kir. — Protestáns: Adolf. — Görög-csoz: (szeptember 16.) Jozafat 6. — Zsidó: Tisri 24. — A nap két reggel 5 óra 40 perckor. — Nyugszik délután 5 óra 27 perckor. — A hold két éjjel 12 óra 5 perckor. — Nyugszik délután 2 óra 29 perckor. A közoktatásügyi miniszter fogad délelőtt 10 órakor. A kereskedelmi miniszter fogad délután 4 órakor. A miniszterelnök és belügyminiszter fogad délután 4 órakor.

Az igazságügyi miniszter fogad délután 4 óráról. A honvédelmi miniszter fogad déli 12 órakor. A képviselőház elnöke fogad délután 2 órakor. A főrendiház ülése déli fél 1 órakor. Az igazoló bizottság ülése délelőtt 11 órakor. A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor. A magyar színházban a „Szulamith” bemutató előadása.

A magyar tisztviselők országos egyesületének választmányi ülése, délután 6 órakor az egyesület helyiségében (Eszterházy-utca 4. sz.)

Grubbe Mária.

(45) — Dán regény. —

Irta: JACOBSEN J. P.

TIZENHARMADIK FEJEZET.

Grubbe Erik nem győzött eleget csodálkozni, mikor egy nap Gyldenlöve asszonyt látta kiszállni a kocsiából, a tjelei lakóház ajtajában.

Mindjárt sejtette, hogy itt alighanem valami baj történt, mert különben nem jönne az asszony csak így magányosan, inas nélkül, podgyás nélkül. Mikor pedig megtudta, hogy mi történt, nagyon haragos lett, becsapta az ajtót, elbujt valahova s estéig elő sem jött.

Hanem aztán aludt egyet a dologra, s egy kissé békésebben fogta fel a dolgokat. Közlekedése jobb lett s bizonyos tiszteletteljes szeretettel beszélt Máriaival s mintha minden áron úgy akart volna viselkedni, mint valami simára vassal vén udvaronc. Az öregnek egyre az motoszkált a fejében, hogy hiszen még nem történt semmi, nevezetesen baj még nincs. Persze, hogy nem jó dolog, mikor a házastársak civakodnak, de azért Mária még mindig Gyldenlöve asszony s az egész dologt majd csak rendbe szedik valahogy.

Igaz, hogy Mária hallani sem akart a kibékülésről s a válást sürgeti, de az elkeseredés első óráiban, mikor minden emlék egy-egy vérző seb, nem is lehet egyebet várni tőle. Nem is sokat akaratoskodott hát s azt gondolta, hogy majd eljön mindennek a maga ideje.

Ezenkívül még egy dologra számított Grubbe Erik. Mária ruhák nélkül, ékszerek nélkül jött haza Aggershusból s úgy számított, hogy mihielyt Mária észreveszi, hogy a tjelei ebéd is kurtább, mint az aggerhusi lakoma, menten visszavágyódik régi életmódjához. Másrészt meg Frederik Ulrik akármilyen dühös volt is Mária iránt, aligha

Az őszi lövésznyek III. napja. Kezdeté délután negyed 3 órakor.

Nemzeti múzeum: Természettudományi tára, nyitva van délelőtt 9—1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődíj mellett megtekinthetők.

Iparművészeti múzeum és az iparművészeti társulat állandó bazárja nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Teknológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig.

Wagner-kiállítás a Nemzeti Szalon termeiben (Ferenciek-tere 9. sz.) nyitva reggel 9 órától este 9 óráig. Belépődíj 20 krajcár.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9—1 óráig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye nyitva délelőtt 10—1 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—1 óráig, délután 3—8 óráig.

Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—8 óráig.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás, kereskedelmertörténelmi múzeum és keleti miniatúr az Iparcsarnokban délelőtt 9—12 óráig és délután 3—6 óráig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár. Kerepesi-ut 22. I. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerepesi-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 12-ig.

Szórakozó helyek.

Allatkert nyitva egész nap.
Somosy Mulató. Nagymező-utca. Ma egész új szenzációs műsor.

Folies Caprice. VI., Révay-utca 18. Naponta 16-nyes műsor.

Ós-Budavára. Új szeptemberi variété műsor.

Circus Henry. Naponta változatos műsor.

Europa kávéház. Ferenc-József-tér, Farkas Pista és fia zenekara.

Budapest kávéház, Andrásy-ut, Rác Laci híres zenekara.

Miaksits M. bor és sörösarnoka az Urania színház mellett Kerepesi-ut 19. naponként zenestély. Saját termésű borok.

Walter kávéház. Sárbovárdi Farkas Sándor hangversenye.

Páris szálloda. Váci-körút. Étterem. Elegáns kávéház. Látványosság: Bachus-pince.

Ehm János éttermeiben (ezelőtt Szikszay) Nemzeti Színház-épület. Banda Marci hangversenye.

Müncheni valódi Pschorr malátásör mindenütt kapható.

Putzer-pince Deák-tér naponta a pince ét-teremben Schrammel hangverseny.

Wekerle kávéház. Kerepesi-ut. Veres Sándor daltársulatának hangversenye.

Orient kávéház. Kerepesi-ut. Csóka József zenekarának hangversenye.

Grogórius Ferenc éttermei Duna- és Lipót-utca sarkán. Fővárosi látványosság. Hetenként kétszer katonazene.

Margitid-kávéház. Lipót-körút 2. sz. Balogh Lajos és Dobronyi Géza zenekara hangversenyez.

Kerekpáriskola: Legnagyobb és elegáns berendezéssel Révay-utca 18. szám alatt. (Dénos és Tarsa tulajdonosok.)

Union-Szálloda díszes nagy étterem, villanyvilágítás, specialitás kerékpárterem.

Magyar Színház-kávéház. Wesselényi-utca 51. naponta Dankó Pista híres magyar daltársulata.

Gambrius. Nagy sörösarnok Erzsébet-körút 27. Naponta katonazene-hangverseny. Szabad bemenet.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Kiállítás. Mint értesülünk, a Magyar Kir. Kereskedelmi Múzeum állandó tárlatában, a városligeti Iparcsarnokban a hazai háziipar legkülönfélébb cikkeinek ujonnan rendezett kiállítása nyitott meg. E kiállításon a népies kézművek általában, de kivált erdélyrészi, torontáli és szatmári szőnyegek, kalotászegi varrottások, székely szőtecsok, felvidéki himzések, mindennemű agyagárak, kosárfonások és taplómunkák, játékok, nemzeti dísztárgyak, (kulacs, fókó, korsó stb.), népies butorok és egyéb hasonló tárgyak vannak kiállítva, igen izlősos és választékos kivitelben. A kiállítás mindig ingyen tekinthető meg, a tárgyak pedig jutányosan megvásárolhatók és azonnal el is vihetők.

Lloyd magyar viszontbiztosító részvénytársaság. Szeptember 27-ikén 3995 részvényt képviselő 12 részvényes jelenlétében megtartott rendkívüli közgyűlésen a Lloyd magyar viszontbiztosító részvénytársaság feloszlása egyhangulag elhatározott. Fel-számolókat: Fényes Miklós és dr. Kán Béla urak lettek megválasztva, akik a reáuk ruházott felszámolási teendőket annál gyorsabban és kifogástalanul lebonyolítani lesznek képesek, mert a Müncheni viszontbiztosító-társaság, egy korábban létesített megállapodásnak megfelelőleg, a Lloyd magyar viszontbiztosító részvénytársaság által kötött viszontbiztosítási szerződések átruházása-illetőleg feloldásának útját oly sikeresen egyengette, hogy a „Lloyd” magyar viszontbiztosító részvénytársaság ez idő szerint az összes szerződésekből reája háramló kötelezettségei alól teljesen mentesült. Ezen rendszabály által sikerült a biztosítási üzlet lebonyolításánál szükségképp bekövetkező veszteség veszélyét a Lloydtól elhárítani, olyképp, hogy a társaság jelenlegi vagyoni viszonyainak gondos megvizsgálása alapján, a részvényeseknek részvényenkint 85 forint, mint a felszámolás eredménye, biztosítható volt. Mely összeg, a társaság felszámolásának a kereskedelmi cégjegyzékbe történt bevezetése napjától a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál kifizetésre kerül.

Gyapjárverés. Az idei második sorozatu gyapjárverést szeptember 21. és 22-én tartották meg. Az árverésen a külföldi vevők nagyon tekintélyes száma nem vett részt, ellenben az ausztriai és hazai vásárlók kevés kivétellel itt voltak. A választáson azonban a megcsappant vevők szükségletéhez képest sem volt túlságosan nagy. A tulajdonosok túlmagas árakat követeltek. A visszamaradt gyapjuk nagyobb része keresztetett durvabb minőségűekre és alárendelt hibás árura redukálódik, amik azonban az osztrák és magyar katonapostó-gyárosok rövidesen beállítható szükségletének megfelelnek. Mindennemű jobb minőségűekre rögtön az árverés kezdetével élénk verseny támadt, ami a középminőségű fésűs és szövetgyapjunál az áraknak 10 %-ig, merinóknál pedig 5 %-ig terjedő javulásban jutott kifejezésre, míg legfinomabb merinó minőségű bárány gyapjuk a tavalyi áraknál 15—20 %-kal feljebb keltek el. Az árverés alá került összes 6056 szák gyapjuból 3400 bál lett eladva. A különböző fajta gyapjuk ára következő: Legfinomabb posztó-gyapju 270—345 forint, középposztó és jóminőségű

rik Ulrik még a jogot is megadja rá, hogy az övé legyen a birtok, miért is okvetlenül szükséges, hogy előzőleg megismerje s Frederik Ulrik hozzácsokjék ahhoz, hogy ez a birtok Máriaé.

Grubbe Eriknek az volt a célja evel a beszéddel, hogy megszabaduljon Mária tartási költségeitől s hogy úgy tünessen fel a dolgot a tjelei cselédség előtt, mintha a Frederik Ulrik és Mária közti szakadás nem volna olyan nagyon veszedelmes. Akárhogy fordítsák is a dolgot — gondolta — mindenképen úgy fog feltűnni a dolog, mintha Frederik Ulrik és Mária kibékültek volna.

Mária tehát Kalóbe utazott. Legnagyobb meglepetésére azonban nem olyannak találta ott az életet, mint ahogy előre gondolta volna, mert Frederik Ulrik előre küldötte Utrecht János nevű gazdatisztját s avval bizta meg, hogy ami enni, inni való csak kell az asszonynak, azt mind meg kell neki adni, de ha csak egy fél fillérenyi készpénzt kér is, hát azt meg kell tagadni tőle. Ezenkívül Kalóben még unalmasabb volt az élet, mint Tjeleben, ugy hogy Mária nagyon hamar megszokott volna, ha időközben olyan vendége nem érkezik, aki csakhamar több lett mint pusztá vendég.

Hög Stí volt ez az ember. A frederiksborgi kerti ünnepély óta, Mária gyakran gondolt sógorára. Minden rávaló emlékezésnél bizonyos hálaérzet szállott a szívébe s valahányszor valami nagy keserűség vagy bánatalom érte őt a tjelei birtokon, mindannyiszor szívesen gondolt arra az alázatos, tiszteletteljes hódolatra, melyet Stí Hög mutatott. Az elhagyatottság és unalom napjaiban hirtelen megnőtt ez az ember; arcán ugyan az a hízogó reménytelenség, ugyanaz a megalázkodó bámulat a szemében.

Két napnál tovább sohasem maradt Kalóben. Két napi tartózkodás után eltűnt s a vidéki ismerősöket látogatta sorra. Mária pedig beletanult abba, hogy miképpen kell őt epedve várni, sóhajtan utána. Megtanulta azt is, hogy miképpen kell örülni neki, ha nagysokára visszatért.

Folytatás következik

szövet 160—215 forint. középminőségű hibátlan fésűs gyapjú 145—165 forint, alárendelt és részben hibás katonapostógyártásra alkalmas egyenyireti gyapjú 120—145 forint, jobb fajtájú bácsai gyapjú 90—100 forint, báránygyapjú hátonmosott 100—380 forint, báránygyapjú szennyes 55—96 forint, posztó és fésűs gyapjú szennyes 55—80 forint.

Fizetésektelelenség. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelelenségeket jelenti: Kabiljo Iszák kereskedő Szerajevó, Hacker Manó posztókereskedő Arad, Löwy Gyula kereskedő Mohács, Galantovsky Hilary kereskedő Lemberg, Burgstaller I. N. kereskedő Knittfeld, Klapka János kereskedő Budapest (Kerepesi-ut 34.), Stein Ármin kereskedő Királyháza, Precht Rupert vajkereskedő Salzburg, Werner Anna vegyeskereskedő Baden, Jorgó Nándor órási és aranyműves Marburg.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapestén 19.25 forint pénzben, 19.75 forint aruban. Bécsben a kontingentált készáru 20 forint pénzben, 20.20 forint aruban.

Budapesti sertés-konsumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konsumvásár árjegyzése 1899. szept. 26-án. Készlet 320 darab. Érkezett 585 darab. Összesen: 905 darab. Eladott 503 darab. Maradt 402 darab. — **Napi árak:** 120—180 kgr. sulyban 42—43½ krajcár, 220—280 kgr. sulyban 42—43½ krajcár, 320—380 kgr. sulyban 41—43½ krajcár. Óreg nehéz páronkint 400—500 kilos 38—40 krajcár. Malacok — krajcár kilónkint. A vásár hangulata lenyha volt.

Mezőgazdaság.

A munkásokvetítés. A munkások és a mezőgazdasági munkások közötti jogviszonyok szabályozásáról szóló törvény felhatalmazza a földmívelésügyi minisztert arra, hogy a gazdasági munkásokvetítési ügyét rendeltetileg szabályozza. A földmívelésügyi miniszter elkészítette a szervezési rendeletet s miután arra nézve kikerlte a gazdasági egyesületi elnökök s az alszámó véleményét, azt legközelebb szaktanácskozmány elé terjeszti. Mint értesülünk, a szervezés állandósítani akarja a közvetítésnek azt a módját, mely a múlt évben s ez évben ideiglenes alkalmazásában egy birtokosok, mint a munkások érdekeit szolgálta. A tervezet szerint ott, hol a munkakereslet és kínálat nincsen természetes egyensúlyban, községi és törvényhatósági közvetítő lennének kijelölve, — akik a minisztérium közvetítési osztályával állandó összeköttetésben lévén, a munkásokat kereső birtokosoknak az egész év folyamán felvilágosítást adhatnak arra nézve, hogy hol vannak szerződés nélküli felfogadható munkások, viszont azon gazdasági munkásoknak, akik helyben, vagy a környéken nem kaphatnak már munkát, tájékoztatást nyújtanak arra nézve, hol kínálkozik munka.

A kertészeti kiállítás. Az október 7-dikén a városligeti pavilonban megnyíló kertészeti kiállítás és gyümölcsvásár rendezésén már nagyban dolgoznak. A kiállításon való résztvevők bejelentéseiből ítélve a látlat nagyon sikerültnek ígérkezik, s tulajdonképpen az eddigi a fajta kiállításoknál. Különösen a krizanthemumok lesznek tömegesek fajtáiban képviselve, a gyümölcsök közül szintén igen nagy lesz a kollekcio. A kiállítást *Darányi* földmívelésügyi miniszter jelenlétében nyitják meg, s október 15-ig bezárólag tekintheti meg a nagyközönség.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, szeptember 27.
A buzaüzletben a hangulat nyugodt volt. Forgalmába került 45.000 métermáza waggónáru egy rajcárral alacsonyabban, a többi változatlan áron. Rozsban az irányzat szilárd volt. Zab lanya.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 81 k. 8 frt 65 kr., 100 mm. 81 k. 8 frt 65 kr., 100 mm. 80-5 k. 8 frt 62½ kr., 100 mm. 80-3 k. 8 frt 57½ kr., 100 mm. 80 k. 8 frt 55 kr., 150 mm. 80 k. 8 frt 45 kr., 100 mm. 80 k. 8 frt 50 kr., 100 mm. 79-5 k. 8 frt 62½ kr., 200 mm. 79 k. 8 frt 65 kr., 100 mm. 78-5 k. 8 frt 60 kr., 100 mm. 79 k. 8 frt 50 kr., 400 mm. 79-2 k. 8 frt 65 kr., 100 mm. 79 k. 8 frt 55 kr., 100 mm. 79-4 k. 8 frt 50 kr., 200 mm. 79 k. 8 frt 57½ kr., 100 mm. 79 k. 8 frt 55 kr., 100 mm. 79 k. 8 frt 42½ kr., 100 mm. 78-5 k. 8 frt 52½ kr., 100 mm. 78-5 k. 8 frt 50 kr., 100 mm. 78 k. 8 frt 47½ kr., 50 mm. 78-5 k. 8 frt 45 kr., 50 mm. 78-7 k. 8 frt 45 kr., 100 mm. 78 k. 8 frt 25 kr., 100 mm. 78 k. 8 frt 50 kr., 100 mm. 78 k. 8 frt 52½ kr., 100 mm. 78 k. 8 frt 65 kr., 100 mm. 77-3 k. 8 frt 65 kr., 100 mm. 77-5 k. 8 frt 45 kr., 100 mm. 77-5 k. 8 frt 45 kr., 130 mm. 76-5 k. 8 frt 27½ kr.

Pestmegyevidéki: 300 mm. 79 k. 8 frt 61¼ kr., 100 mm. 80-5 k. 8 frt 61¼ kr., 90 mm. 80 k. 8 frt 61¼ kr., 110 mm. 79 k. 8 frt 61¼ kr., 100 mm. 79 k. 8 frt 61¼ kr., 200 mm. 79 k. 8 frt 61¼ kr., 200 mm. 79 k. 8 frt 61¼ kr., 100 mm. 79 k. 8 frt 61¼ kr., 100 mm. 80 k. 8 frt 61¼ kr., 120 mm. 80 k. 8 frt 61¼ kr., 100 mm. 79 k. 8 frt 61¼ kr., 100 mm. 78 k. 8 frt 40 kr., 100 mm. 75-5 k. 8 frt 30 kr.

Csurgói: 1055 mm. 75-5 k. 8 frt 50 kr.
Hartai: 2000 mm. 75-5 k. 8 frt 50 kr.
Bánáti: 4000 mm. 77 k. 8 frt 50 kr.
Biharmegyei: 200 mm. 78-5 k. 8 frt 30 kr.
Szerbiai: 2700 mm. 77 k. 7 frt 52¼ kr.

5200 mm. 76-8 k. 7 frt 35 kr., 4000 mm. 76-2 k. 7 frt 35 kr., 4000 mm. 75-7 k. 7 frt 22¼ kr.

Mind 8 hónapra.

Rozs: 200 mm. 6 frt 57½ kr.

Zab: 100 mm. 5 frt 15 kr.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktözsde szokási szerint, készpénzben 100 kilogrammonkint — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza (6)	75 k.	8,25—8,30	79 k.	8,50—8,55	77 k.	8,56—8,45
bánsági	78 k.	8,45—8,55	79 k.	8,50—8,55	80 k.	8,58—8,70
tiszavidéki	78 k.	8,25—8,30	74 k.	8,32—8,40	77 k.	8,40—8,60
pestvidéki	78 k.	8,29—8,35	76 k.	8,35—8,35	77 k.	8,35—8,45
fejérmegyei	78 k.	8,25—8,30	76 k.	8,30—8,40	77 k.	8,40—8,59
bácskai	78 k.	8,15—8,25	74 k.	8,20—8,45	76 k.	8,46—8,66
román	78 k.	8,25—8,30	77 k.	8,30—8,70	78 k.	8,70—8,75
szerb	74 k.	6,40—6,55	76 k.	7,00—7,00	70 k.	7,25—7,30
bolgár	78 k.	8,15—8,20	78 k.	8,15—8,20	77 k.	8,15—8,20

A határidőszet folyamán a következő kötések történtek:

Buza októberre	8,28—8,31—8,29—8,23
Buza (1900.) áprilisra	8,75—8,76—8,73
Rozs októberre	6,60—6,61—6,63—6,64
Rozs áprilisra	6,96—7,00
Zab októberre	5,00—4,98—4,96
Zab áprilisra	5,41—5,39
Tengeri szept.	5,20
Tengeri 1900. májusra	5,09—5,08—5,07
Repece augusztusra	—

Déli egy órák a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsdén:

Buza októberre	8,29	pénz	5,80	áru
Buza (1900.) áprilisra	8,75	—	8,76	—
Rozs októberre	6,61	—	6,62	—
Rozs áprilisra	6,97	—	6,98	—
Tengeri szeptemberre	—	—	—	—
Tengeri (1900.) máj-ra	5,08	—	5,09	—
Zab októberre	5,01	—	5,02	—
Zab (1900.) áprilisra	5,41	—	5,42	—
Repece szeptemberre	—	—	—	—

Délután fél 5 órákor zárul:

Buza októberre	8,29—8,30
Buza áprilisra (1900.)	8,74—8,75
Rozs októberre	6,61—6,62
Rozs áprilisra	—
Zab októberre	—
Zab áprilisra	5,38—5,39
Tengeri szeptemberre	0—0
Tengeri májusra 1900.	5,04—5,05
Repece augusztusra	—

A budapesti értéktözsde.

Arra a hirre, hogy az angol kormány a parlamentnek legközelebbre történt egybehívását a háboru költségeinek megszavazása céljából határozta el, valamint a rosszabbodó német viszonyok hatása alatt a mai tözsde, a tegnapi esti tözsdei külföldi, gyenge zárlatoknak megfelelőleg bágyadt volt és nagyobb budapesti eladásokra mindvégig gyenge maradt.

A valuta- és ércárak némileg feszültebbek.

Az előtözsde lanya.
Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 373.50—376.—. Osztrák hitelrészvény 369.20—370.80. Osztrák-magyar államvasut 340.25—341.50. Közúti vasut 349.50—350.50 forinton.

A déli tözsde változatlan.
Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 374.—375.—. Osztrák hitelrészvény 369.60—370.20. Osztrák-magyar államvasuti részvény 340.50—340.75. Jelzőberak részvény 237.—. Leszámitoló bank-részvény 252.—252.25. Déli vasut 71.—. Közúti vasut 348.25—350.25 forinton.

Az utótözsde irányzata magasabb külföldi jegyzésekre mérsékelt forgalom mellett megszilárdult.
Zárul: Osztrák hitelrészvény 370.30. Magyar hitelrészvény 375.—. Leszámitolóbank 252.—. Rímamurányi vasúti részvény 335.25. Osztrák-magyar államvasut 341.—. Közúti vaspálya 349.—. Városi villamos vasut 189.— forinton.

Leszámitoló árfolyamok:

Magyar általános hitelbank	280.—
Osztrák hitelintézet	371.—
Pesti m. kereskedelmi bank	1421.—
Budapesti takp. és zálogk. r. t.	224.—
Salgótarjáni közszénbánya r. társaság	328.—
Ganz-féle vasöntőde részv. t.	1745.—
Magyar fém és lámpagyár r. t.	100.—
Adria m. kir. tengerhajózási r. t.	249.—
Városi villamos vasut részvény	197.—

A budapesti terménytözsde.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna 44.—48.— forint, vörös tiszta, alföldi és felvidéki 42.—46.— forint, Vörös erdélyi — Vörös bánsági — 40.—42.— forint. Középszemű 50.—54.—. Nagyszemű 56.—53.—. Disznózsir: budapesti 50.—50.50 forint, vidéki — frt. Táblaszalonna: légszárított vidéki

— városi 4 darabos 42.50—43.— forint, 3 darabos 43.50—44.— forint, füstölt 47.50—48.— forint, Szilva: boszniai, szokási szerinti minőség — forint, 120 darabos — forint, 100 darabos 16.50—17.— forint, 85 darabos 20.50—21.— forint azonnali szállításra. Szerbiai szokási szerinti minőség 13.—13.25 forint, 100 darabos 15.75—16.— forint, 85 darabos 20.—20.50 forint. Szilvaiz: szilvavonai 17.50—18.— forint, szerbiai 15.50—16.— forint azonnali való szállításra.

A bécsi gabonatözsde.

Bécs, szeptember 27. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.)

Jegyzések: Őszi buza 8.45. Tavaszi buza 8.85. Őszi rozs 6.93. Tavaszi rozs 7.30. Őszi zab 5.22—6.24. Tavaszi zab 5.66—5.67 forinton

A bécsi értéktözsde.

A mai előtözsden transvaali hírek befolyása alatt gyengébb volt az irányzat, amit különben a külföldi tözsdék gyenge irányzata is befolyásolt.

A déli tözsdén eleinte valamivel barátságosabb volt az irányzat, de később ismét gyengült Londonra. A déli tözsdén elterjedt az a hír, hogy Vilmos császár Anglia és Transvaal között közvetítésre vállalkozott.

Zárlatok gyenge volt az irányzat Párisra, ahol az a hír terjedt el, hogy az angol-transvaali háboru már megkezdődött.

Bécs, szeptember 27. (Magyar értékek zárlata.) 4% aranyjárdék 116.95. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 140.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 99.65. Magyar felúti vasuti állami kötvény 119.75. Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 252.50. Rímamurányi vasút részvény 337.—. Magyar koronajárdék 95.05. 4% os Magyar földterhm. kötvény 93.50. Magyar hitelbank részvény 374.50. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegye 161.75. Kassa-oderbergi vasúti részvény 182.—. Magyar kereskedelmi bank 140.5.

Bécs, szeptember 27. (Osztrák értékek zárlata.) 4% papírajárdék 100.05. 4% os osztrák aranyjárdék 118.—. 1860-iki sorsjegye 136.40. Osztrák hitelsorsjegye 198.75. Angol-osztrák bank 150.75. Bécsi bankgyűléslet 270.50. Osztrák-magyar bank 306.—. Déli vasut 71.15. Dunagőzhajózási részvény 386.—. Dohányrészvény 138.25. Császári és királyi arany 5.70.—. Német bankváltók 59.—. 4% os ezüst járdék 99.95. Osztrák koronajárdék 100.10. 1864-iki sorsjegye 195.50. Osztrák hitelintézet részvény 370.—. Unionbank 303.—. Osztrák Länderbank 237.—. Osztrák-magyar államvasut 341.—. Elbavölgyi vasut 253.—. Alpesi bányarészvény 281.—. 30 frankos arany 9.57½. Londoni váltóár 120.75. Bécsi Tramway 437.—. Az irányzat kedvtelen.

Bécs, szeptember 27. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 370.25 Magyar hitelrészvény 375.50. Angol-Osztrák bank 151.—. Unien bank 271.—. Länderbank 303.50. bankgyűléslet 237.—. osztrák-magyar államvasut részvény 341.25. északnyugati vasut részv. 71.25. elbavölgyi vasut 253.50. dunagőzhajós részv. 241.50. alpesi bányarészvény 136.—. májusi járdék 338.25. osztrák koronajárdék 281.30. magyar aranyj. 100.10. magyar koronajárdék 95.05. német birodalmi márka készpénz 59.10. ultimóra —. török sorsjegyek 59.—. rímamurányi vasúti — déli vasut — dohányrészvény —. Napoleon d'or —. Lombard 9.56½.

Külföldi értéktözsdék.

Berlin, szeptember 27. (Tözsdei tudósítás.) A transvaali kérdésen kívül az alacsonyabb bécsi árfolyam, amelyeknek főoka állítólag egy budapesti fizetésektelelenség volt, és a new-yorki tözsde magas kamatlába is hozzájárult ahhoz, hogy a tözsdén uralkodó kedvetlenség növekedjék és az árfolyamok tetemesen gröngyüljenek. Különösen a készpénzértékek hanyatlottak a megnyitáskor nagy mértékben. Kohórészvények — a dortmand-gronauiak kivételével — nagyobb ellenállást tanúsítottak. A járdékpria eszöndes volt. A vasutak bágyadtak. A második tözsdedében a bányarészvények árfolyamai meglehetősen javultak a készpénzindulások állítólagos áremelésének hatása alatt. Magánleszámitólas kamatláb 4½%. Ultimópénz 6½%.

Berlin, szeptember 27. (Zárlat.) 4% os papírajárdék 99.50. 4% osztrák aranyjárdék 100.—. Elbavölgyi vasut —. Magyar koronajárdék 94.75. Osztrák-magyar államvasut 144.90. Kassa-oderbergi vasut —. Bécsi váltóár 169.25. Magyar vasuti beruházási kölcsön 100.00. Alpesi bányarészvény —. Disconto-Commandit 201.25. Általános villamosági Edison 253.—. Gelsenkircheni 197.75. Laurakohó 155.50. 4% os ezüstjárdék 99.50. 4% os magyar aranyjárdék 98.80. Osztrák hitelrészvény 230.25. Déli vasut 32.40. Károlyi Lajos vasut —. Orosz bankjegy 216.30. 4% os orosz kölcsön 99.75. Török dohányrészvény —. Olasz járdék 92.75. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 154.30. Harpeni 198.25. Az irányzat szilárd.

Hamburg, szeptember 27. (Zárlat.) 4% os ezüstjárdék 99.40. 1860. sorsjegye 140.—. Déli vasut 32.10. 4% osztrák aranyjárdék 99.50. Osztrák hitelrészvény 231.60. Osztrák-magyar államvasut 145.—. Olasz járdék 92.80. 4% os magyar aranyjárdék 97.75. Az irányzat javult.

Frankfurt, szeptember 27. (Zárlat.) 4% os papírajárdék 99.70. 4% osztrák aranyjárdék 99.80. Magyar koronajárdék 95.10. Osztrák-magyar bank 151.30. Déli vasut 32.20. Elbavölgyi vasut —. Londoni váltóár 204.04. Bécsi bankgyűléslet 135.50. Villamos részvény 149.90. 8% os magyar aranyjárdék 97.50. Osztrák hitelrészvény 231.50. Osztrák-magyar államvasut 145.50. Északny. vasut —. Bécsi váltóár 169.93. Párisi váltóár 808.75. Unionbank —. Alpesi bányarészvény —. Az irányzat szilárd.

Páris, szept. 27. (Zárlat.) 3% os francia járdék 100.60. Olasz járdék 92.90. Osztrák-magyar államvasut —. Francia törleszt. járdék —. 4% os magyar aranyjárdék 99.90. Török dohányrészvény 298.—. Osztrák Länderbank —. 3½% os francia járdék 102.50. Osztrák földhitelintézet részvény 1253.—. Déli vasut —. 4% os osztrák aranyjárdék 101.60. Ottomanbank 539.—. Párisi bankrészvény 1062.—. Alpesi bánya részvény —. Az irányzat bágyadt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Szeptember 27. A sertésüzlet irányzata: csendes.
 A) *Hízott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendű: Oreg nehéz (páronként 400 kilogramm) 300-340 kilogramm terjedő súlyban — krajcárig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 41 1/2-42 1/2 krajcárig. Fialat közép (páronként 251-320 kilogrammig való súlyban) 43-43 1/2 krajcárig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 44-44 1/2 krajcárig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — krajcárig. Közép (páronként 220-280 kilogramm súlyban) — krajcárig. — Könnyű (páronként 220 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. — III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) — krajcárig. — Közép (páronként 250-320 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. — IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 42 1/2-43 krajcárig. — Közép (páronként 240-260 kilogramm terjedő súlyban) 43-43 1/2 krajcárig. — Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 43 1/2-44 krajcárig.
 Sertésleltétel: 1899. szept. 25. napján volt készlet 39.022 darab, 1899. szeptember hó 26. napján felhajtott 323 darab, 1899. évi szeptember 26. napján elszállított 366 darab, 1899. szeptember 27. napjára maradt készletben 38.979 darab.

nevezte ki. — A győri ítélőtábla elnöke Csonka Antal végzett joghallgatót ideiglenes minőségben díjas joggyakorlókká nevezte ki. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kovács Gyula okleveles tanítót az erdősi állami elemi népiskolához rendes tanítótá, Szentpétery János okleveles tanítót a hatvani állami elemi népiskolához rendes tanítótá, özvegy Kozmai Dozsonó szül. Ferdinándy Bertá okleveles tanítónőt a pest-taksonyi állami elemi népiskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

Állásjelölések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Sepeghy Béla felső-visóli állami elemi iskolai tanítót az oláh-déli állami elemi iskolához, Petrovay Béla barcánfalvai és Tóth Julia petrozsényi állami elemi iskolai tanítót, illetve tanítónőt kölcsönösen, Lendvay Sándor békés-csabai állami elemi iskolai tanítót a nagypacali állami elemi iskolához helyezte át.

Pályázatok. Irnoki állásra a tenkei járásbírósnál 4 hét alatt; postamesteri állásra Adácsos (Hevesvármegye), Sámfalván (Vasvármegye) és Némán (Komáromvármegye) október 12-ig; irnoki állásra a székesfehérvári törvényszéknél október 20-ig; adóügyi állásra a troncsáni kir. adóhivatalnál 14 nap alatt; több pénzügyi vigyázói állásra a lévai pénzügyigazgatóság kerületében október 31-ig; gyakornoki állásra a fogarasi kir. adóhivatalnál 14 nap alatt; hivatalos állásra az oravicai kir. bányakapitány-ságnál október 20-ig; irnoki állásra a rimaszombati törvényszéknél 4 hét alatt; joggyakorló állásra a temesvári ítélőtáblánál október 15-ig.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. —

Budapest, szeptember 27.

A barometrikus helyzet csak annyiban változott, hogy a légnyomás délkeleten valamivel erősödött és részben zárt alakot öltött és az északi depresszió centruma kissé keletrebbre, Norvégia délnyugati partjaira húzódtott. Az idő csak Németországban esős és depresszió hatása alatt, egybeült száraz és főleg délkeleten jobbra felhőtlen is. Viharos szelek dühöngenek a depresszió centruma mentén.

A hőmérséklet eloszlása sem mutat nevezetesebb változást.

Hazánkban az idő, bár valamivel felhősebb lett, ma is derült jellegű, eső sehol sem volt és a hőmérséklet csak Erdélyben alacsonyabban a normálnál.

Küldés: Az uralkodó időben, egyelőre lényeges változás nem várható.

Viz állás.

Inn	Duna	szept. 26.		szept. 27.		Tisza	M.-Sziget	szept. 26.		szept. 27.	
		m	é	m	é			m	é	m	é
	Schärding	2.30	2.10					0.56	0.55		
	Passau	3.34	3.32				Tekoháza	0.70	0.50		
	Linz	1.39	1.05				Y.-Námfény	1.45	1.50		
	Böcs	2.10	1.94				Tokaj	1.85	1.95		
	Pozsony	4.30	4.00				Tisza-Füred	2.26	2.62		
	Komárom	5.27	5.14				Szolnok	2.80	2.82		
	Budapest	6.36	6.22				Csongrád	2.25	2.38		
	Farka	5.95	5.75				Szeged	5.10	5.20		
	Móhács	6.78	6.74				Török-Becső	2.82	2.79		
	Gombos	6.67	6.23				Titell	4.18	4.37		
	Ujvidék	4.70	5.01				Óndóva	0.48	0.56		
	Fünfevő	3.14	3.22				Topolya	0.82	1.54		
	Ujcsanak	3.42	3.44				Hódmező	2.94	2.51		
	Ócsa	1.96	2.15				Sajó	2.76	2.64		
	Magyarfalva	1.59	1.26				Hernád	H.-Németh	1.24	0.96	
	Zselina	1.53	1.13				Berettyó	Margitta	0.59	0.56	
	Troncsán	2.55	1.93				Körös	Caussa	0.00	0.00	
	Ezered	4.40	3.62					N.-Várad	0.33	0.22	
	Eszterházy	1.58	1.82					Belnyás	0.76	0.66	
	Győr	4.67	4.43					Tenke	0.16	0.40	
	Pötte	1.55	1.30					Gurahon	0.46	0.49	
	Zákány	1.22	0.00					Borosmon	0.48	0.38	
	Barcs	2.03	2.00					Békés	1.14	1.73	
	Eszék	3.89	3.63					Gyoma	1.60	2.04	
	M.-Szardah.	1.59	0.00					Gy.-Fehérvár	0.80	0.50	
	Zágráb	2.69	1.92					Branyoska	1.15	1.04	
	Esizsek	6.25	6.32					Sobrián	0.00	0.00	
	Mitrovica	2.74	0.00					Arad	0.80	0.02	
	Deas	0.40	0.35					Makó	1.00	0.92	
	Szarmar	1.19	1.28					K.-Kostály	1.12	0.96	
	N.-Majóna	0.00	0.00					Kisapó	1.20	1.03	
	Kraszna	0.90	0.20					Temesvár	0.58	0.84	
	Latorca	0.15	0.00					Beeskerek	0.62	0.50	
	Homónya	0.15	0.00								
	Ungvár	0.00	0.00								

Kivonat a hivatalos lapból.

— Szeptember 27. —

Kinevezések. A budapesti ítélőtábla elnöke ifj. Dillnberger Gusztáv végzett joghallgatót díjtalan joggyakorlókká nevezte ki. — A kolozsvári ítélőtábla elnöke Osztián Ernő tordai lakos végzett joghallgatót segélydíjas joggyakorlókká

1647/1899. szám.

Hirdetmény.

A kalocsai érsekuraldalmi igazgatóság közhírré teszi, hogy az érsekség tulajdonához tartozó és Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun megye alsó részében a Duna mindkét oldalán fekvő dunai erdőkben, valamint Pest és Bács megyében fekvő homoki erdőkben 1899. évre üzemtervileg kijelölt vágások fája tövön zárt írásbeli ajánlatok mellett vágásonként eladatni fog.

Minden egyes vágásra külön ajánlat teendő; egy vállalkozó azonban több ily egyes ajánlatot egy levélbe is foglalhat.

Ezen ajánlatok 50 kros bélyeggel és 10 százalék bánatpénzzel ellátva

1899. évi október hó 5-ik napján szerdán d. e. 10 óráig

az uradalmi főpénztárnál nyújtandók be.

Ezentul érkezett, vagy utóajánlatok semmi szín alatt sem fogadtnak el.

Az árverési feltételek az uradalmi igazgatóságnál s a kalocsai, doromlasi, ó-sükösi és sz-istváni erdészeknél megtekinthetők.

Az eladandó vágások a következők:

Sorsz.	Az erdő megnevezése	A vágás területe		A vágásban meg-baznyandó magfák	Jegyzet	Beesár	
		kat.	hold			forint	kr.
1	Várszegi 40 éves vágás	26	03	16	41 m ³ szerfa	2435	38
2	Rezéti 40 éves vágás	14	09	27	198 m ³ szerfa	5781	80
3	Gemenci 40 éves vágás	25	84	21	114 m ³ szerfa	7609	85
4	Csávolyjózsefházi 30 éves v.	50	62	5	93 m ³ szerfa Ebből kiadandó: a sz-istváni plébánosnak 38 erd. öl csanádi plébánosnak 24 erd. öl kántornak 6 erd. öl összesen 68 erd. öl patronátusi kemény dorongfa	2472	50
5	Panduri 40 éves vágás	34	26	94	275 m ³ szerfa	9980	80
6	Pörbölyi 40 éves vágás	54	88	160	595 m ³ szerfa	18023	30
7	Hildi 30 éves vágás	42	74		46 m ³ szerfa Ebből kiadandó: nátudvari plébánosnak 24 erd. öl sükösi " 10 erd. öl csávolyi " 24 erd. öl miskei " 24 erd. öl hajósi " 24 erd. öl összesen 106 erd. öl patronátusi lány hasábfá	1190	—
8	Kélesi 30 éves vágás	31	60		12 m ³ szerfa mely kivánatra a hajósi uradalmi bognár-nak árszábas szerint átadandó: a sükösi plébánosnak 20 erdei öl pat-ronátusi kemény hasábfá.	413	—
9	Hajós-fácányosi 40 éves vág.	7	29			712	—

Kalocsán, 1899. szeptember 20-án.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Az igazgatóság.

GUMMI!

A legfinomabb francia és angol gummi-külön-
 legességek, valódi jótállás mellett. Roulé
 erdei dobokban, tucatja 3, 4, 6 és 8 ft. Roulé
 szegmektől csomagolva, tucatja 3, 4, 6 és 8 ft.
 Caspote amerikai (rövid) fehér színű, tucatja 3 és
 4 ft. narancsszínű 5 és 6 ft. Viktoria, tucatja
 4, 6 és 8 ft. Halhólyag (hosszú) tucatja 3, 4, 6
 és 8 ft. Halhólyag (rövid) tucatja 4 és 6 ft. Poly
 Porus Hasso, drbja 3 ft. Poly Porus Mensinger,
 drbja 2.50 ft. Parisiőr spongya, tucatja 4, 6 és 8 ft.
 Nő nekijegyzett Dianaöv, Teufel-téle, 3-8 ft-ig.

Csakis
Pollitzer Mór és Fianál,
 Bpest, Deák Ferenc-tca 10.
 kaphatók.

A legkitünőbb minőségű valódi FRANCIA GUMMI és halhólyag-különlegességek

(præservatív).

I. rendű minőség 3 drb 1 ft.
 II. " " " 6 " 1 "
 III. " " " 12 " 1 "
 3 drbóbt álló mintagyűjtemény 1 ft.

Az Egy-forintos áruházban
 Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-u. 6. sz.
 Az összeg és 20 kr. előzetes beküldése után bérmenve.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonarorvosi (a bécsi és buda-
 pesti katonakórházakban), részben magánorvosi
 tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

Dr. KAJDACS,
 v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiai rendelő intézete
 Budapest, Váci-kört 4. sz. I. em.

A legelhanyagoltabb hűgyszólyásokat, bujakó-
 ros sebeket, syphilit, az önfertőztetés utóbjait

Elgyengült férfierőt
 az orvosi világ által legújabbban olyannyira fel-
 karolt és hatásában pártatlan sikerű

Electro-Massage vagy Psychrophor

Által, magömléseket, nőknél fehérfolyászt befec-
 kendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegsége-
 ket, valamint ifjúkori bűnök következtében be-
 állott ideg és ennek utókövetkezményeképp létre-
 jött hátrerebajokat gyógyít a legújabb gyógy-
 mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig.
 Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat.
 Külföldi várótermek.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltatuk; eset-
 leg gyógyszerokról is gondoskodva lesz.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Csütörtök, 1899. évi szeptember hó 28-án.
A bolygó hollandi.

Dalmú 3 felvonásban. Zenéjét és szövegét szerzett Wagner Richard. Fordította ifj. Ábrányi K.

Kezdeté 7 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1899. évi szeptember hó 28-án.
Fehér nász.

Személyek:

Aubertné	Felekiné	Márta	Nagy Ibolya
Simona	Török Irma	Jaques Doliveux	Náday
		Bercsényi,	
		Kezdeté 7 óraker.	

NÉPSZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1899. évi szeptember hó 28-án.
Blaha Lujza asszony mint vendég.

A tót leány.

Eredeti népszínű 3 felvonásban. Irtá Almásy Tamás. Zenéjét szerzte Serly Lajos

Személyek:

Gyarmathy J.	Szabó Sári	Boránd Siposné
Órzsó Izsóné	Otós Mária	Siposné
Bandi Kiss M.	Brbolya Ujvári	Máthé Julis
Gazsi M.	Hanka Blaha L.	Kospál Horváth
Misó Solymosi	Ferencoy Csendszitos	Füzesi

VIGSZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1899. évi szeptember hó 28-án.
Blaha Lujza asszony vendégfőléptével

Az „Arany Kakas“.

Bohózat 3 felv. Irták Blumenthal O. és Kadelburg G. Magyarorszáti Fái J. Béla.

Személyek:

Szikra Julis	Haraszthy H.	Klárka Nógrády
Fürge Antal	Hegedüs Dr. Gyárfás	Góth
Dachslmayer	Szathmáry Müller	Tapolczai
Erzsi Varsányi I.	Flóris Gyöngyi	Liza Rostagni
Treszka Sugár M.	Horváth Gál	Körmös A. Kazaliczky

Kezdeté 7 1/2 óraker.

Ös-Budavára.

Ma csütörtök, szeptember hó 28-án

Elite estély.

Mirza Golem perzsa akrobata-csoport 2 előtével.

Camille Ober francia transformációs ének- és táncosnő.

Garcia tréfas árnyképek.

Teres láncakrobaták.

The Roberts angol knock abotus komikus bicikli jelenéssel.

A teljes honvédekzenekar hangversenye 2 ingyzen színelőadás.

Belépődij este 7 óráig 30 krajcár, azután 50 kr.

Mérsékelt árú belépőjegyek a dohánytösdékben kaphatók.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, bérlió.

Pénztárnyitás 7. — kezdeté 8 óraker.

Utolsó héte a kitűnő szeptemberi műsorok.

Ma bucsufellépte **Miss Deyo** nak az 6 új ének és tánczaiban, ugy-mint Barrison nővéreknek.

Holnap, péntek, szeptember 29-kén jutalomjátéka és 50 éves művészeti jubileuma

Tom Belling-nek egész új szenzációs műsorral.

Fred Hermann,

továbbá: „Bruder Martin“ énekes bohózat, Costa Károlytól. — Teloni Paula k. a. és Sachs ur mint vendégek.

A mulató villanyos világítása Wüste és Rupprecht cég által épült saját gépei által eszközöltetik.

Jegyek elővételben kaphatók Weiss A. nagy dohánytösdéjében Károly-körut 26.

Katona-ügyekben legjobban, leggyorsabban és legolcsóbban eljárás elintézés reklamációkat,

megszerez utleveléket, idő előtti nászúti engedélyeket, eljár a tiszt urak és önkéntesek összes személyes ügyeiben stb. a Domjáné János v. özvegy. és kir. szándok tulajdonát képező

KATONAÜGYI IRODA Budapest, VII., Kerepesi-ut 6. sz.

EURÓPA kávéház V., Ferenc József-tér 5.

(Mérleg-utca sarkán).

Naponta első rendű híres zenekarok hangversenye. — Hideg buffet Idegenek találkozó helye. — Egész éjjel nyitva.

Szemory és Landauer. kávéházi tulajdonosok.

Budapest kávéház Andrassy-ut 27. sz.

Ma és minden este **Rácz Laci**, Rácz Pali 36-ik fia zenekarának Hangversenye.

Dankó nóták.

Dankó nóták.

DANKÓ PISTA híres magyar daltársulata

Wesselényi-utca 51. szám.

MAGYAR SZÍNHÁZ-kávéház-ban

naponkint a legújabb eredeti közkezdvelt **GÖRE NÓTÁK** és **DANKÓ** egyéb remek szerzeményeinek egyedüli előadási helye igen kellemes szórakozó hely családok részére is. Este 8—12 óráig 12—1 óráig zene hangverseny

DANKÓ PISTA személyes vezetésével.

Szabad bemenet. Mérsékelt kávéházi árak. Hermann M. kávé.

GAMBRINUS

Nagy sörcsarnok

Erzsébet-körut 27.

Ma és mindennap

katonazene-hangverseny.

Szabad bemenet.

Ehm János éttermei

(azelőtt Szikszay Ferenc).

Ma és mindennap Banda Marci és fia kedvelt zenekara hangversenyez.

Színház után friss étlap.

Orient szálloda és kávéház

Kerepesi-ut 42. szám.

Ma és minden este Csóka Józsi híres zenekara hangversenye.

Foltin Antal tulajdonos.

Margithid-kávéház

Lipót-körut 2. szám.

Ma és minden este nagy zenehangverseny és Dobroni Géza vezetése alatt.

Silberer Ede, kávé.

Putzer György pince-éttermei

ujjonnan atalakitva és kitűnően ventilálva.

Deák Ferenc-tér.

Naponta a honvédekzenekaró általak — hangversenye.

Színház után friss étlap.

Veres Sándor

népdal énekes (a M. kir. opera volt tagja) 26 tagból álló magyar daltársulatával naponta a

WEKERLE kávéházban

hangversenyez. A zenekíséretet Hegedüs Gyula Szabad bemenet. közkezdvelt zenekara szolgáltatja.

GREGORITS FERENC étterme

Duna-utca és Lipót-utca sarkok.

Hetenkint kétszer nagy katonahangverseny, Szabad bemenet. Kezdeté 7 óraker. Magyar és francia konyha. Pontos kiszolgálát.

MIAKITS M.

bor- és sörcsarnoka a Mátyás királyhoz, az URANIA színház mellett, Kerepesi ut 19., a Népszínház és Nemzeti színház között. Kitűnő magyar konyha. — Saját termései tisztán kezelt borok. — Pontos kiszolgálát. — Mérsékelt árak.

Naponta friss bajor és udvari sörök csapolása.

Színház után friss konyha. — Mindennap zeneestély.

Horváth Ferenc és Társa

palack. bornagykereskedése VI. ker., Teréz-körut 7. (Az Abbázia-kávéházzal szemben.)

Kiváló magyar fajborok, cecnae és francia pezsgők, vörös gyógyborok, különlegességek raktára.

Kerékpár-iskola,

a legnagyobb és legegánsabb Budapesten, minden kényelemmel berendezve, (1000 □ m.)

Dénes és Társa, Révay-utca 18. sz.

A kőbányai „GÓLIÁT“ MALÁTASÖRE

gyógyhatása mellett a legkellemesebb **üdítő ital.** Ajánlások: dr. Korányi, dr. Kéty budapesti, — és dr. Benedikt bécsi egyetemi tanár uraktól.

Sneidig egyenruhákat

készít

BLUM SÁNDOR

Budapest,

Váci-utca 12. szám.

Már megjelent!

Jókai Mór:

Öreg ember nem vén ember.

„Képzelt regény négy részben“ című legújabb műve. Ára 1 frt 60 kr., mely összeg előleges beküldése esetén bérmentve lesz küldve. Kapható:

SZILÁGYI BÉLA antikvar könyvkereskedésében

Károly-körut 26.

A Kőbányai Királysörfőző

Dr. Korányi és Dr. Kéty egyetemi tanár urak által gyógyólokra ajánlott

GOLIÁT

MALÁTASÖRE

ideggyalokban, vérszegénység, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használatik és egyttal

Legkellemesebb üdítő ital.

Ára vidékre kőbányai vasuti állomáshoz szállítva: nagy palack 19 kr., kis palack 13 kr., fogyasztási adóval együtt. Vidékre legkisebb szállításmint 30 palack.

Betét: nagy ládáért: 1 frt 60 kr., kis ládáért: 1 frt 20 kr., palackért 6 kr., mely azoknak bérmentes visszaadásakor visszaszolgáltatik.

Megrendelhető: a gyári irodában Kőbányán, a városi irodában VII., Kertész-utca 40. és a vidéki raktárosoknál.

Budapesten kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben és puhanakint a Quisisana automata buffet-ken is.

Állatok minden fajának természetű s tartós kitömését olcsón teljesíti

Katona Mihály nyilv. állatkitömő laboratoriuma

Budapest, VIII., József-körut 13.

Fölvívás!

Olcsó és jó bevásárlásra a

„Józsefvárosi szőnyegházban“

VIII., Kerepesi-ut 39. Adria-szálloda mellett.

Szőnyegek: 200/300 12, 16, 22 és 28 forint

továbbá minden nagyságban és minőségben. **Futószőnyegek:** 20, 25, 35, 45, 60 és feljebb méterenként. **Garnitúrák:** 5 frtól feljebb

Függönyök: 2 frtől **Csipke-függönyök:** 1,75-től feljebb. **Láb-, löpökörök és fiamel-takarók**

Linoleum

viaszkos vászon-különlegességek: Kókusz futószőnyeg, kókusz lábtörők, továbbá kárpitos kollékek, valamint butorszővetek, ebédidővánszónyegek, matrac és szalmazsákvásznak nagy választékban.

Tisztelettel **WEISZ ÁRPÁD** Kerepesi-ut 39. sz.

Kérem a címre ügyelni. Mintákkal szívesen szolgálók.

Magyar Könyvtár.

Szerkesztő: **RÁDÓ ANTAL**. Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és Flai.)

A szeptemberi füzetek a következők:

124. Coppée Adós fizess. Regény Ford. Tóth Béla. E füzet a hírnemes francia elbeszélőek egyik legjellemzőbb munkáját tartalmazza: egy fantasztikus elbeszélést, melyben az van fejtüntetve, hogy a hirtelen jött gazdagság mint hat különböző emberekre.

125. Kisfaludy Sándor Válogatott regéi. — Csobáné. — Tátika — Dobozy Mihály és hitvese. — Kiadta és bevezetéssel ellátta Szigetvári Iván. A magyar nemzet klasszikusainak abban a sorozatában, melyet a „M. K.“ közbebocsát, Kisfaludy legszebb regéinek e sorozata a legdiszesebb helyek egyikét foglalja el.

126. Tolstoj N. Leo. Népies elbeszélések. Oroszból fordította Szabó Endre. A nagy orosz filozófusnak és költőnek kevés megragadóbb munkája van, mint e „Népies elbeszélések“, melyeket nemcsak a nép, de minden művelt olvasó is nagy lelki gyönyörrel fog olvasni.

127. Becsky László. Amerikába és vissza. (Uti kalandok.) Ez uti kalandok egy korán elhunyt tehetséges magyar írónak élményei, melyek rendkívül elevenen, érdekfeszítően és tanulságosan vannak elbeszélve.

128. Byron, Kaln. Misztérium. Fordította Mikes Lajos. A nagy angol költőnek e csodás erővel és mélységgel megírt költeménye kiváló, új fordításban jelenik meg e füzetben.

Egy-egy füzet ára 15 kr.

Minden füzet egyenkint kapható.

Megrendelhetők:

a **Budapesti Napló** kiadóhivatalában, Budapest, József-körut 18. szám.

Minden szó egyszeri beiktatása petit betűkkel 2 kr. Címmel ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kincstári bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegyet kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

ARPO HIRDETÉSEK és ELŐFIZETÉSEK

BUDAPESTI NAPLÓ részére a kiadóhivatalban József-körút 18., valamint a következő dohányszökevényeken:

Breuer nővérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarok.

Nemecsek-féle tőzsde Petőfi-tér.

Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.

Benda Józsefné, Andrásy-utca 59.

Schwartz hirdetési iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V. dohány-nagy-tőzsde, Kerepesi-ut 1.

Deutsch Miksáné, Andrásy-ut 38.

Szántó Mór tőzsde-ében, Kecskeméti-utca 14.

Piros nyakendők fekete ruhás szép hölgyet, kit a váci-körúti villamosságnak a lapra figyelmeztetve, esdve kérem, hogy „Félnék imádó” jellegével levelet írna a „Budapesti Napló” kiadóhivatalába, hogy mikor láthatom újra?

Magdolna. Köszönöm, megtartom. A helyzetem nem változtatott, így hasznomra nem fordíthatom. Csak a sértők javíthatnak a bajon. 5000

Volt visavim. Köszönöm szives felvilágosítását. Hígyje le édes Nagyságos asszonyom, én sem vagyok az a férfi, ki minden asszony után fut és az újságokban annonceál. Ön azonban oly mély benyomást tett reám, hogy nagyon óhajtottam személyes ismeretségét, és más utat, mint az újságot nem bírtam kieszelni. Legyen nyugodt, egy tetőtől talpig tisztességes és becsületes emberrel áll szemben, ki bár nem tolakodó, de az ön személyes ismeretségét nagyon, nagyon szeretné. Kérek legy kis választ az utóbbi postrestante cím alatt. 2555

R. G. Nap nap után haladok arra, de nem tudom újra meglátni azt a gyönyörűséges rózsaszínű virágot. — Miért? Ma újra megkísérlem. 5004

Borügynök 250 Hl. bor eladásért díjazatik. Cím a kiadóhivatalban. 5001

Instruktorok, nevelőnek szorgalmas bölcsész ajánljok. Leveleket „Tanárjelölt” címen a kiadóba. 4999

Nevelő vagy nevelőnek kerestetik vidéki ízr. családhoz egy elemi iskolás fiú részére. Francia nyelv és zongorakíséretet kívánatik. Ajánlatok „Vidéki város” cím alatt a kiadóhivatalba kértnek. 5002

Tanárjelölt korrepetitort állást keres, elmenne helyben nevelőnek is. Cím a kiadóban. 2556

Ingyen tanít negyedéves joghallgató, de csakis előkelő házaknál. Leveleket „Előkészítő” jellegű alatt továbbit a kiadóhivatal. 5003

Israelita nevelőnek kerestetik szörény igényekkel falura. Cím a kiadóhivatalban. 2554

Distinguált izlésű divatárúsnő modellel kalapok és átalakítások elkészítését olváltalja. Cím a kiadóhivatalban, vagy leveleket „divatárúsnő” jellegűvel továbbit a kiadóhivatal. 4993

Elegánsan butorozott, különbejáratu utcai szoba két urnak, vagy nőnek kiadó, esetleg teljes ellátással. Cím a kiadóhivatalban. 4996

Jobb középkorú nő kerestetik egy furdőbe utazó ur-hölgyhöz mint társalgó- és ápolónő. Masszozást érték előnyben részesülnek. Bővebbet a lap kiadóhivatalában. 2351

Fess fiatal özvegy asszony idősebb ur barátságát keresi, választ ugyanitt kér vidám Zizi. 4985

Fiatallal joghallgató kedves asszony barátságát keresi. Levelek „Károly” jellegű alatt kiadóhivatalba kértnek. 4990

Mely intelligens ur női voina hajlandó egy 40 éves, németül is tudó hivatalnoknak valami délutáni mellékgözellőzésre nézve kedvező eredményt komoly utbiztatást adni, illetve annak megszerzésében segédkezni. Levelek „Juno” poste restante Ujpest. 4989

Háztartásban (tejkészítés, baromfitenyésztés) női ruhavarrásban, kézimunkában és kettős könyvtárban tökéletesen jártas, jó bizonyítvánnyal rendelkező szörény igényű nő alkalmazást keres. Magányos urhoz nem szögődik. Cím a kiadóhivatalban. 4984

Kosor husfűstölde a legelőnkebb helyen, bor és sőr engedélyvel, jól intelligens urak dőlben és este étkeznek, azonnal eladók. Levelek „jó üzlet” jellegű alatt a kiadóba kértnek. 2515

Zongorárákat ad szörény díjazásért a m. kir. zeneakadémia egy másodéves hallgatója. Cím a kiadóban. 2527

Női kereskedelmi iskolától jó sikerrel végzett leány iródi alkalmazást keres. Szives ajánlatok a kiadóba „Szorgalmas” címen kértnek. 2512

November 1-re keresek egy 3 szoba, furdő, előszoba és egyéb hozzátartozókkal a VIII. kerületben, új épületben lakást. Ajánlatokat a lakbér jelölésével „Lakás” címen a lapozok kérek. 2550

Ügyes szabónő ajánljok házakhoz és házon kívül is mérsékelt díjazásért. Cím a kiadóban. 2341

Bernátfalván (Pusztafértin) 1500 □-li telek kuttal együtt sürgősen eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2536

Olesó telek eladó. Pest közelében 1500 □-li telek azonnal eladó, esetleg részbe is osztható. Cím a kiadóhivatalban. 2537

Vetőgép 17 soros Nicholson-féle egészen jó karban eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2542

Ujfundlandit keresek megvételre, tiszta faj, 1 éves és szobatiszta legyen. Ajánlatokat kérek „Ujfundlandi” címen a lapozok, melyben utolsó ára is jeleztessek. 2535

Stenografa. A magyar vagy német gyorsírásban teljesen ki-képez okl. gyorsírás-tanár. Cím a kiadóban meg tudható. 2532

Házi tanítóul ajánljok egy ebben jártas technikust. Cím a kiadóhivatalban. 2531

English lessons. Angolul tanulni óhajóknak kitűnő gyakorlati tanító bíró született angol tanító áll rendelkezésükre mérsékelt áron. Methodusa igen celszerű és érdekes, miáltal tanítványai nagyon rövid idő alatt alaposan elsajátítják emlitett nyelvet. Próbalekét is ad. Leveleket „Mr. Scott” jellegűvel kér a lapozok. 6725

Erős tanoncok kerestetnek első rangú kő- és könyvnyomda részére. Cím a kiadóhivatalban. 2539

Két hold szőlő azonnal eladó Fóthoz közel a dunakezsi határban. Cím a kiadóhivatalban. 2523

4000 □-li telkek, □-öle 3 forintjával a keleten földi vasuti állomás közvetlen közelében remek fekvéssel beállott anyagi viszonyok folytán eladók. Venni szándékorok ajánlatot „Br. V.” jellegű alatt a lap kiadóhivatala továbbit.

Kereskedelmi iskolai tanárjelölt nagyon hálás tudna lenni azon hölgynek, ki öt egy korrepetitort vagy nevelőt állásához segített. — Szives ajánlatok „Hálás” jellegű alatt poste restante főpostára kértnek. 2537

Elsőrendű hazai biztosító intézetnél intelligens, jó megjelenésű urak magas díjazás mellett állandó alkalmazást nyerhetnek. Szakképzettség nem kívántatik. Páláczok bemutatkozhatnak naponta d. e. 11-12-ig Budapest, VI., Nagymező-utca 19. sz., III. em. 11.

Most jelent meg: A magyar iparos Törvény-szükséglete az ipari, kereskedelmi, váltó-, csődötörvény, a sommás-, bagatell és végrehajtási eljárás népszerű alakban, irrományintakkal. Irta dr. F.öldes Árpád budapesti ügyvéd. Ára 1 frt 50 kr., az ősszeg előleges beküldése mellett küldi bérmentve

Krausz Henrik könyvkeresek. Budapest, VIII., József-körút II. sz. 8401

Csak nálam készítenek darabonként is Makarátalaki sikerült fényképek, tisztán és elegánsan kidolgozva darabonként 1 frtjával. Vidéki megbízásokat bármely kis kép után sitnagytáva művészes ki-vielben jutányos árban eszközöl. Waitzner fényképezési műterme Budapest, Erzsébet-körút 20. 8408

Az országos magyar gyorsíró egyesület

Báthori Dezső középiskolai tanár ur vezetése alatt új magyar és németnyelvű gép- és gyorsírás-tanfolyamot nyit. Jelentkezéseket felvesz a „YOST” írógép részvénytárság Erzsébet-körút 9-11. New-York palota

Hálószoza, ebédli, szalon és irodaberedezés 1-es és 3-as kassza, női és férfi kerékpár, valamint villám- és gázszállók rendkívül olcsó árban kaphatók Ujlág-utca 21. I. em.

Megay Bohém-tortája a legjobb torta! 1 frt 25 kr. beküldése után Megay Róbert cukrász Miskolcon, megküldi önnök bérmentesen.

Kapható Budapesten: Szentes Ede és Seidl József oszászári és királyi udvari szállítók és Szimon István uraknál. Budán: Gaizler Béla, udvari szállító. Aradon: Ríng Zsigmond, Fejér Gyula. Nyitáron: Aitner Ferenc. Szombathelyen: Kikáker Kálmán. Fehérváron: Stefánovic János. Nagyváradon: Kádár János. Debrecenben: Geréby utóda uraknál.

Köhögésnél, rekedésnél vegyen 30 kr-ért Réthy-féle pemetefüccukorkát.

Ménesi cemege szőlő nemestajú róza, valamint legfinomabb kevert arad-hegy aljai cemegefajok 5 kgrmos postakosarankint bérmentve bármely állomáshoz — 2 frt 30 kr-ért kapható — utánvéttel mellett Ríng Zsigmondnál Aradon.

Lant és Biblia. Hevess Kornél (szolnoki rabbi) verses könyve. Ára 1 frt 20 kr. Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában József-körút 18. szám.

Grötznér-féle Tarolin capsulák. Specificum: hólyagbántalmaknál, húgyvesefolyásnál. Könyv kényelmes, bírtos gyűjtemény, minden fecskefészek nélkül. 1 doboz 3 korona. Kapható minden gyógyszerertárban Fővárosi Budapestben: Városi gyógyszerertár, Városházter

Kávemagazin szétküldési osztálya

kávés Elvámolvá és bérmentve. Postán utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldésével 4 1/2 kg. Kuba, Mocca, Jáva, 6.50 1/4 kg. Császár kev. tea 1.50 1/4 kg. Karaván tea 1.40 1/4 kg. Törmelek tea — 90 1 kg. Takarékos kávé — 80 Pénteken és szombaton a maradéki és kiros-tált kávék eladásapörköltö 1/2 kgr. — 60

Készpénz kölesön birtokokra és házakra

valódi becserélt háromnegyed részéig. II. helyre is 30-40 évi ölesztésre. Birtokos felmondhat bármikor, pénzintézet ellenében nem. Lebonnyolítás 14 nap alatt. Konvertálás bélyeg- és illetékmentesen. Sommi előleges költség. Beküldés csakis telekkönyvi hivatal, valamint kataszteri birtokviszámolat.

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet, Budapest, VI., Váci-körút 39.

Zálogházi céduákat veszek. **Eladók** 13 latos ezüst evőkészleteket, grammja 5 kr., girandolokat, gyertyatartókat, haltalakat, jtalékat, grammja 6 kr., 12 darab ezüst evőkészletet 6 frt 50 kr., teljes 12 személyre való teljes evőkészleteket 138 frtól kezdve, dus választék mindennemű ezüst műtörvös tárgyakban, arany fémlecekkel kö-löggóval, grammja 85 kr., masszív arany gyűrűk 2 frt 40 kr-től, tula remou-török órák 6 frt.

Grünberger Armin Béla örökösök Budapesten, IV., Városház-tér 9. I. em. 23 Harisbazar. Képes árjegyzéket bérmentve és ingyen.

Most jelent meg! Második bővített kiadásban, csinos kiállításban és tetszetős alakban

„MIRJAM” Irta: Dr. KISS ARNOLD veszprémi főorvosi. Remek nyelvvellett nők számára írott magyar nyelvű zsidó **Imádságos Könyv.** ÁRA: Vászonzkötésben 2 frt 50 kr. Bőrököt 3 frt 50 kr. Csontutántázu díszes kötés 5 frt. Legfinomabb bőrököt 6 frt. Kapható a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, József-körút 18. szám.

Grötznér-féle Tarolin capsulák. Specificum: hólyagbántalmaknál, húgyvesefolyásnál. Könyv kényelmes, bírtos gyűjtemény, minden fecskefészek nélkül. 1 doboz 3 korona. Kapható minden gyógyszerertárban Fővárosi Budapestben: Városi gyógyszerertár, Városházter

COPYING OFFICE. Bármínemű írásmunkákat, leírásokat, sokszorosításokat és fordításokat mind e nyelvben, ugy mint gyorsírói v. fonograf felvételeket állítval a „YOST” írógép r. t. Erzsébet-körút 9-11. New-York palota.

Hatsék Ignác Megyei térképeinek részletes jegyzéke.

Méretük: 1:500,000 Egyes térképek ára Sz. kr.

1. Post-Pilis-Solt-Kiskunmogy.	30
2. Bács-Bodrog	30
3. Nógrád	30
4. Hont	15
5. Bars	15
6. Zölöm	15
7. Jáltó	20
8. Árva	20
9. Turóc	20
10. Trencsén	30
11. Nyitra	30
12. Pozsony	30
13. Komárom	15
14. Esztergom	15
15. Moson	20
16. Győr	15
17. Sopron	15
18. Vas	20
19. Zala	30
20. Veszprém	20
21. Fehér	20
22. Somogy	20
23. Tolna	20
24. Baranya	30
25. Jász-Nagy-Kun-Szolnok	30
26. Heves	15
27. Borsod	20
28. Gömör és Kis-Hont	20
29-30. Abauj-Torna	30
31. Szepes	15
32. Sáros	15
33. Zemplén	20
34. Ung	15
35. Bereg	15
36. Ugocsa	15
37. Máramaros	20
38. Szatmár	20
39.-Szilág	20
40. Szabolcs	30
41. Hajdu	15
42. Bihar	30
43. Bekés	15
44. Csongrád	20
45. Csanád	20
46. Arad	20
47. Torontál	30
48. Temes	30
49-50. Krassó-Szörény	30
51. Hunyad	20
52. Szeben	15
53. Alsó-Fehér	15
54. Torda-Aranyos	20
55. Kolozs	30
56. Szolnok-Doboka	30
57. Beszterce-Naszód	15
58. Csik	30
59. Maros-Torda	20
60. Udvarhely	15
61. Nagy-Küküllő	20
62. Kis-Küküllő	20
63. Fogaras	16
64. Brassó	20
65. Háromszék	20
66. Fiume város és ker.	15
67. Fiume m.	15
68. Zágráb m.	20
69. Varasd	15
70. Kőrös	15
71. Belovár	15
72. Pozsega	15
73. Verőce	15
74. Szerém	15
75. Pétervárad ker.	15
76. Bródi kerület	15
77. Gradiskai kerület	15
78. Báni kerület	15
79. Ogulin-Szulin ker.	20
80. Lika-Olocsányi ker.	20
81. Magyarország átnézeti térképe	20

Fratelli Deisinger Fiume.

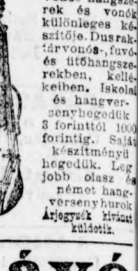
Gummi Francia óvszer, férfiaknak frt.: 2, 3, 4, 5 tucatja, nőknek frt.: 2- darabja. MILKO Aggteleki-utca.

Hirdetmény. Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha és fohéremtek, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon és következő napokon tartandó nyilvános árverés alkalmával azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adatni. Miskolc állomáson f. é. szeptember-11-én d. é. 9 órakor. Kolozsvár állomáson f. é. szeptember-15-én d. é. 9 órakor.

Budapest ny. p. u. állomáson f. é. szeptember-29-én d. u. 3 órakor. Budapest, 1899. évi szept. havában. Az igazgatóság.

A Sárga Dominó. Irta: PREVOST MARCEL Fordította: Dr. Bethlen Oszkár. Ara: 50 krajcar. Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában Budapest, VIII. ker., József-körút 18.

BÁRANY DEZSŐ műhangszer-készítő Bpest, VIII., Kerepesi-ut 57. (Luther-str.)

Kávé és Tea

Fiuméből. most érkezett idei termés. Sztéküldés közvetlen a tengeri hajóról. A legjobb keverékek. 1 zsák 2 kgr. Salvador-kávé 5.- 1 zsák 2 kgr. Rio lave gyöngy kávé 5.- 1 zsák 2 kgr. Szultán Mocca-kávé 5.80 1 zsák 2 kgr. Aranyjávó vakavé feregőtl ragot 1 zsák 2kgr. Kuba-kávé 1 zsák 2kgr. Portorico gyöngy kávé 5.94 1 zsák 2 kgr. Nelihergy-kávé 1 zsák 2 kgr. Kékjáva gyöngykávé 6.60 1 zsák 2 kgr. Ceylon-kávé 1 zsák 2 kgr. Menado-kávé 6.80 A kávéhoz csomagolható 1 doboz 1/4 kgr. legfin. Császár keverék-ten 1.60 1 doboz 1/4 kgr. legfin. Orosz karaván-tea 1.29 1 doboz 1/4 kgr. legfin. Csász. kev. ár-ten-83 1 Demijohn 4 liter Király-um 7.80 Az árak elvámolvá, bérmentve és csomagolva minden más költség nélkül értendőek, 25 kgr. veltelén vasuton szállítva minden kilo 10 krral olcsóbb. Ársaport nyitva küld.

Fratelli Deisinger Fiume.

Gummi Francia óvszer, férfiaknak frt.: 2, 3, 4, 5 tucatja, nőknek frt.: 2- darabja. MILKO Aggteleki-utca.

Hirdetmény. Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha és fohéremtek, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon és következő napokon tartandó nyilvános árverés alkalmával azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adatni. Miskolc állomáson f. é. szeptember-11-én d. é. 9 órakor. Kolozsvár állomáson f. é. szeptember-15-én d. é. 9 órakor.

Budapest ny. p. u. állomáson f. é. szeptember-29-én d. u. 3 órakor. Budapest, 1899. évi szept. havában. Az igazgatóság.

A Sárga Dominó. Irta: PREVOST MARCEL Fordította: Dr. Bethlen Oszkár. Ara: 50 krajcar. Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában Budapest, VIII. ker., József-körút 18.